

Helseundersøkelsen 1995

Health Survey 1995

Norges offisielle statistikk

I denne serien publiseres hovedsakelig primærstatistikk, statistikk fra statistiske regnskapssystemer og resultater fra spesielle tellinger og undersøkelser. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsformål. Presentasjonen skjer vesentlig i form av tabeller, figurer og nødvendig informasjon om datamaterialet, innsamlings- og bearbeidingsmetoder, samt begreper og definisjoner. I tillegg gis det en kort oversikt over hovedresultatene.

Serien omfatter også publikasjonene Statistisk årbok, Historisk statistikk og Regionalstatistikk, samt Standarder for norsk statistikk og Veiviser i norsk statistikk.

Official Statistics of Norway

This series consists mainly of primary statistics, statistics from statistical accounting systems and results of special censuses and surveys, for reference and documentation purposes. Presentation is basically in the form of tables, figures and necessary information about data, collection and processing methods, and concepts and definitions. In addition, a short overview of the main results is given.

The series also includes the publications Statistical Yearbook of Norway, Historical Statistics and Regional Statistics, as well as Standards for Norwegian Statistics and Guide to Norwegian Statistics.

© Statistisk sentralbyrå, mars 1999

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen, vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4634-2

ISSN 0332-9844

Emnegruppe

03 Helse, oversikter

Emneord

Sykdomsforekomster

Sykdomsmønster

Tannhelse

Funksjonshemming

Bevegelsehemming

Helsetjenesten

Livsstil

Design: Enzo Finger Design

Trykk: Falch Hurtigtrykk

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den lodrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r
Desimaltegn	Deciaml punctuation mark	, (.)

Forord

Helseundersøkelsen 1995 er den fjerde store landsdekkende undersøkelsen av befolkningens helse og bruk av helsetjenester. Den første helseundersøkelsen ble gjennomført i 1968, de to andre i henholdsvis 1975 og 1985. Helseundersøkelsen tar sikte på å gjøre opp status for den hjemmeboende befolkningens helse og bidrar, sammen med andre datakilder, til å tegne et nyansert bilde av helsetilstand. Fordi undersøkelsen tar for seg den alminnelige befolkningens helseproblemer, belyser den forhold som ikke kommer til helsevesenets kjennskap på annen måte.

Undersøkelsene har endret seg noe over tid. Dette er det nødvendig å ta hensyn til når resultatene fra de ulike undersøkelsene sammenliknes. Til forskjell fra tidligere helseundersøkelser ble undersøkelsen i 1995 utført ved hjelp av dataassistert personlig intervju (CAPI), mens de tidligere undersøkelsene ble utført ved hjelp av tradisjonelle penn-og-papir-intervju (PAPI). En må være særlig oppmerksomme på mulige effekter av en slik endring i innsamlingsmetoden. Effektene kan henge sammen med både rent intervju tekniske endringer eller endringer i samhandlingssituasjonen mellom intervju person og intervjuer.

Resultatene fra Helseundersøkelsen 1995 ble friggitt høsten 1996. Artikler basert på undersøkelsen er publisert i Ukens statistikk, Samfunnsspeilet og Sosialt utsyn 1998.

Dette er den siste helseundersøkelsen i denne formen. Fra og med 1998 er helseundersøkelsen en del av den samordnede levekårsundersøkelsen, og data vil bli samlet inn om lag hvert tredje år. Det ble samlet inn nye data om befolkningens helsetilstand høsten 1998. Resultatene vil foreligge i løpet av 1999.

Publikasjonen er utarbeidet av Jorun Ramm i samarbeid med Knut Strøm og Rune Steffensen. Ansvarlig seksjonssjef er Ann Lisbet Brathaug, Seksjon for helsestatistikk.

Statistisk sentralbyrå,
Oslo/Kongsvinger, 22. desember 1998

Svein Longva

Johan-Kristian Tønder

Preface

The Health Survey 1995 is number four in the series of Norwegian Health Surveys. The previous Norwegian Health Surveys are conducted in 1968, 1975 and 1985.

The Health Survey monitor the population's health condition and use of health services. The main purpose of the Health Survey 1995 has been to obtain a general and fairly comprehensive knowledge of health problems in the Norwegian population as a whole and to reveal inequalities regarding health conditions between different groups of the population. Furthermore, the survey is covering data on personal opinion about own health. The Health Survey will, in addition to other data sources, contribute to elucidate the population's health condition, and contribute to better knowledge about conditions causing health problems.

The content in the surveys has changed over time, which must be taken into consideration when comparing results from the different surveys. Furthermore, the survey in 1995 was conducted using computer assisted personal interviewing (CAPI), while the former surveys were conducted using traditional pen-and-paper personal interviewing (PAPI). This change in method may influence the results compared to the previous surveys.

Results from the Health Survey 1995 were released in August 1996. Articles based on the survey are published in the Weekly Bulletin of Statistics, Samfunnsspeilet and Social Survey 1998.

From 1998 the Health Survey is part of the co-ordinated surveys of living conditions. Health data will be collected every third or fourth year. New data about the population's health conditions were collected in October 1998, and results from this study will be published in 1999.

This publication is prepared by Ms. Jorun Ramm, Mr. Knut Strøm and Mr. Rune Steffensen. Responsible for this publication is Head of Division Ms. Ann Lisbet Brathaug, Division for Health Statistics.

Statistics Norway,
Oslo/Kongsvinger, 22 December 1998

Svein Longva

Johan-Kristian Tønder

Innhold

Tabellregister	7
Bakgrunn og formål	13
Opplegg og gjennomføring	13
Begreper, kjennemerker og grupperinger	14
Feilkilder og usikkerhet	17
Tidligere helseundersøkelser	19
Bruk av tabellene.....	19
Mer informasjon	20
1. Egenvurdert helse, tilfredshet og overskudd	24
2. Sykdomsforekomst og sykdomsmønster	34
3. Funksjonsvansker og bevegelseshemming.....	51
4. Tannhelse.....	60
5. Konsekvenser av sykdom og funksjonshemming.....	66
6. Omsorgsbehov og hjelp i hjemmet	88
7. Kontakter med helsetjenesten	106
8. Livsstil	122
Vedlegg	
A. Helseundersøkelse 1995. Hovedskjema for personer 16-79 år	132
B. Helseundersøkelse 1995. Skjema for barn 0-15 år	164
C. Helseundersøkelse 1995. Skjema for eldre 80 år og over	184
D. Skjema til selvutfylling for helseundersøkelsen 1995	212
Tidligere utgitt på emneområdet	220
De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk.....	221

Contents

List of tables	10
English summary	21
Survey design and procedures	21
Terms and variables	21
Sample bias and non-response	23
Previous Health Surveys	23
Appendices	
A. Helth Survey 1995. Main questionnaire for persons 16-79 years	132
B. Helth Survey 1995. Questionnaire for children 0-15 yeras	164
C. Helth Survey 1995. Questionnaire for persons 80 years and over	184
D. Questionnaire for self-complementing for the Health Survey 1995.....	212
Previously issued on the subject	220
Recent publikations in the series Official Statistics of Norway	221

Tabellregister

1.1.	Andel menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter vurdering av egen helse. Prosent	25
1.2.	Andel personer 16 år og over som vurderer egen helse som god/meget god, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent.....	26
1.3.	Andel personer i ulike aldersgrupper med sykdom/uten sykdom, etter vurdering av egen helse. Prosent	29
1.4.	Andel personer med/uten varig sykdom og andel personer med/uten funksjonsvansker, som vurderer egen helse som god/meget god, etter alder og kjønn. Prosent	29
1.5.	Vurdering av egen helse etter om og i hvilken grad eventuell sykdom påvirker hverdagen, fordelt på kjønn. Prosent	30
1.6.	Vurdering av egen helse etter om og i hvilken grad eventuell sykdom påvirker hverdagen, fordelt på aldersgrupper. Prosent	30
1.7.	Andel personer 16-79 år etter om de har følt seg opplagt/hatt overskudd eller følt seg glad/tilfreds hele eller det meste av 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent	31
1.8.	Andel personer 16-79 år etter om de har vært opplagt/hatt overskudd hele eller det meste av tiden i 14-dagersperioden, etter kjønn, alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent.....	32
1.9.	Andel personer 16-79 år etter om de har følt seg glad/tilfreds i 14-dagersperioden, etter kjønn, alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent	33
2.1.	Andel personer med varig sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	35
2.2.	Menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter tallet på syketilfeller ved begynnelsen av 14-dagersperioden. Prosent.....	38
2.3.	Andel personer i ulike aldersgrupper, etter ulik vurdering av egen helse og tallet på syketilfeller. Prosent	38
2.4.	Gjennomsnittlig antall syketilfeller for hele den hjemmeboende befolkningen, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	39
2.5.	Andel personer med varige lidelser klassifisert i grupper, etter type. Tall for alder og kjønn. Prosent	40
2.6.	Personer 16-79 år og gjennomsnittsverdi på psykisk helse, etter alder og kjønn. Prosent	41
2.7.	Andel personer 16-79 år, etter antallet symptomer på psykiske problemer, alder og kjønn. Prosent	41
2.8.	Andel personer 16-79 år som er ganske eller veldig mye plaget av minst tre symptomer på psykisk helse, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	42
2.9.	Andel av befolkningen 16 år og over med ganske mye eller veldig mye smerter i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent.....	45
2.10.	Andel personer 16 år og over med ganske mye eller veldig mye smerter i løpet av 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent.....	46
2.11.	Andel personer 16 år og over som har vært ganske mye eller veldig mye plaget med smerter i 14-dagersperioden, etter alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent.....	47
2.12.	Andel av den yrkesaktive befolkningen 16-66 år med ganske mye eller veldig mye smerter i 14-dagersperioden, etter kjønn, alder og arbeidets art. Prosent	50
3.1.	Andel personer 7-79 år med nedsatt funksjonsevne, etter alder og kjønn. Prosent	52
3.2.	Andel personer 7-79 år med bevegelseshemning, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent.....	53
3.3.	Andel personer 16 år og over, med vesentlig nedsatt funksjonsevne, etter alder og kjønn. Prosent	56
3.4.	Andel personer 16 år og over med bevegelseshemming, etter alder og kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	57
4.1.	Andel personer 16 år og over i ulike aldersgrupper, etter kjønn og antall egne tenner. Prosent	61
4.2.	Andel personer 16 år og over med 20 eller flere egne tenner og andel helt uten egne tenner, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	62
4.3.	Andel personer 16 år og over, etter om de har vært hos tannlege siste år og tid siden siste tannlegebesøk, alder og kjønn. Prosent.....	65

5.1.	Andel personer 7 år og over med redusert fysisk aktivitet i daglige gjøremål i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent	67
5.2.	Andel dager med ulik grad av fysisk aktivitet i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent av alle persondager i perioden	70
5.3.	Andel dager med redusert fysisk aktivitet i 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, sivilstatus, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent av alle persondager i perioden	71
5.4.	Andel dager med redusert fysisk aktivitet i 14-dagersperioden for yrkesaktive personer, etter alder, kjønn og arbeidets karakter. Prosent	74
5.5.	Andel personer som har brukt ulike typer medisiner i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent	75
5.6.	Andel personer 16 år og over som har brukt beroligende midler, midler mot depresjon eller sovemidler i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	76
5.7.	Andel personer med sykdom som påvirker hverdagen i høy eller noen grad, etter alder, kjønn, husholdningstype, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent	79
5.8.	Andel personer 16-79 år med bestemte varige praktiske og sosiale konsekvenser av sykdom, etter alder og kjønn. Prosent.....	82
5.9.	Andel barn 0-15 år med varige vansker knyttet til fritidsaktiviteter og sosial deltakelse som skyldes sykdom, skade eller funksjonshemming, etter alder og kjønn. Prosent.....	83
5.10.	Andel personer 16-79 år med minst én varig praktisk eller sosial konsekvens av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent	84
5.11.	Andel yrkesaktive personer 16-66 år med minst én varig praktisk eller sosial konsekvens av sykdom, etter alder, kjønn og arbeidets karakter. Prosent.....	87
6.1.	Andel personer 45 år og over som har varige vansker i forhold til en del spesifiserte gjøremål, etter alder og kjønn. Prosent.....	89
6.2.	Andel personer 16 år og over som er hjelpetrengende eller pleietrengende til daglig, etter alder og kjønn. Prosent	90
6.3.	Andel personer 45 år og over som er hjelpetrengende til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	91
6.4.	Andel personer 45 år og over som er pleietrengende til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent.....	94
6.5.	Andel personer i flerpersonehusholdninger som vanligvis får ekstra omsorg av andre personer i husholdningen på grunn av sykdom, samt gjennomsnittlig antall timer pr. uke med ekstra omsorg, etter alder og kjønn. Prosent	97
6.6.	Andel personer i flerpersonehusholdninger som vanligvis får ekstra omsorg av andre i husholdningen på grunn av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	98
6.7.	Andel personer 16 år og over som på grunn av sykdom mottok hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent	101
6.8.	Gjennomsnittlig antall timer hjelp pr. uke mottatt fra ulike hold utenfor husholdningen, etter alder og kjønn. Prosent.	101
6.9.	Andel personer 16 år og over som på grunn av sykdom mottok hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent.....	102
6.10.	Andel personer som på grunn av sykdom fikk hjelp i 14-dagersperioden fra ulike hold utenfor husholdningen, etter alder og bostatus (om man bor sammen med andre voksne personer). Prosent	105
7.1.	Andel personer under 80 år med ulike typer kontakter med helsetjenester siste 12 måneder. Alle slags kontakter, etter alder og kjønn. Prosent	107
7.2.	Andel personer 16-79 år som har hatt kontakt med helsetjenesten siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	108
7.3.	Andel personer som har vært hos lege/spesialist siste 12 måneder, etter alder og kjønn. Prosent.....	111
7.4.	Andel personer 16 år og over som har vært hos lege siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent.....	112
7.5.	Andel personer etter tid siden siste lege-/senterbesøk, etter kjønn og alder. Prosent.....	115

7.6.	Andel personer 16 år og over med siste legekontakt for mindre enn 1 måned siden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	116
7.7.	Andel personer 16 år og over og tilknytningsform til primærlege eller legesenter, etter kjønn og alder. Prosent	117
7.8.	Andel personer 16 år og over og tilknytningsform til primærlege eller legesenter, etter kjønn, alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	118
7.9.	Andel personer som har vært i kontakt med ulike behandlere på grunn av egen sykdom, skade eller lidelse siste 12 måneder, etter alder og kjønn. Prosent.....	121
8.1.	Andel personer 16-79 år med ulike røykevaner, etter kjønn og alder. Prosent	123
8.2.	Andel personer 16-79 år som røyker daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent	124
8.3.	Andel personer 16-79 år, etter alkoholbruk, kjønn og alder. Prosent.....	127
8.4.	Andel alkoholbrukere 16-79 år, etter hvor ofte de drikker mye alkohol (er beruset), kjønn og alder. Prosent	128
8.5.	Andel alkoholbrukere 16-79 år som er beruset oftere enn en gang i løpet av en vanlig måned siste år, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent	129

List of tables

1.1	Males and females in different age groups, by opinion on own health. Per cent	25
1.2.	Percentage of persons 16 years and over judging own health as good/very good, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	26
1.3.	Percentage of persons in different age groups with disease/without disease, by opinion on own health	29
1.4.	Percentage of persons with/without long-term disease and percentage of persons with/without functional difficulties, by age and sex	29
1.5.	Opinion on own health whether the person has long-term disease or not and whether the disease affects everyday life to a certain extent or not at all, by sex. Per cent	30
1.6.	Opinion on own health whether the person has long-term disease or not and whether the disease affects everyday life to a certain extent or not at all, by different age groups. Per cent	30
1.7.	Percentage of persons 16-79 years that have been fit and full of energy or feeling happy and satisfied the whole time or most of the time during the reference period, by age and sex.....	31
1.8.	Percentage of persons 16-79 years that have been fit and full of energy the whole time or most of the time during the reference period, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	32
1.9.	Percentage of persons 16-79 years that have been happy and satisfied the whole time or most of the time during the reference period, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	33
2.1.	Percentage of persons with long-term disease, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	35
2.2.	Males and females in different age groups, by cases of disease at the beginning of the reference period. Per cent	38
2.3.	Persons in different age groups with different opinion on own health, by number of cases of disease. Per cent	38
2.4.	Average number diseases for the whole population, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region. Per cent.....	39
2.5.	Percentage of persons with long-term diseases classified in groups with regard, by type. Figures for age and sex.....	40
2.6.	Persons 16-79 years and average value of symptoms on mental health problems, by age and sex. Per cent	41
2.7.	Percentage of persons 16-79 years, by number of mental health problems, age and sex	41
2.8.	Percentage of persons 16-79 years with at least three symptoms on mental health problems that have been quite a problem or a very serious, by age, sex, type of household, sosio-economic status, highest education and income in the household, and region	42
2.9.	Percentage of persons 16 years and over that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age and sex.....	45
2.10.	Percentage of persons 16 years and over that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age and sex.....	46
2.11.	Percentage of persons 16 years and older that have been experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age, type of household, sosio-economic status, highest education and income in the household, and region.....	47
2.12.	Percentage of working persons 16-66 years that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by sex, age and type of work.....	50
3.1.	Percentage of persons 7-79 years with reduced functional abilities, by age and sex.....	52
3.2.	Percentage of persons 7-79 years with reduced physical mobility, by age and sex, type of household, highest education and income in the household, and region.	53
3.3.	Percentage of persons 16 years and over with severely reduced functional activities, by age and sex	56
3.4.	Percentage of persons 16 years and over with physical disability, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region	57
4.1.	Percentage of persons 16 years and over in different age groups, by sex and number of own teeth	61
4.2.	Percentage of persons 16 years and over with 20 or more own teeth, and percentage without any own teeth, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	62

4.3.	Percentage of persons 16 years and over, by who have been to the dentist the past year and time passed since last contact, by sex and age	65
5.1.	Percentage of persons 7 years and over with reduced physical activity during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	67
5.2.	Percentage of days with different degree of physical activity in the reference period, by age and sex. Per cent of all "persondays" in the period.....	70
5.3.	Percentage of days with reduced physical activity in the reference period, by age, sex, marital status, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region. Per cent of all "person days" in the period	71
5.4.	Percentage of days with reduced physical activity in the reference period for working persons, by age, sex and type of work	74
5.5.	Percentage of persons that have used different types of medication during the reference period, by age and sex	75
5.6.	Percentage of persons 16 years and over having used sedatives, anti-depressives or sleeping tablets during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	76
5.7.	Percentage of persons with disease, injury or handicap that affect every day activities to a certain degree or to a high degree, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region.....	79
5.8.	Percentage of persons 16-79 years with specific permanent practical and social consequences of disease, by age and sex.....	82
5.9.	Percentage of children 0-15 years with difficulties in leisure or social participation due to disease, injury or handicap, by age and sex.....	83
5.10.	Percentage of persons 16-79 years with at least one type of permanent practical or social consequence of disease, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region.....	84
5.11.	Percentage of working persons 16-66 years with at least one permanent practical or social consequence of disease, by age, sex and type of work	87
6.1.	Percentage of persons 45 years and over who perform specific everyday activities with some difficulty, by age and sex.....	89
6.2.	Percentage of persons 16 years and over in need of help or in need of care on daily basis, by age and sex.....	90
6.3.	Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily help, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	91
6.4.	Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily care, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	94
6.5.	Percentage of persons in multi-person households who, due to illness, receive special care from other persons in the household, and average number of hours per week with special care, by age and sex	97
6.6.	Percentage of persons in multi-person households who, due to illness, normally receive special care from other persons in the household, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	98
6.7.	Percentage of persons 16 years and over who, due to illness, received help in the reference period from different bodies outside the household, by age and sex	101
6.8.	Average number of hours assistance per week received from different bodies outside the household, by age and sex. Per cent.....	101
6.9.	Percentage of persons 16 years and over who, due to illness, received assistance during the reference period from bodies outside the household, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region	102
6.10.	Percentage of persons that received assistance from different bodies outside the household during the reference period, by age and whether there are other adults living in the household.....	105
7.1	Percentage of persons under 80 years with different types of contact with the health service during the last 12 months. All types of contact, by age and sex	107
7.2.	Percentage of persons 16-79 years who have been in contact with the health service during the past year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region.....	108

7.3.	Percentage of persons who have consulted general practitioner or specialist during the past year, by age and sex	111
7.4.	Percentage of persons 16 years and over who have consulted general practitioner or specialist during the past 12 months, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	112
7.5.	Percentage of persons by time since last visit to general practitioner/medical centre, by sex and age	115
7.6.	Percentage of persons 16 years and over who have visited a general practitioner/specialist less than a month ago, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	116
7.7.	Percentage of persons 16 years and over and connection to practitioner (GP) or medical centre, by sex and age	117
7.8.	Percentage of persons 16 years and over and connection to general practitioner (GP) or medical centre, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	118
7.9.	Percentage of persons that have consulted different health-workers due to own disease, injury or suffering during the past 12 months, by age and sex	121
8.1.	Percentage of persons 16-79 years with different smoking habits, by sex and age.....	123
8.2.	Percentage of persons 16-79 years who are daily smokers, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	124
8.3.	Percentage of persons 16-79 years, by use of alcohol, sex and age.....	127
8.4.	Percentage of alcohol users 16-79 years, by frequency of drinking much alcohol, sex and age	128
8.5.	Percentage of alcohol consumers 16-79 years who have consumed much alcohol more frequent than once during a normal month last year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region	129

Bakgrunn og formål

Helseundersøkelsen 1995 er en større utvalgsundersøkelse som tar sikte på å kartlegge forhold knyttet til befolkningens generelle helsetilstand. Hovedformålet med undersøkelsen har vært å gi generell og bred oversikt over helseproblemer i den norske befolkningen som helhet, samt avdekke ulikheter i helsetilstand mv. mellom ulike grupper av befolkningen. Undersøkelsen gjør det mulig å koble personsegenskaper og sosiale forhold til opplysninger om helsemessige forhold og således finne frem til f.eks. ulikheter i fordelingen av sykkelighet i forskjellige befolkningsgrupper og konsekvenser av sykkelighet. Den er et bidrag til bedre å forstå de sosiale rammer som helseproblemer opptrer innenfor.

Helseproblemer er målt ved data om sykdom, fysisk og mentalt funksjonsnivå og om konsekvenser av sykdom av praktisk og sosial art. Den omfatter blant annet opplysninger om hvordan folk generelt sett vurderer sin egen helse, trivsel og livskvalitet. Andre viktige formål er å kartlegge medisinbruk, hvorledes befolkningen bruker helsetjenesten og å fremskaffe opplysninger om blant annet livsstil som kan bidra til å gi bedre innsikt i forhold som forårsaker helseproblemer.

Undersøkelsen har flere målgrupper, først og fremst:

- helsemyndighetene, som grunnlag for helseovervåking, forebyggende tiltak, planlegging og evaluering av helsetjenesten
- forskere, som grunnlag for analyser for å avdekke mer komplekse sammenhenger mellom helseproblemer og andre levekårskomponenter
- undervisningsinstitusjoner, som grunnlag for generell innsikt i befolkningens helsetilstand og helseproblemer
- massemedia og folk flest, som av ulike årsaker er interessert i helsespørsmål i vid forstand.

Opplegg og gjennomføring

Omfang

Helseundersøkelsen gir opplysninger om helse og helseforhold for den hjemmeboende befolkningen. Personer på ulike institusjoner (aldershjem, helseinstitusjoner, barnehjem etc.) er unntatt. Med utgangspunkt i formålene med undersøkelsen hadde det vært ønskelig om den kunne ha omfattet hele befolkningen uten unntak. Begrunnelsen for at den kun omfatter den ikke-institusjonaliserte befolkningen, er at det er en rekke praktiske og formelle problemer forbundet med å intervju personer som bor på institusjon. For øvrig omfatter undersøkelsen alle personer

uansett kjønn, alder og bosted mv. Den gir også, ved å intervju alle som bor i en og samme husholdning, anledning til å belyse hvordan helsetilstanden til den enkelte har sammenheng med familiesituasjonen.

Datakilder

Opplysninger fra inntekts- og utdanningsregisteret 1995 er koblet til undersøkelsen.

Utvalg

Utvalget til Helseundersøkelsen 1995 er trukket i to trinn. Til trekkingen på første trinn ble det benyttet en inndeling av landet i et sett utvalgsområder. Utvalgsområdene er kommuner. Kommuner med lavt innbyggertall er slått sammen med andre kommuner slik at alle utvalgsområder har minst 7 prosent av samlet innbyggertall i det stratum området tilhører. I en del tilfeller er mindre omegnskommuner til folkerike kommuner slått sammen med den store kommunen til ett område. Alle kommuner med mer enn 30 000 innbyggere og en del kommuner med mellom 25 000 og 30 000 innbyggere er tatt ut som egne strata. De andre utvalgsområdene er stratifisert innen hvert fylke etter næringsstruktur, bosettingstetthet, sentralitet, pendlings- eller handelsmønstre, mediedekning og kommunikasjoner. Utvalgsområdene er gruppert i 109 strata.

I første trinn trekkes et utvalgsområde fra hvert stratum. Utvalgsområder som utgjør egne strata, er trukket ut med hundre prosents sannsynlighet. Utvalgsområdene innen de andre strataene er trukket ut med en sannsynlighet proporsjonal med innbyggertallet i det enkelte område.

I andre trinn er utvalget av personer trukket tilfeldig fra de 109 utvalgsområdene. Trekking på andre trinn foregår slik at utvalget er selvveiende når begge trinn ses under ett.

Utvalget består av to deler:

Det generelle utvalget fremkommer ved at det er trukket et tilfeldig utvalg på 5 100 personer som pr. 31. desember 1995 var 16 år gamle og eldre. Personene ble trukket fra Statistisk sentralbyrås utvalgsregister. I tillegg til disse skulle alle personer som tilhører samme husholdning intervjues. Med husholdning menes i denne undersøkelsen kosthusholdning: alle personer som er fast bosatt i boligen og som har felles matutgifter. Det samlede antall mulige intervjupersoner ble beregnet til 12 832 personer. Dette tallet er basert på opplysninger om den faktiske husholdningssammensetning i de tilfellene en har fått intervju med minst en person i husholdningen, og på registeropplysninger for den uttrukne personens familiekjerne der ingen ble intervjuet. Det siste er valgt fordi det ikke finnes registeropplysninger om husholdninger.

Tilleggsutvalget omfatter personer 80 år og eldre. Utvalget utgjør 1 000 personer. Hensikten med å trekke et slikt ekstrautvalg var å sikre et tilstrekkelig data-grunnlag for en gruppe det tradisjonelt er vanskelig å få gode data for, bl.a. for å kunne studere helsevariasjoner blant eldre og se nærmere på flere undergrupper. I denne gruppen var kun trekkpersonen aktuell for intervju, mens hele husholdningen ble registrert under spørsmålet om husholdningsopplysninger.

Vekter

Trekkemetoden medførte at personer i husholdninger med mange voksne fikk høy trekk sannsynlighet og ble overrepresentert i utvalget. For å få korrekte anslag på populasjonsverdier må enheten i nettodelen av hovedutvalget gis vekter som er omvendt proporsjonal med tallet på husholdningsmedlemmer 16 år og eldre.

Tilleggsutvalget er trukket som et selvveiende utvalg og trenger ingen korreksjon for ulik trekk sannsynlighet. Ved beregning av resultater basert både på hoved- og tilleggsutvalg, vil aldersgruppen 80 år og eldre bli overrepresentert. Personer i denne gruppen må derfor gis en vekt slik at gruppens relative andel av populasjonen blir riktig.

Datainnnsamling

Dataene til helseundersøkelsen ble samlet inn ved edb-assistert personlig intervju (CAPI) med personene i de utvalgte husholdningene. Intervjuarbeidet startet i slutten av september 1995, og pågikk frem til midten av desember 1995. I hovedsak ble det foretatt besøksintervju. Av ulike grunner ble enkelte intervjuer foretatt pr. telefon.

Det ble benyttet tre skjemaer i undersøkelsen:

Personskjema for personer 16-79 år (vedlegg A). Spørsmålene i dette skjemaet skulle besvares av vedkommende person selv. I noen ganske få tilfeller, når intervjupersonen hadde vanskelig for å gjøre rede for seg, ble det akseptert at en annen voksen person i husholdningen svarte på vegne av intervjupersonen.

Personskjema for barn under 16 år (vedlegg B). Spørsmålene i dette skjemaet skulle besvares av far, mor eller en annen voksen person i husholdningen som har ansvaret for barnet. Det ble vurdert som ønskelig at barnet var til stede under intervjuet. Barn over 12-13 år kunne besvare spørsmålene selv.

Personskjema for personer 80 år og over (vedlegg C). Spørsmålene i dette skjemaet skulle besvares av personen selv, eventuelt med en hjelper til stede.

I tillegg mottok alle personer mellom 14 og 79 år, i husholdninger der det ble foretatt intervju, et papirskjema med spørsmål av mer sensitiv karakter (vedlegg D, selvutfyllingsskjema). Skjemaet ble utlevert ved

besøk eller pr. post. Til sammen ble det delt ut 6 490 skjema. Datainnsamlingen for selvrapporteringsdelen pågikk ut 1. kvartal 1996. Det ble foretatt en purring. Skjemaet ble registrert med optisk lesning (Eyes and Hands).

Begreper, kjennemerker og grupperinger

Bakgrunnskjennermerker

Alder

Personene er gruppert etter alder i fylte år pr. 31. desember 1994.

Landsdel

Gjelder personens faste bosted. Det er følgende sammenheng mellom landsdel og fylke:

Oslo og Akershus	:	Oslo, Akershus
Østlandet ellers	:	Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark
Agder og Rogaland	:	Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland
Vestlandet	:	Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
Trøndelag	:	Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
Nord-Norge	:	Nordland, Troms, Finnmark

Husholdningstype

Husholdningene er gruppert etter type på grunnlag av opplysninger om hvilke personer bohusholdningen omfatter - medregnet personer som var midlertidig fraværende - og om personenes alder og slektskapsforhold. Som par er regnet både formelt gifte og samboende.

Sivilstand/Ekteskapelig status

Personene er gruppert etter den formelle ekteskapelige status.

Bostatus

Personene er gruppert etter om de bor i en husholdning med andre voksne personer (over 16 år) eller ikke.

Yrkesaktive personer

Yrkesaktive personer er personer med inntektsgivende arbeid i uken forut for intervjuet, eller som i denne uken var midlertidig fraværende fra slikt arbeid, og som vanligvis arbeidet i 10 timer eller mer pr. uke. Som inntektsgivende arbeid er også regnet arbeid som familiemedlem uten fast lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

Sosioøkonomisk status

Grupperingen skiller mellom yrkesaktive og ikke-yrkesaktive. Som nevnt ovenfor er yrkesaktive definert

som personer som på intervju-tidspunktet hadde en vanlig arbeidstid på minst 10 timer pr. uke. Pensjonister er ikke-yrkesaktive som i 1995 mottok alders-, uføre- eller etterlattepensjon. Skoleelever og studenter er ikke-yrkesaktive som gikk på skole/studerte på intervju-tidspunktet. Hjemmearbeidende er ikke-yrkesaktive som utførte minst 10 timer husarbeid i uken. Unntatt er pensjonister og skoleelever/studenter.

Den sosioøkonomiske grupperingen deler yrkesaktive i ansatte og selvstendige. Familiearbeidskraft regnes som selvstendige. Gruppen Gårdbrukere og fiskere er definert på grunnlag av yrke (3-sifret yrkeskode i Arbeidsdirektoratet 1965: Nordisk yrkesklassifisering. Standard for yrkesgruppering i offentlig norsk statistikk. Gruppen Andre selvstendige består av selvstendige som ikke var gårdbrukere eller fiskere og ikke var i frie yrker.

Grupperingen av yrkesaktive ansatte skjer på grunnlag av 3-sifrede yrkeskoder. Yrkene er delt i arbeider- og funksjonæryrker. Yrkene er videre delt etter gjennomsnittlig utdanningsnivå for personer med disse yrkene. For hver yrkesgruppe er gjennomsnittlig utdanningsnivå og fordelingen på utdanningsnivå regnet ut på grunnlag av folketellingen 1970. På dette grunnlag er yrkene plassert i fire utdanningsgrupper. Yrkene innen hver utdanningsgruppe er videre delt etter om yrket er preget av ledelsesoppgaver.

Ufaglærte arbeidere omfatter arbeideryrker i laveste utdanningsgruppe uten ledelsesoppgaver. Faglærte arbeidere omfatter de andre arbeideryrker. Funksjonærer på lavere nivå omfatter funksjonæryrker i laveste utdanningsgruppe uten ledelsesoppgaver. Funksjonærer på høyere nivå omfatter funksjonæryrker i høyeste utdanningsgruppe, og funksjonæryrker i nest høyeste utdanningsgruppe med ledelsesoppgaver. Gruppen Funksjonærer på høyere nivå omfatter også de såkalte frie yrker. Dette er selvstendige i yrker som er plassert i høyeste utdanningsgruppe (f.eks. praktiserende leger, advokater og arkitekter). Inndelingen er beskrevet i Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status (Standarder for norsk statistikk nr. 5).

Høyeste inntekt i husholdningen

Husholdningen er klassifisert etter den personen i husholdningen som skårer høyest på inntektsvariabelen. Inntektsmålet som er benyttet er disponibel inntekt dvs. nettoinntekt etter skatt og fradrag.

Høyeste utdanning i husholdningen

Husholdningen er klassifisert etter den personen i husholdningen som skårer høyest på utdanningsvariabelen. Utdanningsvariabelen er for øvrig gruppert i henhold til Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk (Standarder for norsk statistikk nr. 7).

Sykdom og syktilfeller

Registreringen av sykdom bygger på spørsmål om personen har noen sykdom eller lidelse av mer varig natur, noen virkning av skade eller noen funksjonshemming. Spørsmålet gjelder sykdom personen har på intervju-tidspunktet. Alle syktilfeller som personen oppgir, blir registrert.

Syktilfeller ble avgrenset ut fra tre kriteriespørsmål:

- om tilstanden er en varig sykdom, medfødt sykdom eller virkning av skade
- om man har en sykdom, lidelse som inngår i en liste vist fram på kort
- om man har en funksjonshemming

Syktilfellene er kodet etter Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker (ICD-9) Standarder for norsk statistikk nr. 6 (NOS C 108). Syktilfellenes diagnoser er kodet med tre sifre. Enkelte diagnoser er kodet på 4-siffernivå.

I registreringen av sykdom og syktilfeller har det i 1995-undersøkelsen, til forskjell fra tidligere undersøkelser, vært en forskyving i registreringen fra registrering av akutt sykdom til større vekt på registrering av mer varige syktilfeller.

Varig sykdom

Syktilfellene med visse 3-sifrede diagnoser er alltid regnet som varige. Andre tilfeller ble regnet som varige bare hvis de hadde vart i seks måneder eller mer. Syktilfelle med uoppgitt varighet som kunne være varig ifølge diagnosekoden, ble antatt å ville vare minst seks måneder.

Sykdomsgruppe

Syktilfellene er kodet med 3-sifret kode etter Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker (ICD-9) Standarder for norsk statistikk nr. 6 (NOS C 108).

I mange tilfeller ble det gitt uklare eller mangelfulle opplysninger om syktilfellets art, og de 3-sifrede diagnosekodene er derfor til dels svært usikre. Usikkerheten blir vesentlig mindre når en slår sammen de 3-sifrede kodene til grove diagnosegrupper slik det er gjort i denne publikasjonen.

Symptomer på sykdom

Alle personer - uansett om de hadde rapportert om syktilfelle eller ikke - ble spurt om de hadde hatt bestemte problemer eller plager i 14-dagersperioden. Det ble i alt stilt 30 slike spørsmål hvorav 8 om somatiske og 22 om psykiske problemer. Personer i alderen 14-15 år fikk 12 spørsmål (merket med stjerne i selvtutfillingskjema - se vedlegg D). For personer under 14 år ble fire spørsmål om symptomer integrert i selve intervjuet.

Plager i forbindelse med kortvarig syketilfelle, f.eks. hodepine i samband med influensa e.l., skulle ikke regnes med.

Svaralternativene for symptomspørsmålene var "ikke plaget", "litt plaget", "ganske mye plaget" eller "veldig mye plaget". I tabellene 2.9 og 2.10 som omfatter de somatiske plagene, er det bare regnet med personer som svarte at de hadde vært ganske eller veldig mye plaget.

Psykisk helse

De 22 spørsmålene om symptomer på psykiske lidelser er en sterkt forkortet versjon av et sett spørsmål utarbeidet ved John Hopkins University i USA. Disse spørsmålene er formulert med sikte på at de skal utgjøre en samlet "pakke". Det blir derfor ikke publisert tall for enkeltsymptomer. Gjennomsnittsverdier på psykisk helse er beregnet ved at svaret på hvert av spørsmålene først er gitt verdien 1 for ikke plaget, 2 for litt plaget, 3 for ganske mye plaget og 4 for veldig mye plaget. For hver person er deretter verdiene for alle spørsmålene summert og dividert med antall spørsmål. For de enkelte personer kan derfor gjennomsnittsverdien variere fra 1,00 (alle spørsmål besvart med "ikke plaget") til 4,00 (alle spørsmålene besvart med "veldig mye plaget").

Konsekvenser av sykdom og funksjonshemming

Nedsatt aktivitet

Nedsatt aktivitet i daglige gjøremål på grunn av sykdom, skade eller lidelse er regnet både som ett av tre sykdomskriterier og som en konsekvens av sykdom.

Aktiviteten skulle måles i forhold til det aktivitetsnivå som var vanlig for intervjupersonen. En person skulle med andre ord regnes for å ha hatt nedsatt aktivitet i 14-dagersperioden hvis han/hun, i en eller flere av dagene i perioden, var sengeliggende eller var oppegående uten å kunne utføre sitt vanlige arbeid i eller utenfor hjemmet, gå på skole, gjøre lekser, mosjonere mv. på den måten som var vanlig for vedkommende person.

Personer som svarte "ja" på spørsmålet om de hadde hatt nedsatt aktivitet i løpet av 14-dagersperioden, ble også spurt om hvor mange av de 14 dagene de hadde vært henholdsvis helt eller delvis sengeliggende, oppegående men ikke i full aktivitet og i full aktivitet.

Nedsatt funksjonsevne: bevegelsesevne, syn og hørsel

Spørsmålene om bevegelsesevne, syn og hørsel ble ikke stilt til barn under 7 år.

Nedsatt bevegelsesevne: Personer med nedsatt bevegelsesevne svarte enten at de ikke kunne gå i trapper en etasje opp eller ned uten å hvile eller ikke kunne løpe 100 meter dersom man har dårlig tid. (I 1985 omfattet målet om man kunne gå i trapper eller om man kunne gå en 5 minutters tur i noenlunde raskt tempo).

Forbigående problemer, f.eks. på grunn av beinbrudd, skulle ikke regnes med.

Bevegelseshemming: Personer med bevegelseshemming kan ikke gå i trapper en etasje opp eller ned uten å hvile eller ikke gå 200 meter uten å stoppe og uten hjelp.

Nedsatt syn er definert som vansker med å lese vanlig tekst i aviser eller å ikke kunne gjenkjenne en venn på fire meters avstand, selv med briller.

Personer som svarte at de ikke kunne høre hva som ble sagt i en normal samtale med minst to andre, eller som ikke kunne følge et TV-program med et lydnivå som andre synes er akseptabelt, selv med bruk av høreapparat, ble regnet for å ha nedsatt hørsel.

Vansker med å utføre bestemte daglige gjøremål

Personer med bevegelsesproblemer (medregnet personer som ikke kunne løpe rundt 100 meter), med nedsatt syn eller med nedsatt hørsel, ble spurt om de uten hjelp av andre kunne klare følgende daglige gjøremål: innkjøp av dagligvarer, matlaging, vask og rengjøring av boligen, av- og påkledning og daglig personlig hygiene. For barn i alderen 0-6 år ble disse spørsmålene ikke stilt, mens det for barn 7-15 år bare ble stilt spørsmål om av- og påkledning og daglig personlig hygiene. I tabellene er det bare tatt med tall for personer 16 år og over.

Hjelptrengende

Som hjelptrengende regnes personer som 'ikke uten hjelp av andre klarer dagligvareinnkjøp eller vask og rengjøring av egen bolig'.

Pleietrengende

Dette er personer som ikke uten hjelp klarer av-/påkledning eller daglig personlig hygiene.

Behov for hjelp fra andre i husholdningen

Personer i flerpersonhusholdninger med ett eller flere syketilfeller ble spurt om sykdommen førte til at andre i husholdningen vanligvis hadde ekstra omsorgsarbeid for intervjupersonen. Kortvarig behov for hjelp skulle altså ikke regnes med. Det ble også spurt om hvor mange timer pr. uke de enkelte husholdningsmedlemmene vanligvis utførte ekstra omsorgsarbeid for intervjupersonen. En må regne med at disse timetallene er svært usikre.

Behov for hjelp utenfra husholdningen

Spørsmålene gjaldt hjelp i 14-dagersperioden til pleie eller husarbeid i forbindelse med både langvarig og kortvarig sykdom. Her skulle intervjupersonen regne med hjelp fra venner, naboer, slektninger utenfor husholdningen, hjemmehjelper, husmorvikar, hjemmesykepleier og leid privat hjelp. Hjelp fra andre personer i

husholdningen eller fra annet helsepersonell enn hjemmesykepleier skulle ikke regnes med.

Praktiske og sosiale vansker

Personer med sykdom, unntatt personer med bare kortvarige og bagatellmessige syketilfeller, ble spurt om de på grunn av varige helseproblemer hadde vansker med spesifiserte praktiske og sosiale aktiviteter. Det ble presisert at spørsmålene bare gjaldt varige konsekvenser. For barn i aldersgruppene 0-6 og 7-15 år ble spørsmålene tilpasset barnets alderstrinn. Svaralternativene var "ja, svært vanskelig", "ja, noe vanskelig" og "nei". I tabellene er svært vanskelig og noe vanskelig slått sammen.

Feilkilder og usikkerhet

Innsamlings- og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse, både totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen. Erfaring viser at etter en omhyggelig prosess med søking etter og oppretting av feil, vil de feilene som likevel ikke blir oppdaget, ikke påvirke de statistiske resultatene i nevneverdig grad. En kan imidlertid ikke se bort fra at virkningen av feil i noen tilfeller kan være av betydning.

Feil under innsamlingen, målefeil, er avviket mellom intervjupersonenes svar og verdien slik den blir målt eller registrert i undersøkelsen. Målefeil oppstår når intervjupersonen gir feil svar eller når intervjueren taster inn feil svar eller skriver inn ufullstendige opplysninger. Bearbeidingsfeil kan være feil koding av f.eks. næring, yrke og diagnose, feil ved omkodning til avledede variable (f.eks. omkodning til sosioøkonomisk status) eller feil ved oppsettet av dataregistreringsprogrammet.

Målefeil kan også oppstå ved at intervjupersonene har vansker med å huske forhold tilbake i tid eller at spørsmål misforstås.

Målefeil kan dessuten skyldes at visse spørsmål av enkelte oppfattes som spesielt ømtålige eller sensible. Intervjupersonene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar, eller det kan være at de vurderinger som ligger til grunn for svaret, er påvirket av hva som oppfattes som sosialt ønskelig. I helseundersøkelser som preges av egenvurdering av fysisk og psykisk helse, kan intervjupersonen ha ulike grunner for, og til en viss grad, å fordreie eller moderere sannheten. For noen kan det virke uvant og dessuten ganske ubehagelig å snakke om veldig personlige forhold. I undersøkelser med sensitive temaer kan det ha en positiv effekt å benytte postale skjema som supplement til besøksintervju.

Omfanget av sykdomstilfeller kan være ganske problematisk å måle eksakt. I mange tilfeller kan det være tvil om varigheten av lidelsen, dessuten om skaden er permanent eller opptrer periodevis. Andre ganger oppstår tvil om hvordan man skal skille de ulike symptomene fra hverandre. Det viktigste er å få en god beskrivelse av hvert syktilfelle, noe som øker grunnlaget for å kode diagnosene etter internasjonale klassifiseringer. Bearbeidingsfeil oppstår når denne kodingen blir feilaktig.

Utvalgsvarians

Fordi resultatene bygger på opplysninger om et utvalg av den befolkningen som undersøkelsen dekker, er det knyttet en del usikkerhet til dem. Denne usikkerheten kalles utvalgsvarians. Fordi utvalget er trukket etter regler for tilfeldig utvalg, er det mulig å beregne hvor stor utvalgsvariansen er.

Standardavvik er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger bl.a. av tallet på observasjoner i utvalget og av fordelingen av et aktuelt kjennemerke i hele befolkningsgruppen som undersøkelsen omfatter. Vi kan anslå standardavviket ved hjelp av observasjoner i utvalget.

Det er ikke beregnet slike anslag for tallene i denne publikasjonen, men tabell A viser størrelsen på standardavviket for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser. Standardavvikene er beregnet på grunnlag av tilnæringsformelen

$$\sqrt{\frac{p(100-p)}{n}} \cdot 1,5$$

hvor p angir prosenttallet i tabellen og n angir tallet på observasjoner som prosenttallet er beregnet på grunnlag av.

Ved hjelp av standardavviket er det mulig å beregne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdi av en beregnet størrelse, dvs. den verdien vi ville ha fått hvis vi hadde foretatt en totaltelling. Slike intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan vi bruke følgende metode: La M være det beregnede prosenttallet og la S være et anslag for standardavviket til M. Konfidensintervallet blir da intervallet fra $(M - 2 \cdot S)$ til $(M + 2 \cdot S)$. Dette intervallet vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet inneholde den sanne verdien.

Følgende eksempel illustrerer hvorledes en kan bruke tabell A til å finne konfidensintervaller. Anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 70 er 2,5 når tallet på observasjoner (personer) er 500. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $70 \pm 2 \cdot 2,5$. Det vil si at intervallet som strekker seg fra 65 til 75 prosent med 95 prosent sannsynlighet

inneholder den tallstørrelsen en ville fått om hele befolkningen hadde vært med i undersøkelsen.

Av tabellen fremgår det at usikkerheten øker når antall observasjoner minker og når prosenttallet nærmer seg 50.

I praksis vil en ikke nøye seg med å se på ett og ett prosenttall fra undersøkelsen, men sammenlikne tall for forskjellige grupper. Det er da viktig å være oppmerksom på at når en sammenlikner to usikre tall, vil usikkerheten på forskjellen mellom disse tallene vanligvis være større enn usikkerheten på hvert av tallene. Særlig hvis forskjellen mellom to prosenttall er liten og de to tallene er beregnet på grunnlag av et lite antall observasjoner, kan konfidensintervallet for forskjellen ha slike yttergrenser at forskjellen kan være 0.

A. Størrelsen på standardavviket i prosent

Antall observasjoner	5/95	10/90	20/80	30/70	40/60	50/50
25	5,4	7,5	10,0	11,5	12,2	12,5
50	3,8	5,2	7,0	8,0	8,6	8,7
100	2,7	3,7	4,9	5,6	6,0	6,2
200	1,9	2,6	3,5	4,0	4,3	4,3
300	1,5	2,1	2,8	3,2	3,5	3,5
500	1,2	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1 000	0,8	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
1 200	0,8	1,1	1,4	1,6	1,7	1,8
1 500	0,7	0,9	1,3	1,4	1,5	1,6
2 000	0,6	0,8	1,1	1,3	1,3	1,4
2 500	0,5	0,7	1,0	1,1	1,2	1,2
3 000	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1
4 000	0,4	0,6	0,8	0,9	0,9	1,0
5 000	0,4	0,5	0,7	0,8	0,8	0,9

Utvalgsskjevhet og frafall

I en intervjuundersøkelse basert på frivillig deltakelse må en alltid regne med et visst frafall pga. nekting. En vil også få noe frafall av andre årsaker, f.eks. på grunn av sykdom/dødsfall i familien, fravær fra hjemmet i forbindelse med skolegang, arbeid og ferie mv.

Frafall kan føre til utvalgsskjevhet. Hvis omfanget av frafall er svært forskjellig i ulike grupper, vil nettoutvalget (dvs. de personer det er oppnådd intervju med) ikke ha de samme fordelinger som bruttoutvalget (dvs. de personer som ble oppsøkt for intervju). Måling av skjevheter er knyttet til enkelte kjennemerker, slik som kjønn, alder og geografisk tilhørighet. Dersom frafallet ikke har ført til skjevheter på et bestemt kjennemerke, kan en ikke utelukke virkninger på andre kjennemerker. Omvendt innebærer skjevheter på et kjennemerke ikke nødvendigvis at andre kjennemerker har en skjev fordeling i forhold til bruttoutvalget eller populasjonen. Dersom vi finner at fordelingen for enten kjønn, alder eller fylke er skjev for besøksintervjuet, risikerer vi en forsterket effekt i selvtutfyllingsdelen av undersøkelsen når vi vet at bruttoutvalget i aldersgruppen 15-79 år i

den postale undersøkelsen er identisk med nettoutvalget for besøksdelen av undersøkelsen.

Av de 5 100 trekkpersonene som hovedundersøkelsen omfattet, var det 150 personer som viste seg å ikke tilhøre populasjonen pga. dødsfall, emigrasjon eller institusjonalisering. Bruttoutvalget ble derfor bestående av 4 950 trekkpersoner og øvrige medlemmer i deres kosthusholdninger, til sammen 12 832 personer.

I det generelle utvalget var det 1 101 husholdninger (eller 22 prosent) hvor ingen personer ble intervjuet. I de øvrige husholdningene ble det gjennomført intervju med 9 675 personer. Dette tilsvarer en svarprosent på 75,4. Bruttoperpersonfracfall utgjorde dermed 3 157 personer (24,6 prosent).

Dersom vi beregner bruttopersonfracfall ut fra gjennomsnittsstørrelsen på husholdningen i hver landsdel, vil vi få et frafall på 3 498 personer. En slik beregningsmetode vil overestimere det faktiske frafallet, fordi frafallet ofte er kjennetegnet ved små husholdninger (eldre, enslige unge osv.).

Dersom det tas utgangspunkt i registeropplysninger for størrelsen på familiekjernene i de 1 101 husholdningene hvor ingen person ble intervjuet og den faktiske husholdningsstørrelsen i husholdninger hvor minst en person ble intervjuet, vil det samlede bruttopersonfracfall utgjøre 3 157 personer. Dette anslaget er antakelig noe for lavt, fordi registrene aldri kan blir fullstendig oppdatert. Registre mister blant annet informasjon om husholdninger med flere familiekjerner, blant annet husholdninger bestående av samboere. Størrelsen på det egentlige personfracfallet må antakelig ligge et sted mellom disse anslagene.

I eldreutvalget på 1 000 personer var avgangen 170 personer. Bruttoutvalget ble derfor på 830 personer, og av disse gjennomførte 573 intervjuet. Frafall utgjør 257 personer (31,0 prosent) slik at svarprosenten ble 69,0.

B. Frafall, etter årsak i Helseundersøkelsen 1995

Årsak til frafall	Antall personer	Prosent av utvalget
Respondenten ønsker ikke å delta	2 061	15,1
Bortreist, eller borte pga. reiser, arbeid, studier e.l.....	165	1,2
Andre årsaker til at personen ikke er å treffe.	178	1,3
Andre årsaker til frafall.....	1 013	7,4
Totalt antall som ikke svarer	3 417	25,0
Totalt antall personer i utvalget	13 662	

Tabell B viser at den vanligste frafallsårsaken var at respondenten ikke ønsket å delta i undersøkelsen. Det vises ellers til en egen frafallsanalyse av Helseundersø-

kelsen 1995, publisert i Notater 98/3, Statistisk sentralbyrå.

Kontroll og revisjon

I forbindelse med Helseundersøkelsen 1995 er det lagt stor vekt på feilkontroll. For alle skjemavariable er det kontrollert at det ikke forekom ugyldige koder eller variabelverdier. Edb-assistert intervjuing reduserer hyppigheten av disse feilene og gir bedre datakvalitet enn postale undersøkelser under ellers like forhold. Ved hjelp av edb blir flyten gjennom spørreskjemaet styrt av programmet ut fra intervjupersonens svar. Det er lagt inn gyldighetskontroller og logiske kontroller mellom svar der det er mulig. Ved ugyldig svar kan intervjueren foreta oppretting umiddelbart. Til slutt er det som vanlig foretatt manuell resultatkontroll.

Tidligere helseundersøkelser

Statistisk sentralbyrå har tidligere gjennomført tre intervjuundersøkelser om helseforhold mv., i 1968, 1975 og 1985.

Alle tre undersøkelsene var, i likhet med 1995-undersøkelsen, lagt opp med husholdningen som utvalgsenhet. De omfatter også omtrent det samme antall intervjupersoner og ble gjennomført på samme tid av året som i 1995. Et annet likhetspunkt er at det i alle tre undersøkelser ble spurt om syketilfeller.

Ellers er det en rekke ulikheter mellom undersøkelsene. Særlig fra 1968 til 1975 ble det foretatt utvidelser både med hensyn til emneområder og omfanget av spørsmål innen ulike emneområder. Det ble også foretatt visse endringer i måten å spørre på. Resultatene fra 1968-undersøkelsen er derfor lite sammenliknbare med resultatene fra de senere undersøkelsene.

Også fra 1975 til 1985 ble det foretatt utvidelser og endringer som førte til at heller ikke disse to undersøkelsene er sammenliknbare på alle punkter. Enkelte spørsmålsformuleringer i 1975-undersøkelsen ble i midlertid repetert i 1985, nettopp med sikte på å kunne gi enkelte tall for 1985 som var så sammenliknbare som mulig med tilsvarende tall for 1975. Dette gjaldt først og fremst spørsmålene om syketilfeller. For noen spørsmål gav en avkall på sammenliknbarhet med 1975-undersøkelsen fordi en la større vekt på sammenliknbarhet med tall fra levekårsundersøkelsene.

Det var også for en stor del ønsket om sammenliknbarhet med levekårsundersøkelsene som førte til at en i publikasjonstabellene for 1985 brukte en litt annen gruppering etter alder og landsdel enn i 1975. En annen viktig endring fra 1975 til 1985 var at mens det for 1975 nesten bare ble publisert sykelighetstabeller med

syketilfeller som bearbeidingsenhet, la en for 1985 vesentlig større vekt på tabeller med person som enhet.

Også fra 1985 til 1995 er mye endret. Til forskjell fra tidligere helseundersøkelser ble undersøkelsen i 1995 utført ved hjelp av dataassistert personlig intervju (CAPI). Når resultatene skal sammenliknes med resultater fra tidligere helseundersøkelser, bør man være særlig oppmerksom på mulige effekter ved bruk av CAPI i forhold til tradisjonelle penn-og-papir-intervju (PAPI.) Slike effekter kan henge sammen med både rent intervjutekniske endringer eller f.eks. endringer i samhandlingssituasjonen mellom intervjuperson og intervjuer.

Videre ble det i 1995-undersøkelsen lagt relativt stor vekt på harmonisering med internasjonale helsedata. Dette førte til at en del mål avviker noe fra målene som ble benyttet i 1985-undersøkelsen.

Bruk av tabellene

Tabellene er ordnet i 8 kapitler etter følgende hovedtemaer:

1. Egenvurdert helse, tilfredshet og overskudd
2. Sykdomsforekomst og sykdomsmønster
3. Funksjonsvansker og bevegelseshemming
4. Tannhelse
5. Konsekvenser av sykdom og funksjonshemming
6. Omsorgsbehov og hjelp i hjemmet
7. Helsetjenester
8. Livsstil og levevaner

Hvert av kapitlene inneholder hovedsakelig tabeller med fordelinger etter bakgrunnskjennemerker som kjønn, alder, husholdningssammensetning, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Det er ikke gjort noe forsøk i denne publikasjonen på å analysere eventuell samvariasjon mellom variable fra ulike tabellavsnitt, f.eks. mellom sykelighet og livsstil.

Det er ikke gitt tall for persongrupper som består av færre enn 25 personer. For så små grupper kan tallene ikke offentliggjøres : (kolon).

Alle prosenttall er rundet av etter vanlige regler. Summen av tallene for alle mulige verdier av en variabel vil derfor ikke alltid være lik det oppgitte totaltallet.

Mer informasjon

Følgende publiseringer med utgangspunkt i Helseundersøkelsen 1995 er tilgjengelige:

- Ukens statistikk 35/96: *Åtte av ti har god eller meget god helse*
- Ukens statistikk 34/97: *Hver femte yrkesaktive er plaget med smerter*
- Samfunnsspeilet 2/97 - Helse: Utgaven omfatter 10 artikler om temaer fra Helseundersøkelsen 1995, deriblant en oversiktsartikkel om *God helse, flere sykdommer*
- Sosialt utsyn 1998: Kapitlet om *Helse og helsetjenester* inneholder mye tall fra Helseundersøkelsen 1995

I tillegg til tabellene som er publiserte i NOS Helseundersøkelsen 1995, er det mulig å bestille flere og mer detaljerte tabeller direkte fra Statistisk sentralbyrå. Tabellene kan sendes på papir (post eller telefaks), elektronisk på diskett eller med e-post.

Tabeller og artikler basert på Helseundersøkelsen 1995 finnes også på SSBs websider. Webadressen er:
<http://www.ssb.no>.

For nærmere informasjon om Helseundersøkelsen 1995 ta kontakt med Seksjon for helsestatistikk, telefon 22 86 45 00 eller telefaks 22 00 44 04.

English summary

Survey design and procedures

Sampling procedure

The sample for the Health Survey 1995 was selected in two stages. For the first stage of sampling, the whole country was divided into a set of sample areas. These areas are municipalities.

The sample areas are grouped into regions. Within each of these regions, towns of more than 30 000 inhabitants are treated as separate strata. Remaining sample areas were stratified by type of municipality (i.e. industrial structure, centrality) and number of inhabitants. The sample areas were grouped into 109 strata.

For each of the 109 strata, one sample area was drawn. The sampling in the first stage was done by selecting with 100 per cent probability sample areas which constituted separate strata. The sample areas within the remaining strata were selected with a probability equal to the share of the population within each stratum.

At the second stage a random sample of 5 100 persons was drawn. These persons were 16 years or older, and were drawn from Statistics Norway's Population Register. In addition to these persons, all members belonging to the same household were interviewed. The total number of persons to be interviewed was then calculated to be 12 832.

Furthermore, a sample of 1 000 persons 80 years and older was drawn. The purpose of this additional sample was to obtain an adequate number of old people which is otherwise difficult to get.

Collection of data

The data for the Health Survey 1995 were collected by interviews with all members of the selected households. The interviewing started at the end of September 1995 and ended in mid December 1995. The interviews were conducted using computer assisted personal interviewing (CAPI).

Three questionnaires plus one paper questionnaire for self-perceived health were used in the survey, i.e.:

- questionnaire for persons 16-79 years. According to the rule this questionnaire should be answered personally
- questionnaire for children less than 16 years. The questionnaire should be answered by father, mother, or another adult responsible for the child
- questionnaire for persons 80 years and over. The questionnaire should be answered personally

- paper questionnaire to all persons 14-79 years. This paper questionnaire about self-perceived health was given to all persons between 14 and 79 years. Totally 6 490 questionnaires were handed out. The paper questionnaire contained more or less sensitive questions and were to be filled in by the respondents personally.

Terms and variables

Age

Completed years as per 31 December 1995.

Region

The link between regions and counties is the following:

Region	: Counties
Oslo and Akershus	: Oslo, Akershus
Østlandet ellers	: Østfold, Hedemark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark
Agder and Rogaland	: Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland
Vestlandet	: Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
Trøndelag	: Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
Nord-Norge	: Nordland, Troms, Finnmark

Type of household

Households are grouped according to information on age and family relationship for all members of the household, including members being temporarily absent. Both married couples and cohabitants are counted as couples.

Marital status

Persons are grouped by their formal marital status.

Economically active persons

This term is defined as persons with paid work, or being temporarily absent from paid work, in the week previous the interview. Normally working hours should be 10 or more per week. Unpaid family workers are included.

Socio-economic group

This variable makes a distinction between those being economically active and those not being economically active. Pensioners are persons not being economically active, and who in 1995 received old-age pension, disablement pension or survivor's pension. Students and pupils are persons not being economically active, and who went to school/studied at the time of the interview. Homeworkers are persons not being economically active, and who worked in the dwelling at least 10 hours per week. Excluded from homeworkers are pensioners and students/pupils.

The variable socio-economic group divides economically active in employees and self-employed. Family workers are counted as self-employed. Farmers and fishermen are defined on basis of occupational codes. The group "Other self-employed" includes self-employed who are not farmers, fishermen or professionals.

Economically active employees are grouped on the basis of occupational codes, according to the Norwegian Standard Classification of Occupations. The occupations are divided by average educational level for persons with these occupations. For each occupational group, average educational level and the distribution by educational level are calculated based on the Population and Housing Census in 1970. The occupations are placed in four educational groups. The occupations in each educational group are then divided into groups depending on whether they include leadership functions or not.

The group "Unskilled workers" consists of persons in worker-occupations in the lowest educational group. "Skilled workers" consists of persons in worker-occupations. "Salary employees, lower level", consists of persons in occupations with salaried employees in the lowest educational group without leadership functions. "Salaried employees, higher level", consists of persons in occupations in the highest educational group, and persons in occupations in the second highest educational group with leadership functions. "Salaried employees, higher level", also consists of professionals. These are self-employed in occupations belonging to the highest educational group. See Standard for Socio-economic Status (Standards for Norwegian Statistics no. 5).

Highest income in the household

The household is classified by the person in the household who has the highest score on the income variable. Income is defined as disposable income.

Highest education in the household

The household is classified by the person in the household who has the highest score on the education variable.

Disease and cases of disease

The reporting of diseases is based on the question whether the person suffers from any long-term disease, injury or physical disability. The question refers to diseases the person has at the time of the interview.

The cases of disease are coded according to the International Classification of Diseases Rev. 9 (ICD-9), at 3-digit level.

The reporting of diseases in the 1995 Health Survey has changed slightly from the previous surveys. The

focus in the 1995 was put on more long-term/chronic diseases instead of acute/short duration diseases.

Chronic disease

Chronic diseases are a series of well-defined 3-digit ICD-9 categories. Less well-defined categories are included if the reported duration is 6 months or more.

Symptoms of diseases

All persons - irrespective if they had reported any disease or not - were asked if they had specific troubles in the survey period. Troubles caused by diseases of short duration should not be included. The answer to each question could be "not troubles", "a little troubled", "quite much troubles", or "very much troubled".

The questions on physical troubles are a short version of the questions elaborated at the John Hopkins University in the USA. This set is a package of questions, and hence, it is pointless to publish figures for each trouble. In the table, therefore, figures are calculated only for average values of all the troubles together. The averages are calculated by first denoting the value 1 for "not troubled", 2 for "a little troubled" etc. The average value may vary from 1.00 (all questions answered "not troubled") to 4.00 (all questions answered "very much troubled").

Consequences of disease

Reduced activity

Reduced physical every-day activity is defined both as one of the criteria of disease and as a consequence of disease. The level of activity was to be measured in relation to the normal activity of the person being interviewed. Therefore, a person should be counted as having reduced activity if he or she in one or more days of the reference period was unable to perform his/her usual work inside or outside home, go to school, exercise, etc.

The persons with reduced activity, were also asked how many of the days in the reference period they had been in bed the whole day, part of the day, out of bed but not in full activity or out of bed and in full activity.

Physical disability, reduced mobility, eye sight, and hearing

The questions on mobility, physical disability, eye sight, and hearing were not asked to children less than 7 years of age.

Persons with *reduced mobility* reported either that they were unable to climb stairs up/down without resting, or were unable to run 100 meters when in hurry. In the 1985 Health Survey reduced mobility was defined either as being unable to climb stairs without problems, or unable to walk fairly fast for 5 minutes without problems.

Persons with *physical disability* reported either that they were unable to climb stairs up/down without resting, or were unable to walk 200 meters without stopping or without assistance.

Reduced eye sight is defined as having problems with reading ordinary text in newspapers or being unable to recognise a friend at 4 meters distance, even when wearing glasses.

Reduced hearing is defined as being unable to take part in a normal conversation with at least two persons, or being unable to follow a TV-programme using a sound level which is acceptable to others, even when using hearing aid.

Problems with performing specific everyday activities

Persons with physical disability, reduced mobility, eye sight, or hearing were asked if they without assistance could manage everyday activities as cooking, cleaning, get dressed etc. None of the questions were put to children less than 7 years old, while children 7-15 years were asked only about ability to dress and undress and ability to carry out personal hygiene.

Special care from other members of the household

Persons with diseases in multi-household were asked if they, owing to the disease, normally got special care from other members of the household. If so, they were asked how many hours a week they received this care. Special care for a short period should not be included.

Help from bodies outside the household

These questions concern help with household work and nursing due to any kind of disease during the reference period. The respondents were asked to report help from friends, relatives, neighbours, home helpers, home nurses etc. Help from other health care personnel than home nurses should be excluded.

Practical and social problems owing to disease

Persons with disease - excluded those with only negligible diseases or of short duration - were asked whether they for chronic health reasons had difficulties with specific practical or social activities. It was stressed that the question only applied to more permanent difficulties. For children 0-15 years the questions were adjusted to the age.

Sample bias and non-response

In interview surveys a certain non-response is inevitable owing to refusal, absence from home during the interview period etc. The non-response of the Health

Survey 1995 was 3 417 persons or 25 per cent of the gross sample of 13 662 persons. More than 60 per cent of the non-response was due to the respondents' unwillingness to participate in the survey.

Previous Health Surveys

Statistics Norway has previously conducted 3 surveys on health problems etc., in 1968, 1975 and 1985.

In all these surveys the household has been used as the sampling unit. The size of the net sample of persons is also about the same in the 4 surveys, and they are carried out at the same time of the year. Another similarity is that in all 4 surveys a reference period of 14 days applied to questions on diseases and contacts with the health services.

Otherwise the surveys differ on many points. From 1968 to 1975 new topics were introduced and the number of questions were extended. Besides, the phrasing of some questions was amended. Hence, the findings from 1968 are to a minor degree comparable with results from the 2 later surveys.

Also from 1975 to 1985 some extensions and amendments were made. Neither of these surveys is comparable in all respects. However, some questions in the 1975 survey were repeated unchanged in 1985 in order to make the results as comparable as possible. This is the case first of all for the criteria and the questions of morbidity. For some questions comparability with the 1975 survey was renounced because more importance was attached to the possibility of making comparisons with results from surveys of living conditions.

The Health Survey of 1995 is also changed from the previous survey. One of the main changes is that the survey in 1995 was conducted using computer assisted personal interviewing (CAPI), while the previous surveys were conducted using traditional pen-and-paper personal interviewing (PAPI). This change in method may influence comparability between the 1985 and 1995 surveys. Furthermore, in the 1995 survey a lot of effort was made to harmonise the Norwegian survey with international health surveys.

1. Egenvurdert helse, tilfredshet og overskudd

1.1. Tabellene

Tabellene i dette kapitlet omfatter intervjuobjektene vurdering av egen helse; er helsen god/meget god, verken god eller dårlig eller er helsen dårlig/meget dårlig. Vurderingene er gjengitt både for personer med og uten sykdommer. I tillegg presenteres tabeller over i hvilken grad eventuell sykdom påvirker hverdagen, og tabeller som viser om intervjuobjektene er opplagte og tilfredse i referanseperioden.

1.2. Noen resultater

Egenvurdert helse

Vel halvparten av den hjemmeboende befolkningen hadde ett eller flere varige syketilfeller i 1995. Det er en noe større andel enn 10 år tidligere. Likevel var det liten endring i andelen som betraktet egen helse som god eller meget god i referanseperioden. 4 av 5 hadde god eller meget god helse; 82 prosent ved undersøkelsen i 1985 og 83 prosent i 1995. Det var bare 6 prosent i 1995 og 5 prosent i 1985 som syntes de hadde dårlig eller meget dårlig helse.

Blant personer med sykdom var det en forholdsvis liten andel - 9 prosent - som vurderte helsen sin som dårlig i 1995. Dette var relativt sett like mange som i 1985. Blant barn og yngre voksne med sykdom var andelen lav, i underkant av 2 prosent for aldersgruppene fra 0 til 24 år. Andelen økte til 5 prosent for 25-44-åringene, 12 prosent for 45-66-åringene og henholdsvis 21 og 22 prosent for de to eldste aldersgruppene. Det var flere menn enn kvinner, 16 år og over, som vurderte egen helse som god/meget god. For begge kjønn synker andelen med god helse markert med stigende alder. Størst forskjell på menn og kvinner var det i alderen 67 til 79 år, der 7 av 10 menn vurderte egen helse som god mot vel halvparten av kvinnene.

Det å tilhøre en husholdning der utdannings- eller inntektsnivået er høyt har god effekt på helse rapporteringen. Ser man utelukkende på aldersgruppene 25-44 og 45-66 år er andelen med god helse størst for de høyeste inntekts- og utdanningsgruppene, og minst for de laveste inntekts- og utdanningsgruppene (jf. tabell 1.2).

Sykdom og funksjonsvansker

Tabell 1.4 viser en klar sammenheng mellom egenvurdert helse og varig sykdom eller funksjonsvansker. Ikke uventet er andelen med god helse lavest for personer med varig sykdom eller funksjonsvansker. Likeledes blir andelen personer med god/meget god helse mindre jo større innvirkning sykdom, skade eller funksjonshemming har i hverdagen (jf. tabell 1.5).

Tilfredshet og overskudd

Flere menn (76 prosent) enn kvinner (66 prosent) følte seg opplagt eller hadde overskudd det meste av 14-dagersperioden før intervjuet. Forskjellen forekommer innenfor alle aldersgrupper (jf. tabell 1.7). Imidlertid var det liten forskjell på kjønnene når det gjaldt spørsmålet om de har vært glad eller tilfreds det meste av 14-dagersperioden.

1.1. Andel menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter vurdering av egen helse. Prosent
Males and females in different age groups, by opinion on own health. Per cent

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner <i>Males and females</i>								
Alle <i>All</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
God/meget god helse <i>Good/very good health</i>	83	97	97	91	90	73	61	55
Verken god eller dårlig helse <i>Neither good nor bad health</i>	10	2	2	8	7	17	21	25
Dårlig/meget dårlig helse <i>Bad/very bad health</i>	6	1	1	1	3	10	18	20
N.....	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772
Menn <i>Males</i>								
Alle.....	100	100	100	100	100	100	100	100
God/meget god helse.....	85	98	96	91	90	74	70	56
Verken god eller dårlig helse	10	1	3	9	7	17	16	23
Dårlig/meget dårlig helse.....	5	0	1	1	3	9	14	21
N.....	5 019	471	603	699	1 353	1 201	396	296
Kvinner <i>Females</i>								
Alle.....	100	100	100	100	100	100	100	100
God/meget god helse.....	82	96	98	91	89	72	55	54
Verken god eller dårlig helse	11	2	1	8	7	17	24	27
Dårlig/meget dårlig helse.....	7	2	1	1	4	11	21	19
N.....	5 229	527	545	598	1 470	1 180	433	476

1.2. Andel personer 16 år og over som vurderer egen helse som god/meget god, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over judging own health as good/very good, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle <i>All</i>	79	91	90	73	62	55
Kjønn <i>Sex</i>						
Menn <i>Males</i>	81	91	90	74	70	56
Kvinner <i>Females</i>	77	91	89	72	55	54
Husholdningstype <i>Type of household</i>						
Enslige <i>Single persons</i>	71	88	86	62	62	55
Par uten hjemmeboende barn <i>Couples without children residing at home</i>	72	85	91	72	62	56
Par med barn under 16 år <i>Couples with children, younger than 16 years</i>	91	92	91	86	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers <i>Other couples with children residing at home</i>	84	95	87	79	58	:
Enslig mor/far med barn under 16 år <i>Single mother/father with children younger than 16 years</i>	87	86	88	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers <i>Single mother/father with children residing at home, other</i> <i>Flerfamiliehusholdninger</i>	74	93	85	63	58	50
<i>Households with 2 or more families</i>	78	88	86	75	35	42
Sosioøkonomisk status <i>Socio-economic status</i>						
Arbeider ufaglært <i>Workers, unskilled</i>	85	89	91	73	:	:
Arbeider faglært <i>Workers, skilled</i>	87	91	88	82	:	:
Funksjonær lavere nivå <i>Salaried employees, lower level</i> ...	86	90	92	79	:	:
Funksjonær mellomnivå <i>Salaried employees, middle level</i>	90	91	93	84	:	:
Funksjonær høyere nivå <i>Salaried employees, higher level</i>	92	87	93	90	:	:
Gårdbrukere og fiskere <i>Farmers and fishermen</i>	74	:	88	63	:	:
Andre selvstendige <i>Other self-employed</i>	86	:	88	82	78	:
Skoleelev/student <i>Pupils and students</i>	92	92	90	43	:	:
Pensjonister/trygdete <i>Pensioners</i>	55	81	61	40	60	55
Hjemmearbeidende <i>Homeworkers</i>	85	:	90	79	:	:
Andre og uklassifiserte <i>Others and unclassified</i>	76	82	87	59	:	:
Husholdningens høyeste utdanning <i>The households highest education</i>						
Ingen eller uoppgitt utdanning <i>Unknown or uncompleted education</i>	78	92	85	71	:	:
Grunnskole <i>Primary school and lower secondary school</i>	60	84	83	58	55	51
Videregående skole <i>Upper secondary school</i>	82	90	87	74	65	66
Universitet/høyskole nivå 1 <i>University/college first stage</i>	89	93	94	81	85	72
Universitet/høyskole nivå 2 <i>University/college second stage</i>	92	96	96	90	77	:
Husholdningens høyeste inntekt <i>The households highest income</i>						
Under 160 000 <i>Less than 160 000</i>	68	88	85	55	57	53
160 000-199 999.....	82	92	89	69	70	64
200 000-299 999.....	86	92	91	78	71	76
300 000 og over <i>and over</i>	90	94	93	86	81	:
Landsdel <i>Region</i>						
Oslo og Akershus.....	83	90	92	79	61	60
Østlandet ellers.....	78	91	89	70	67	62
Agder og Rogaland.....	82	92	93	77	54	58
Vestlandet.....	77	91	85	73	60	45
Trøndelag.....	79	90	92	72	62	51
Nord-Norge.....	76	91	87	66	56	49
N.....	8 101	1 297	2 823	2 381	828	772

1.2. Andel personer 16 år og over som vurderer egen helse som god/meget god, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
 (forts.) *Percentage of persons 16 years and over judging own health as good/very good, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males	81	91	90	74	70	56
Husholdningstype						
Enslige	77	87	86	60	75	55
Par uten hjemmeboende barn	73	83	92	71	69	57
Par med barn under 16 år	90	91	92	85	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	87	95	87	84	61	56
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	75	93	79	53	:	:
Flerfamiliehusholdninger	81	90	91	73	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	85	86	91	72	:	:
Arbeider faglært	87	90	89	82	:	:
Funksjonær lavere nivå	87	95	95	50	:	:
Funksjonær mellomnivå	91	96	93	86	:	:
Funksjonær høyere nivå	92	87	94	90	:	:
Gårdbrukere og fiskere	77	100	90	68	:	:
Andre selvstendige	87	100	88	84	:	:
Skoleelev/student	92	92	94	0	:	:
Pensjonister/trygdete	58	81	58	42	68	56
Hjemmearbeidende	72	100	50	71	:	:
Andre og uklassifiserte	78	79	89	56	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	79	89	81	80	:	:
Grunnskole	61	87	80	56	60	51
Videregående skole	84	91	88	75	80	66
Universitet/høyskole nivå 1	88	90	95	80	81	:
Universitet/høyskole nivå 2	91	96	96	89	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	69	87	83	50	62	54
160 000-199 999	83	92	91	69	80	54
200 000-299 999	86	92	92	78	82	:
300 000 og over	92	96	95	89	83	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	84	91	93	77	72	53
Østlandet ellers	82	90	90	75	74	66
Agder og Rogaland	83	96	91	73	69	53
Vestlandet	79	91	85	74	62	49
Trøndelag	80	82	94	74	67	52
Nord-Norge	77	88	88	65	68	54
N	3 944	699	1 353	1 201	395	296

1.2. Andel personer 16 år og over som vurderer egen helse som god/meget god, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosio-økonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over judging own health as good/very good, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females	77	91	89	72	55	54
Husholdningstype						
Enslige.....	67	89	85	64	58	56
Par uten hjemmeboende barn.....	71	86	90	72	53	52
Par med barn under 16 år.....	91	93	91	87	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	81	95	88	73	52	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	86	:	87	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	72	94	92	69	:	50
Flerfamiliehusholdninger.....	75	86	80	77	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært.....	85	100	89	75	:	:
Arbeider faglært.....	84	:	82	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	86	88	91	81	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	90	88	94	83	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	91	:	92	89	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	67	-	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	83	:	89	78	:	:
Skoleelev/student.....	92	93	87	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	53	81	63	38	55	54
Hjemmearbeidende.....	86	:	90	79	:	:
Andre og uklassifiserte.....	73	:	85	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	77	94	90	61	:	:
Grunnskole.....	59	82	85	60	52	51
Videregående skole.....	80	90	86	73	52	67
Universitet/høyskole nivå 1.....	90	96	93	81	90	:
Universitet/høyskole nivå 2.....	92	95	96	91	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000.....	67	89	86	59	53	52
160 000-199 999.....	81	93	88	70	58	:
200 000-299 999.....	85	92	91	78	57	:
300 000 og over.....	88	93	92	83	:	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	82	89	92	82	54	64
Østlandet ellers.....	75	91	87	64	61	59
Agder og Rogaland.....	81	86	95	81	41	62
Vestlandet.....	75	90	86	72	59	42
Trøndelag.....	77	97	90	69	57	51
Nord-Norge.....	74	94	87	67	46	46
N.....	4 157	598	1 470	1 180	433	476

1.3. Andel personer i ulike aldersgrupper med sykdom/uten sykdom, etter vurdering av egen helse. Prosent
Percentage of persons in different age groups with disease/without disease, by opinion on own health

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Personer med sykdom <i>Persons with disease¹</i>								
Alle.....	100	100	100	100	100	100	100	100
God/meget god helse.....	76	95	95	87	85	67	57	52
Verken god eller dårlig helse	15	3	4	12	10	21	23	27
Dårlig/meget dårlig helse.....	9	2	1	1	5	12	21	22
N.....	6 756	409	489	770	1 876	1 810	715	687
Personer uten sykdom <i>Persons without disease</i>								
Alle.....	100	100	100	100	100	100	100	100
God/meget god helse.....	98	99	100	98	98	98	89	82
Verken god eller dårlig helse	2	0	0	2	1	2	9	14
Dårlig/meget dårlig helse.....	0	0	0	-	0	0	1	4
N.....	3 492	589	659	537	947	571	114	85

¹ See translation in table 1.1.

1.4. Andel personer med/uten varig sykdom¹ og andel personer med/uten funksjonsvansker², som vurderer egen helse som god/meget god, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons with/without long-term disease¹ and percentage of persons with/without functional difficulties², by age and sex

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females								
Med varig sykdom <i>With long-term disease</i>	74	92	93	85	84	64	57	52
Uten varig sykdom <i>Without long-term disease</i>	97	99	99	96	98	97	89	78
Med funksjonsvansker <i>With functional difficulties</i>	41	-	100	:	71	33	31	39
Uten funksjonsvansker <i>Without functional difficulties</i>	87	97	97	91	90	76	73	71
Menn Males								
Med varig sykdom.....	76	96	91	86	85	64	65	53
Uten varig sykdom	97	99	99	95	97	96	90	74
Med funksjonsvansker.....	53	-	:	:	74	45	49	41
Uten funksjonsvansker	87	98	96	90	90	76	75	67
Kvinner Females								
Med varig sykdom.....	72	90	95	85	84	64	51	51
Uten varig sykdom	98	99	100	98	98	99	88	81
Med funksjonsvansker.....	34	-	:	:	68	25	21	38
Uten funksjonsvansker	87	96	98	91	90	76	70	74
N.....	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Varig sykdom omfatter diagnoser som ut fra medisinske kriterier anses for å være varige pr. definisjon og diagnoser som anses som varige dersom de har vart i seks måneder eller mer. ² Funksjonsvansker henspeiler på vansker med aktiviteter som å gå en trapp en etasje opp/ned uten å hvile, og/eller å gå strekning på 200 meter uten å stoppe eller uten hjelp av andre, og/eller nedsatt syn og/eller hørsel.

¹ *Diagnosis that based on medical criteria are seen to be long-term per definition or are seen as long-term if the illness has lasted six months or longer.* ² *Functional difficulties is defined as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting, and/or walk a distance of 200 meters without stopping or without assistance, and/or reduced eyesight and/or hearing.*

1.5. Vurdering av egen helse etter om og i hvilken grad eventuell sykdom påvirker hverdagen, fordelt på kjønn. Prosent
Opinion on own health whether the person has long-term disease or not and whether the disease affects everyday life to a certain extent or not at all, by sex. Per cent

	Uten sykdom <i>Without disease</i>		Med sykdom <i>With disease</i>		
		Ingen problemer <i>not at all</i>	Innvirker i liten grad <i>Affects everyday life to a small extent</i>	Innvirker i noen grad <i>Affects everyday life to a certain extent</i>	Innvirker i høy grad <i>Affects everyday life to a great extent</i>
Menn og kvinner <i>Males and females</i>¹					
Alle	100	100	100	100	100
God/meget god helse	98	96	89	70	34
Verken god eller dårlig helse	2	4	10	23	28
Dårlig/meget dårlig helse	0	0	1	7	38
N.....	3 926	1 251	1 894	2 001	1 175
Menn <i>Males</i>					
Alle	100	100	100	100	100
God/meget god helse	98	96	88	70	36
Verken god eller dårlig helse	2	4	10	23	25
Dårlig/meget dårlig helse	0	0	2	7	38
N.....	2 056	664	941	884	473
Kvinner <i>Females</i>					
Alle	100	100	100	100	100
God/meget god helse	98	96	90	70	33
Verken god eller dårlig helse	2	4	9	22	29
Dårlig/meget dårlig helse	0	0	1	8	38
N.....	1 870	587	953	1 117	702

¹ See translation in table 1.1.

1.6. Vurdering av egen helse etter om og i hvilken grad eventuell sykdom påvirker hverdagen, fordelt på aldersgrupper. Prosent
Opinion on own health whether the person has long-term disease or not and whether the disease affects everyday life to a certain extent or not at all, by different age groups. Per cent

	Uten sykdom		Med sykdom ¹		
		Ingen problemer	Innvirker i liten grad	Innvirker i noen grad	Innvirker i høy grad
Alle²	100	100	100	100	100
God/meget god helse					
0-15 år <i>years</i>	99	100	98	89	76
16-24 år	98	95	91	81	64
25-44 år	98	97	95	84	48
45-66 år	98	97	87	60	25
67-79 år	90	91	80	52	17
80- år	82	88	64	52	24
Verken god eller dårlig helse					
0-15 år	0	0	2	9	16
16-24 år	2	5	9	18	28
25-44 år	2	2	5	13	26
45-66 år	2	3	12	31	32
67-79 år	9	8	16	32	27
80- år	14	11	28	33	27
Dårlig/meget dårlig helse					
0-15 år	0	-	0	2	8
16-24 år	0	-	-	1	9
25-44 år	0	1	1	3	26
45-66 år	0	-	1	9	42
67-79 år	1	1	5	16	56
80- år	5	1	7	15	50
N.....	3 926	1 251	1 894	2 001	1 175

¹ See translation in table 1.5. ² See translation in table 1.1.

- 1.7. Andel personer 16-79 år etter om de har følt seg opplagt/hatt overskudd eller følt seg glad/tilfreds hele eller det meste av 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent**
Percentage of persons 16-79 years that have been fit and full of energy or feeling happy and satisfied the whole time or most of the time during the reference period, by age and sex

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner Males and females					
Vært opplagt/hatt overskudd det meste av tiden					
<i>Fit and full of energy</i>	71	74	73	70	64
Vært glad/tilfreds det meste av tiden <i>Happy and satisfied</i>	85	88	87	83	79
Menn Males					
Vært opplagt/hatt overskudd det meste av tiden.....	76	77	77	74	72
Vært glad/tilfreds det meste av tiden	87	89	88	84	84
Kvinner Females					
Vært opplagt/hatt overskudd det meste av tiden.....	66	70	68	65	58
Vært glad/tilfreds det meste av tiden	83	87	86	81	75
N.....	7 330	1 297	2 823	2 381	829

1.8. Andel personer 16-79 år etter om de har vært opplagt/hatt overskudd hele eller det meste av tiden i 14-dagersperioden, etter kjønn, alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16-79 years that have been fit and full of energy the whole time or most of the time during the reference period, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Menn Males			Kvinner Females		
		16-44 år	45-66 år	67-79 år	16-44 år	45-66 år	67-79 år
Alle All¹	71	77	74	72	69	65	58
Husholdningstype							
Enslige.....	65	77	61	70	63	58	54
Par uten hjemmeboende barn	71	75	75	73	67	69	64
Par med barn under 16 år	74	78	77	:	70	69	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	74	80	80	72	71	65	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	68	:	:	:	69	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	69	76	66	:	72	61	:
Flerfamiliehusholdninger	64	71	81	:	59	52	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	72	73	76	:	64	76	:
Arbeider faglært	78	81	76	:	66	65	:
Funksjonær lavere nivå.....	69	72	80	:	66	71	:
Funksjonær mellomnivå	73	76	76	:	73	65	:
Funksjonær høyere nivå	77	84	79	:	65	79	:
Gårdbrukere og fiskere	70	83	68	:	:	:	:
Andre selvstendige	78	78	87	:	70	69	:
Skoleelev/student.....	77	79	100	:	74	:	:
Pensjonister/trygdete.....	59	55	58	71	56	45	59
Hjemmearbeidende.....	72	75	71	:	68	79	:
Andre og uklassifisere	71	79	75	:	75	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	69	75	79	:	74	54	:
Grunnskole	63	71	65	68	68	60	57
Videregående skole.....	71	77	72	77	67	66	59
Universitet/høyskole nivå 1	74	77	79	76	71	69	74
Universitet/høyskole nivå 2	77	79	87	85	70	74	71
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	65	74	63	68	65	58	57
160 000-199 999.....	69	74	67	74	68	66	57
200 000-299 999.....	75	80	77	83	72	68	66
300 000 og over	76	79	83	80	70	70	:
Landsdel							
Oslo og Akershus	71	78	76	70	68	67	54
Østlandet ellers	70	74	75	73	69	64	64
Agder og Rogaland	70	77	68	77	68	67	45
Vestlandet	71	78	76	71	69	67	56
Trøndelag	72	83	69	77	69	63	68
Nord-Norge	71	77	76	64	69	63	66
N.....	7 330	2 052	1 201	396	2 068	1 180	433

¹ See translation in table 1.2.

1.9. Andel personer 16-79 år etter om de har følt seg glad/tilfreds i 14-dagersperioden, etter kjønn, alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years that have been happy and satisfied the whole time or most of the time during the reference period, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Menn Males			Kvinner Females		
		16-44 år	45-66 år	67-79 år	16-44 år	45-66 år	67-79 år
Alle All'	85	89	84	84	86	81	75
Husholdningstype							
Enslige	78	84	70	73	79	79	70
Par uten hjemmeboende barn	85	92	87	88	85	82	80
Par med barn under 16 år	88	90	84	:	88	82	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	87	91	87	84	88	84	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	85	:	:	:	86	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	77	83	66	:	75	81	:
Flerfamiliehusholdninger	82	86	88	:	84	64	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	86	87	88	:	81	86	:
Arbeider faglært	90	92	91	:	84	:	:
Funksjonær lavere nivå	86	86	:	:	87	85	:
Funksjonær mellomnivå.....	87	89	84	:	90	80	:
Funksjonær høyere nivå.....	87	91	83	:	83	92	:
Gårdbrukere og fiskere.....	87	97	85	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	88	86	91	:	93	80	:
Skoleelev/student	87	90	:	:	85	:	:
Pensjonister/trygdete	76	77	73	84	73	72	75
Hjemmearbeidende.....	86	:	:	:	89	84	:
Andre og uklassifiserte	82	80	90	:	84	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	80	78	90	:	82	72	:
Grunnskole	78	83	80	80	78	78	75
Videregående skole.....	86	90	83	91	86	80	72
Universitet/høyskole nivå 1	88	89	86	85	88	87	90
Universitet/høyskole nivå 2	87	90	87	85	90	85	:
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	80	86	76	80	83	75	76
160 000-199 999.....	86	90	83	91	87	80	69
200 000-299 999.....	87	89	85	92	87	85	73
300 000 og over	89	92	89	86	89	84	:
Landsdel							
Oslo og Akershus	84	88	80	85	87	83	70
Østlandet ellers.....	85	90	86	79	87	81	80
Agder og Rogaland	83	88	83	91	84	77	69
Vestlandet	86	88	87	80	89	82	75
Trøndelag	85	89	79	90	86	83	76
Nord-Norge.....	84	88	84	88	82	86	74
N.....	7 330	2 052	1 201	396	2 068	1 180	433

1 See translation in table 1.2.

2. Sykdomsforekomst og sykdomsmønster

2.1. Tabellene

De fleste tabellene i dette kapitlet gir opplysninger om andel personer med varig sykdom dvs. sykdommer eller lidelser som har vart eller forventes å vare i 6 måneder eller mer. I de fleste tabellene er det lagt til grunn en definisjon der en del diagnoser anses som varige ut fra medisinske kriterier (f.eks. diabetes), og øvrige diagnoser anses som varige dersom de har vart i 6 måneder eller mer (se definisjon av varig sykdom referert s. 44 i Rapporter 95/11, Barns helse, Helseundersøkelsene, Statistisk sentralbyrå).

2.2. Noen resultater

Varig sykdom

Vel 60 prosent av den hjemmeboende befolkningen rapporterte ett eller flere syketilfeller som hadde vart eller som forventes å vare utover 6 måneder i 1995 (jf. tabell 2.1). Knappt halvparten (49 prosent) av alle personene som var med i Helseundersøkelsen 1985, hadde varig syktilfelle. I 1975 var andelen personer med sykdom 47 prosent. Noe av årsaken til den store forskjellen i andelen syketilfeller i de to undersøkelsene skyldes trolig endringer i innsamlingsmetode og kan ikke nødvendigvis tolkes som uttrykk for økt sykkelighet. Spørsmålene om sykdom, skade eller funksjonshemming fanger opp svært mye, fra livstruende og invalidiserende sykdom til småplager uten nevneverdige konsekvenser.

Flere kvinner enn menn hadde varig sykdom. For kvinner var andelen med varig sykdom 63 prosent, mens 57 prosent av mennene rapporterte om varig sykdom eller lidelse. Andelen personer med varig sykdom økte betydelig med økende alder. I 1995 hadde knapt ett av tre barn under 7 år (29 prosent) en varig sykdom eller lidelse, eller virkning av skade, mot en av to 16-24-åringer (52 prosent), og flere enn åtte av ti personer over vanlig pensjonsalder (86 prosent). I 1985 hadde til sammenlikning 26 prosent av barna, 40 prosent av ungdommene og 79 prosent av pensjonistene/eldre varig sykdom.

Antall syketilfeller

Vel en tredjedel av den hjemmeboende befolkningen rapporterte om flere enn ett varig syktilfelle (en femtedel i 1985). Vi ser en markert høyere rapportering av mange syketilfeller i 1995, sammenliknet med 1985-undersøkelsen. Jf. ellers avsnittet Tidligere helseundersøkelser, side 16, som forklarer forskjeller i spørsmålsstilling og metoder på 1995-undersøkelsen og tidligere undersøkelser. For barn og unge var andelen med flere enn ett syktilfelle under 25 prosent, mens fra 45-årsalder gjelder dette over halvparten. Kvinner rapporterte gjennomgående flere syketilfeller enn menn fra 16-årsalder (jf. tabell 2.2). Det er oftest tale om syketilfeller i ulike sykdomsgrupper, f.eks. både hjerte-/karsykdom og sykdom i skjelett-/muskelsystemet.

Type lidelser

Skjelett-/muskelsykdommer er den sykdomsgruppen som forekommer hyppigst. Sykdommer eller lidelser i skjelett-/muskelsystemet ble rapportert av omtrent hver sjette person i 1985 og hver fjerde person (26 prosent) i 1995. Denne sykdomsgruppen omfatter bl.a. leddgikt, forkalkninger i leddene, revmatisme, lumbago, medfødte misdannelser av lemmene mv., foruten en relativt høy andel med uspesifiserte ryggmerter.

Andre store sykdomsgrupper i 1995 var lidelser i tilknytning til åndedrett samt hjerte-/karsykdommer. I 1985 rangerte hudsykdommer høyt, men endret kodepraksis og overgang fra bruk av 8. revisjon av kodeverket Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker (ICD-8) i 1985 til 9. revisjon i 1995 (ICD-9) reduserer størrelsen på denne gruppen. Generell allergi ble i 1985 kodet inn under hudsykdommer, mens de i 1995 ble kodet som åndedrettslidelser.

Blant barn og unge under 16 år var åndedretts- og hudsykdommer de største sykdomsgruppene, mens det fra 16-årsalder primært var skjelett-/muskellidelser og åndedrettslidelser som var mest fremtredende. Forekomsten av hjerte-/karsykdommer og øye-/øresykdommer økte markert etter 45-årsalder (jf. tabell 2.5).

Symptomer på psykiske lidelser

Tallene i tabell 2.6 er beregnet på grunnlag av Hopkins skala som rangerer fra 1 til 4 (se beskrivelse side 13.) og omfatter befolkningen i alderen 16 til 79 år. I henhold til skalaen var omfanget av psykiske plager større hos kvinner enn hos menn. Siden 1985 har andelen med psykiske symptomer økt innenfor alle aldersgrupper, særlig blant yngre mennesker. Økningen gjaldt både menn og kvinner. Et symptom på psykiske problemer betyr i tabell 2.7 at personen svarte "litt plaget", "ganske mye plaget" eller "veldig mye plaget" på vedkommende spørsmål. Tabell 2.8 viser andelen i befolkningen som var ganske eller veldig mye plaget av minst tre symptomer på psykisk helse. En dobbelt så høy andel kvinner som menn, innenfor alle aldersgrupper, opplyste at de var mye plaget av symptomer av typen skjelving, nervøsitet, dårlig matlyst, nedtrykt mv.

Smerter i 14-dagersperioden

Av alle personer 16 år og over hadde tilnærmet like stor andel som i 1985 vært ganske mye eller veldig mye plaget av smerter i skuldre, nakke og armer i løpet av 14-dagersperioden; 14 prosent i 1995 og 13 prosent i 1985 (tallet for 1985 omfatter imidlertid også smerter i hender). 10 prosent hadde mye smerter i føtter og knær i 1995, mens 13 prosent hadde ganske/veldig mye ryggmerter (11 prosent i 1985). For de nevnte plagene/smertene var det en større andel kvinner enn menn som sa at de var mye plaget. Mye vondt i skuldre, armer eller nakke ble f.eks. rapportert av 18 prosent av kvinnene mot 10 prosent av mennene (jf. tabell 2.10).

2.1. Andel personer med varig sykdom¹, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons with long-term disease¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle	Alder Age						
	All	0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All²	60	29	34	52	60	73	85	88
Kjønn								
Menn	57	27	37	48	58	70	81	86
Kvinner	63	30	31	56	63	76	88	89
Husholdningstype								
Enslige	71	.	.	49	58	73	85	88
Par uten hjemmeboende barn	76	.	.	60	62	76	84	87
Par med barn under 16 år	45	26	35	45	59	61	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	64	.	.	51	64	71	83	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	51	47	30	70	67	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	69	.	.	49	64	77	89	91
Flerfamiliehusholdninger	61	:	40	62	63	73	:	:
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	61	.	.	53	61	68	:	:
Arbeider faglært	61	.	.	47	60	65	:	:
Funksjonær lavere nivå	67	.	.	63	61	75	:	:
Funksjonær mellomnivå	61	.	.	49	59	69	:	:
Funksjonær høyere nivå	64	.	.	:	62	67	:	:
Gårdbrukere og fiskere	73	.	.	0	69	77	:	:
Andre selvstendige	58	.	.	:	53	63	71	:
Skoleelev/student	48	.	.	47	52	:	:	:
Pensjonister/trygdete	86	.	.	75	76	90	86	88
Hjemmearbeidende	68	.	.	:	63	76	:	:
Andre og uklassifiserte	33	.	.	61	51	74	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	60	22	51	45	62	:	:	:
Grunnskole	77	34	37	61	67	80	84	89
Videregående skole	57	29	36	52	61	71	87	83
Universitet/høyskole nivå 1	54	27	29	49	60	72	85	83
Universitet/høyskole nivå 2	54	34	28	55	55	69	85	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	69	33	39	54	63	81	86	88
160 000-199 999	57	27	33	49	62	74	82	82
200 000-299 999	55	26	32	52	60	71	79	84
300 000 og over	54	31	34	51	57	68	83	:
Landsdel								
Oslo og Akershus	59	31	37	49	59	71	88	87
Østlandet ellers	62	26	35	53	62	75	87	89
Agder og Rogaland	60	30	39	54	60	73	86	84
Vestlandet	57	28	30	51	57	73	79	86
Trøndelag	61	36	35	50	64	72	82	89
Nord-Norge	59	26	25	53	61	73	84	93
N	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Varig sykdom omfatter diagnoser som ut fra medisinske kriterier anses for å være varige pr. definisjon og diagnoser som anses som varige dersom de har vart i seks måneder eller mer.

² Diagnosis that based on medical criteria are seen to be long-term per definition or are seen as long-term if the illness has lasted six months or longer. ³ See translation in table 1.2.

2.1. Andel personer med varig sykdom¹, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons with long-term disease¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle	Alder Age						
	All	0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males	57	27	37	48	58	70	81	86
Husholdningstype								
Enslige.....	64	.	.	49	57	73	80	82
Par uten hjemmeboende barn.....	74	.	.	50	59	74	81	87
Par med barn under 16 år.....	45	26	37	41	58	61	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	61	.	.	51	58	66	81	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	37	37	32	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers .	62	.	.	45	63	75	:	:
Flerfamiliehusholdninger.....	56	:	:	54	52	70	:	:
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært.....	60	.	.	56	59	64	:	:
Arbeider faglært.....	59	.	.	41	59	63	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	58	.	.	52	53	:	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	55	.	.	35	54	63	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	62	.	.	:	57	67	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	72	.	.	0	64	75	:	:
Andre selvstendige.....	57	.	.	:	55	59	:	:
Skoleelev/student.....	45	.	.	45	46	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	84	.	.	77	79	89	81	86
Hjemmearbeidende.....	72	.	.	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte.....	35	.	.	:	55	82	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	59	:	:	:	63	73	:	:
Grunnskole.....	72	:	38	49	63	77	79	88
Videregående skole.....	54	24	38	46	59	69	82	80
Universitet/høyskole nivå 1.....	53	30	33	51	56	69	79	:
Universitet/høyskole nivå 2.....	54	38	33	59	52	64	:	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000.....	65	29	41	49	60	84	83	88
160 000-199 999.....	55	28	34	37	62	69	76	78
200 000-299 999.....	53	24	36	50	57	67	78	:
300 000 og over.....	52	31	37	52	51	64	78	:
Landsdel								
Oslo og Akershus.....	55	27	44	43	55	68	85	84
Østlandet ellers.....	59	20	38	48	62	72	80	88
Agder og Rogaland.....	57	33	37	50	56	72	76	79
Vestlandet.....	55	32	31	47	56	71	75	85
Trøndelag.....	58	32	35	49	57	71	82	89
Nord-Norge.....	57	26	30	53	59	65	87	93
N.....	5 019	471	603	699	1 353	1 201	396	296

¹ Varig sykdom omfatter diagnoser som ut fra medisinske kriterier anses for å være varige pr. definisjon og diagnoser som anses som varige dersom de har vart i seks måneder eller mer

² Diagnosis that based on medical criteria are seen to be long-term per definition or are seen as long-term if the illness has lasted six months or longer. ³ See translation in table 1.2.

2.1. Andel personer med varig sykdom¹, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

(forts.) *Percentage of persons with long-term disease¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region*

	Alle	Alder Age						
	All	0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females	63	30	31	56	63	76	88	89
Husholdningstype								
Enslige	77	.	.	50	61	74	87	90
Par uten hjemmeboende barn	78	.	.	66	65	78	88	87
Par med barn under 16 år	46	27	32	50	61	63	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	69	.	.	50	69	77	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	58	56	28	:	68	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.	75	.	.	54	66	78	:	89
Flerfamiliehusholdninger	66	:	36	70	74	77	:	:
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	66	.	.	42	64	76	:	:
Arbeider faglært	74	.	.	:	68	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	68	.	.	66	63	75	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	65	.	.	58	61	72	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	66	.	.	:	67	67	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	77	.	.	-	:	:	:	:
Andre selvstendige	60	.	.	:	50	69	:	:
Skoleelev/student	51	.	.	49	58	0	:	:
Pensjonister/trygdete	87	.	.	:	74	90	89	89
Hjemmearbeidende.....	67	.	.	:	63	75	:	:
Andre og uklassifiserte	32	.	.	:	46	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	62	:	:	42	61	90	:	:
Grunnskole	81	:	37	71	70	82	87	90
Videregående skole.....	59	34	34	58	63	73	91	85
Universitet/høgskole nivå 1	55	23	26	47	63	75	93	:
Universitet/høgskole nivå 2	54	29	22	49	58	75	:	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	72	36	37	57	67	79	89	89
160 000-199 999.....	59	26	32	62	61	78	89	:
200 000-299 999.....	56	28	29	53	62	76	81	:
300 000 og over	57	31	31	49	62	73	:	:
Landsdel								
Oslo og Akershus	63	34	30	54	63	75	90	89
Østlandet ellers	65	31	32	60	63	79	92	90
Agder og Rogaland	63	29	40	60	64	73	95	88
Vestlandet	59	25	28	55	58	76	82	86
Trøndelag	65	40	35	50	72	73	82	89
Nord-Norge.....	60	25	21	53	63	81	82	93
N.....	5 229	527	545	598	1 470	1 180	433	476

¹ Varig sykdom omfatter diagnoser som ut fra medisinske kriterier anses for å være varige pr. definisjon og diagnoser som anses som varige dersom de har vart i seks måneder eller mer.

¹ *Diagnosis that based on medical criteria are seen to be long-term per definition or are seen as long-term if the illness has lasted six months or longer.* ² See translation in table 1.2.

2.2. Menn og kvinner i ulike aldersgrupper, etter tallet på syketilfeller ved begynnelsen av 14-dagersperioden. Prosent
Males and females in different age groups, by cases of disease at the beginning of the reference period. Per cent

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females								
Alle All	100	100	100	100	100	100	100	100
Ingen syketilfelle No case of disease	38	72	64	47	37	25	14	11
1 syketilfelle 1 case of disease	25	20	22	29	30	26	18	15
2 syketilfeller 2 cases of disease	15	7	9	15	17	18	18	17
3 syketilfeller 3 cases of disease	9	1	3	6	7	14	14	17
4 syketilfeller og over 4 or more cases of disease	12	1	2	3	8	17	35	39
N	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772
Menn Males								
Alle	100	100	100	100	100	100	100	100
Ingen syketilfelle	41	73	62	50	40	29	18	13
1 syketilfelle	26	18	22	30	32	28	19	16
2 syketilfeller	15	7	10	15	16	16	19	18
3 syketilfeller	8	1	4	4	7	13	14	18
4 syketilfeller og over	10	1	2	1	5	14	30	35
N	5 019	471	603	699	1 353	1 201	396	296
Kvinner Females								
Alle	100	100	100	100	100	100	100	100
Ingen syketilfelle	36	70	67	44	35	22	11	10
1 syketilfelle	24	21	22	28	29	24	17	15
2 syketilfeller	16	7	8	16	18	20	18	16
3 syketilfeller	9	1	2	8	8	14	14	17
4 syketilfeller og over	15	0	1	5	10	20	40	42
N	5 229	527	545	598	1 470	1 180	433	476

2.3. Andel personer i ulike aldersgrupper, etter ulik vurdering av egen helse og tallet på syketilfeller. Prosent
Persons in different age groups with different opinion on own health, by number of cases of disease. Per cent

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
God/meget god helse Good/very good health								
Alle All	100	100	100	100	100	100	100	100
Ingen syketilfelle No case of disease	45	72	66	49	41	33	21	17
1 syketilfelle 1 case of disease	27	20	21	30	31	29	24	21
2-3 syketilfeller 2-3 cases of disease	21	8	11	19	23	28	35	37
4 syketilfeller og over 4 or more cases of disease	6	0	1	2	5	9	20	25
N	8 524	975	1 119	1 186	2 533	1 779	508	424
Verken god eller dårlig helse Neither good nor bad health								
Alle	100	100	100	100	100	100	100	100
Ingen syketilfelle	6	:	:	12	7	3	6	6
1 syketilfelle	19	:	:	28	29	18	9	11
2-3 syketilfeller	38	:	:	51	39	43	29	31
4 syketilfeller og over	37	:	:	9	25	37	56	52
N	1 086	15	24	102	193	386	171	195
Dårlig/meget dårlig helse Bad/very bad health								
Alle	100	100	100	100	100	100	100	100
Ingen syketilfelle	2	:	:	:	3	0	1	3
1 syketilfelle	12	:	:	:	18	12	7	5
2-3 syketilfeller	32	:	:	:	34	35	29	29
4 syketilfeller og over	54	:	:	:	45	53	63	63
N	637	8	5	9	97	216	149	153

2.4. Gjennomsnittlig antall syketilfeller for hele den hjemmeboende befolkningen, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosio-økonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Average number diseases for the whole population, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region. Per cent

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All¹	1,5	0,4	0,6	0,9	1,2	2,0	3,0	3,3
Kjønn								
Menn	1,3	0,4	0,6	0,8	1,1	1,8	2,6	3,1
Kvinner	1,7	0,4	0,5	1,1	1,4	2,2	3,3	3,4
Husholdningstype								
Enslige	2,1	.	.	0,9	1,2	2,2	3,0	3,3
Par uten hjemmeboende barn	2,2	.	.	1,1	1,3	2,2	2,9	3,2
Par med barn under 16 år	0,8	0,4	0,5	0,8	1,2	1,3	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	1,5	.	.	0,9	1,4	1,7	2,6	3,4
Enslig mor/far med barn under 16 år	1,1	0,6	0,6	1,3	1,5	4,0	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	1,8	.	.	0,8	1,2	2,0	3,5	3,5
Flerfamiliehusholdninger	1,4	:	0,7	1,1	1,4	1,8	4,2	2,5
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	1,3	.	.	0,9	1,2	1,6	:	:
Arbeider faglært	1,3	.	.	0,8	1,2	1,7	:	:
Funksjonær lavere nivå	1,4	.	.	1,1	1,3	1,8	:	:
Funksjonær mellomnivå	1,3	.	.	1,0	1,2	1,6	:	:
Funksjonær høyere nivå	1,3	.	.	0,8	1,1	1,4	:	:
Gårdbrukere og fiskere	1,9	.	.	0,0	1,2	2,4	2,3	:
Andre selvstendige	1,2	.	.	0,9	1,1	1,4	1,9	:
Skoleelev/student	0,8	.	.	0,8	1,0	:	:	:
Pensjonister/trygdete	3,0	.	.	1,5	2,1	3,3	3,0	3,3
Hjemmearbeidende	1,7	.	.	1,4	1,4	2,1	:	:
Andre og uklassifiserte	0,6	.	.	1,1	1,0	1,9	3,7	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	1,3	:	0,9	0,9	1,2	2,1	2,3	:
Grunnskole	2,5	:	0,6	1,2	1,5	2,6	3,1	3,3
Videregående skole	1,3	0,4	0,6	0,9	1,3	1,9	3,1	3,2
Universitet/høyskole nivå 1	1,1	0,4	0,5	0,9	1,1	1,8	2,4	3,7
Universitet/høyskole nivå 2	1,2	0,5	0,5	0,8	1,1	1,5	2,7	3,5
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	2,0	0,5	0,7	0,9	1,4	2,6	3,2	3,3
160 000-199 999	1,3	0,4	0,5	0,9	1,3	2,0	2,5	3,2
200 000-299 999	1,2	0,4	0,5	0,9	1,2	1,8	2,7	3,4
300 000 og over	1,1	0,4	0,6	0,8	1,1	1,5	2,6	3,3
Landsdel								
Oslo og Akershus	1,5	0,5	0,6	0,9	1,3	1,9	3,3	3,4
Østlandet ellers	1,6	0,4	0,6	0,9	1,3	2,2	3,1	3,3
Agder og Rogaland	1,4	0,4	0,6	1,0	1,1	1,8	2,7	3,0
Vestlandet	1,4	0,4	0,5	0,9	1,2	2,0	2,6	3,1
Trøndelag	1,5	0,5	0,5	0,8	1,2	1,9	3,0	3,3
Nord-Norge	1,5	0,4	0,4	0,9	1,3	1,9	3,3	3,8
N	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ See translation in table 1.2.

2.5. Andel personer med varige lidelser klassifisert i grupper, etter type. Tall for alder og kjønn¹. Prosent
Percentage of persons with long-term diseases classified in groups with regard, by type. Figures for age and sex¹

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females								
Alle sykdomsgrupper <i>All groups of diseases</i>	60	29	34	52	60	73	85	88
Nervøse lidelser <i>Nervous conditions</i>	7	1	4	5	7	9	13	10
Sykdommer i nervesystemet <i>Diseases of the nervous system</i>	6	1	2	5	8	8	6	4
Øye-/øresykdommer <i>Diseases of the eye/ear</i>	11	3	4	6	6	13	29	48
Hjerte-/karsykdommer <i>Cardiovascular diseases</i>	15	1	1	2	8	24	44	51
Sykdommer i åndedretsorganene <i>Diseases of the respiratory system</i>	18	14	17	25	19	17	16	15
Magesår, magekatarr o.l. <i>Ulcer etc.</i>	3	0	0	1	2	4	8	6
Andre sykdommer i fordøyelsesorganene <i>Other diseases of the digestive system</i>	4	2	1	1	2	6	9	11
Sykdommer i urin- og kjønnsorganene <i>Diseases of genito-urinary system</i>	4	1	1	1	2	5	11	11
Sykdommer i hud/underhud <i>Diseases of the skin</i>	10	8	8	11	12	8	8	7
Sykdommer i skjelett-/muskelsystemet <i>Diseases of the musculo-skeletal system</i>	26	3	4	13	24	42	48	40
Andre sykdommer <i>Other diseases</i>	11	3	4	5	10	15	23	28
Skader <i>Injuries</i>	4	0	2	3	4	6	7	9
Menn Males								
Alle sykdomsgrupper	57	27	37	48	58	70	81	86
Nervøse lidelser	5	1	5	3	5	7	10	9
Sykdommer i nervesystemet	4	1	3	3	4	6	4	4
Øye-/øresykdommer	11	4	4	6	7	14	25	46
Hjerte-/karsykdommer	13	1	0	2	6	24	42	49
Sykdommer i åndedretsorganene	17	14	19	27	18	14	12	17
Magesår, magekatarr o.l.	3	0	0	1	3	5	7	7
Andre sykdommer i fordøyelsesorganene	4	3	2	1	2	6	9	12
Sykdommer i urin- og kjønnsorganene	4	2	1	0	2	4	15	21
Sykdommer i hud/underhud	8	7	9	6	9	7	9	4
Sykdommer i skjelett-/muskelsystemet	22	3	4	11	24	36	39	31
Andre sykdommer	8	2	5	4	6	10	18	24
Skader	5	0	2	3	6	8	8	8
Kvinner Females								
Alle sykdomsgrupper	63	30	31	56	63	76	88	89
Nervøse lidelser	8	0	3	6	8	11	16	10
Sykdommer i nervesystemet	8	0	2	7	11	11	7	4
Øye-/øresykdommer	12	3	4	6	6	11	32	49
Hjerte-/karsykdommer	16	1	2	1	9	24	45	52
Sykdommer i åndedretsorganene	18	13	15	23	19	20	19	13
Magesår, magekatarr o.l.	3	-	0	1	2	3	9	5
Andre sykdommer i fordøyelsesorganene	4	1	1	1	2	6	9	11
Sykdommer i urin- og kjønnsorganene	3	1	1	2	3	5	7	5
Sykdommer i hud/underhud	11	10	7	17	15	10	8	8
Sykdommer i skjelett-/muskelsystemet	29	4	5	16	24	47	55	46
Andre sykdommer	14	3	3	6	14	19	27	30
Skader	3	-	1	3	2	5	7	10
N.....	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Noen personer har sykdom i ulike sykdomsgrupper. Tallene for alle sykdomsgrupper er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte sykdomsgruppene.

¹ Some persons have diseases within different groups. The figures for all groups of diseases are therefore smaller than the figures for the different disease groups.

2.6. Personer 16-79 år og gjennomsnittsverdi på psykisk helse, etter alder og kjønn¹. Prosent
Persons 16-79 years and average value of symptoms on mental health problems, by age and sex¹. Per cent

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner <i>Males and females</i>					
Alle <i>All</i>	100	100	100	100	100
1,00-1,49	91	92	91	89	92
1,50-1,99	7	6	7	7	5
2,00 og over <i>and over</i>	3	2	2	3	2
N.....	7 330	1 297	2 823	2 381	829
Menn <i>Males</i>					
Alle.....	100	100	100	100	100
1,00-1,49	94	95	94	92	95
1,50-1,99	5	4	5	5	3
2,00 og over.....	2	1	1	3	2
N.....	3 649	699	1 353	1 201	396
Kvinner <i>Females</i>					
Alle.....	100	100	100	100	100
1,00-1,49	88	88	89	87	90
1,50-1,99	9	8	9	9	7
2,00 og over.....	3	4	3	4	3
N.....	3 681	598	1 470	1 180	433

¹Se tekst side 13 om psykisk helse.

2.7. Andel personer 16-79 år, etter antallet symptomer på psykiske problemer, alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons 16-79 years, by number of mental health problems, age and sex

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner <i>Males and females</i>					
Alle <i>All</i>	100	100	100	100	100
Ingen symptomer <i>No symptoms</i>	34	36	35	32	35
1-3 symptomer	30	27	31	29	30
4-7 symptomer	19	19	18	19	20
8-12 symptomer	10	12	11	10	9
13 eller flere symptomer <i>13 or more symptoms</i>	7	5	6	8	6
N.....	7 330	1 297	2 823	2 381	829
Menn <i>Males</i>					
Alle.....	100	100	100	100	100
Ingen symptomer	42	43	44	39	37
1-3 symptomer	30	29	30	30	34
4-7 symptomer	16	16	14	17	18
8-12 symptomer	8	8	8	8	7
13 eller flere symptomer.....	5	4	4	7	4
N.....	3 649	699	1 353	1 201	396
Kvinner <i>Females</i>					
Alle.....	100	100	100	100	100
Ingen symptomer	27	28	26	26	33
1-3 symptomer	29	26	32	29	28
4-7 symptomer	22	23	22	22	21
8-12 symptomer	13	16	13	13	10
13 eller flere symptomer.....	8	7	8	10	7
N.....	3 681	598	1 470	1 180	433

2.8. Andel personer 16-79 år som er ganske eller veldig mye plaget av minst tre symptomer på psykisk helse, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years with at least three symptoms on mental health problems that have been quite a problem or a very serious problem, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All'	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Alle All'	8	7	6	10	9
Kjønn					
Menn	5	5	4	8	6
Kvinner.....	10	10	8	13	12
Husholdningstype					
Enslige.....	12	11	8	19	12
Par uten hjemmeboende barn	8	6	6	10	8
Par med barn under 16 år	5	6	5	4	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	7	6	9	7	8
Enslig mor/far med barn under 16 år	12	7	11	29	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	9	9	7	12	:
Flerfamiliehusholdninger	9	10	6	11	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	8	8	8	7	:
Arbeider faglært	5	:	4	7	:
Funksjonær lavere nivå	9	7	8	10	:
Funksjonær mellomnivå	6	7	5	7	:
Funksjonær høyere nivå	4	5	4	4	:
Gårdbrukere og fiskere	5	:	2	8	:
Andre selvstendige.....	7	:	4	12	:
Skoleelev/student.....	7	6	11	:	:
Pensjonister/trygdete.....	14	23	18	20	9
Hjemmearbeidende.....	10	0	12	10	:
Andre og uklassifiserte.....	6	5	3	8	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	12	3	9	20	:
Grunnskole.....	11	12	5	14	9
Videregående skole.....	8	6	8	10	11
Universitet/høyskole nivå 1	6	9	5	6	3
Universitet/høyskole nivå 2	5	6	4	5	11
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	11	8	11	17	10
160 000-199 999.....	8	9	6	12	5
200 000-299 999.....	6	6	5	8	8
300 000 og over.....	5	5	3	6	7
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	9	10	6	11	12
Østlandet ellers.....	9	4	6	12	11
Agder og Rogaland.....	8	8	6	9	9
Vestlandet	7	8	7	8	5
Trøndelag	6	3	6	9	5
Nord-Norge	8	12	5	9	9
N.....	7 323	1 294	2 823	2 379	827

¹ See translation in table 1.2.

2.8. Andel personer 16-79 år som er ganske eller veldig mye plaget av minst tre symptomer på psykisk helse, etter alder, (forts.) kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years with at least three symptoms on mental health problems that have been quite a problem or a very serious problem, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn Males¹	5	5	4	8	6
Husholdningstype					
Enslige	10	10	6	19	8
Par uten hjemmeboende barn	5	-	4	6	5
Par med barn under 16 år	4	5	4	3	:
Par med hjemmeboende barn ellers	4	3	5	5	6
Enslig mor/far med barn under 16 år	4	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	5	3	6	9	:
Flerfamiliehusholdninger	4	3	:	10	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	6	7	7	5	:
Arbeider faglært	4	:	3	6	:
Funksjonær lavere nivå	6	:	10	7	:
Funksjonær mellomnivå	3	:	4	3	:
Funksjonær høyere nivå	2	:	1	3	:
Gårdbrukere og fiskere	6	:	3	9	:
Andre selvstendige	5	-	3	10	:
Skoleelev/student	3	3	4	-	:
Pensjonister/trygdete	11	:	16	16	6
Hjemmearbeidende	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	5	:	3	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	9	:	8	12	:
Grunnskole	8	:	1	13	5
Videregående skole	5	4	5	7	6
Universitet/høgskole nivå 1	4	6	4	4	3
Universitet/høgskole nivå 2	4	3	2	6	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	9	:	:	16	7
160 000-199 999	6	5	4	8	5
200 000-299 999	4	3	3	5	3
300 000 og over	3	3	1	4	:
Landsdel					
Oslo og Akershus	6	7	4	8	4
Østlandet ellers	6	3	5	9	7
Agder og Rogaland	6	6	5	6	13
Vestlandet	5	2	5	6	4
Trøndelag	3	1	2	6	2
Nord-Norge	5	9	4	6	2
N	3 644	696	1 353	1200	395

¹ See translation in table 1.2.

2.8. Andel personer 16-79 år som er ganske eller veldig mye plaget av minst tre symptomer på psykisk helse, etter alder, (forts.) kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years with at least three symptoms on mental health problems that have been quite a problem or a very serious problem, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Kvinner Females¹	10	10	8	13	12
Husholdningstype					
Enslige.....	14	11	13	19	13
Par uten hjemmeboende barn.....	11	9	9	12	10
Par med barn under 16 år.....	6	7	6	7	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	10	10	12	9	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	13	7	12	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	12	17	9	14	:
Flerfamiliehusholdninger.....	15	18	11	13	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært.....	11	10	11	12	:
Arbeider faglært.....	8	0	8	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	9	9	8	10	:
Funksjonær mellomnivå.....	8	12	6	10	:
Funksjonær høyere nivå.....	6	-	7	6	:
Gårdbrukere og fiskere.....	3	:	-	:	:
Andre selvstendige.....	11	-	6	16	:
Skoleelev/student.....	11	10	17	:	:
Pensjonister/trygdete.....	16	21	19	24	11
Hjemmearbeidende.....	10	-	11	9	:
Andre og uklassifiserte.....	8	:	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	14	6	11	28	:
Grunnskole.....	12	13	8	16	11
Videregående skole.....	11	9	10	13	16
Universitet/høyskole nivå 1.....	7	11	6	8	3
Universitet/høyskole nivå 2.....	7	11	6	5	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000.....	13	9	13	17	12
160 000-199 999.....	10	13	8	14	5
200 000-299 999.....	9	10	8	11	:
300 000 og over.....	6	8	4	8	:
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	11	12	9	13	17
Østlandet ellers.....	11	5	8	14	14
Agder og Rogaland.....	9	10	8	12	5
Vestlandet.....	10	13	9	11	6
Trøndelag.....	10	4	11	11	9
Nord-Norge.....	10	14	7	11	14
N.....	3 679	598	1 470	1 179	432

¹ See translation in table 1.2.

2.9. Andel av befolkningen 16 år og over med ganske mye eller veldig mye smerter i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent

Percentage of persons 16 years and over that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age and sex

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females						
Smerter i alt ¹ Pain, total ¹	25	16	20	31	26	40
Av dette Of which						
armene arms.....	7	2	5	11	9	13
skuldrene shoulders.....	9	5	7	13	9	12
nakken neck	9	5	8	12	7	8
øverst i ryggen upper back	5	3	4	5	4	6
korsryggen lower back	11	7	9	14	12	16
knærne knees.....	6	4	4	7	9	17
føttene feet	6	2	3	7	9	17
Menn Males						
Smerter i alt ¹	20	13	17	25	21	31
Av dette						
armene	4	1	3	7	4	7
skuldrene	6	3	4	9	7	9
nakken	5	3	4	8	3	6
øverst i ryggen	2	3	2	3	1	3
korsryggen.....	9	6	8	13	9	9
knærne.....	5	3	4	5	5	14
føttene	4	2	3	5	7	11
Kvinner Females						
Smerter i alt ¹	29	19	24	37	30	46
Av dette						
armene	10	2	6	15	12	17
skuldrene	12	6	11	17	11	13
nakken	12	6	11	16	10	9
øverst i ryggen	7	4	7	8	7	8
korsryggen.....	13	8	10	15	15	20
knærne.....	8	4	4	9	12	19
føttene	7	2	3	9	10	20
N.....	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Smerte i minst en legemsdel.

¹ Pain in at least one part of the body.

2.10. Andel personer 16 år og over med ganske mye eller veldig mye smerter i løpet av 14-dagersperioden, etter alder og kjønn.¹
Prosent
Percentage of persons 16 years and over that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age and sex¹

	Alle All		Alder Age			
	16-24	25-44	45-66	67-79	80-	
Menn og kvinner Males and females						
Smerter i armer, skuldre eller nakke <i>Pain in arms, shoulders or neck</i>	14	7	11	20	14	20
Smerter i rygg <i>Back pain</i>	13	9	11	17	14	18
Smerter i føtter eller knær <i>Pain in feet or knees</i>	10	5	6	11	14	26
Menn Males						
Smerter i armer, skuldre eller nakke	10	5	7	15	10	15
Smerter i rygg	10	7	9	14	9	10
Smerter i føtter eller knær	8	5	6	9	10	19
Kvinner Females						
Smerter i armer, skuldre eller nakke	18	9	16	26	18	23
Smerter i rygg	16	10	14	19	18	22
Smerter i føtter eller knær	11	6	6	14	17	30
N.....	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Noen personer har smerter i både armer og/eller skuldre og/eller nakke etc. Tallene her er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte smertesteder, jf. tabell 2.9.

¹ Some persons have pain in both arms and/or shoulders and/or neck. The figures here are therefore lower than the sum of the specified parts of the body with pain.

2.11. Andel personer 16 år og over som har vært ganske mye eller veldig mye plaget med smerter i 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over that have been experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All ¹	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All¹	25	16	20	31	26	40
Kjønn						
Menn	20	13	17	25	21	31
Kvinner	29	19	24	37	30	46
Husholdningstype						
Enslige	25	16	15	33	27	41
Par uten hjemmeboende barn	28	21	18	33	26	37
Par med barn under 16 år	21	15	21	24	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	23	13	24	28	31	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	30	21	28	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	23	11	16	28	24	50
Flerfamiliehusholdninger	28	20	24	34	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	20	16	19	24	:	:
Arbeider faglært	20	12	17	27	:	:
Funksjonær lavere nivå	27	18	25	35	:	:
Funksjonær mellomnivå	23	21	21	26	:	:
Funksjonær høyere nivå	19	13	16	24	:	:
Gårdbrukere og fiskere	37	-	32	47	:	:
Andre selvstendige	21	:	18	24	22	:
Skoleelev/student	13	12	14	:	:	:
Pensjonister/trygdete	35	37	32	46	27	40
Hjemmearbeidende	23	:	19	30	:	:
Andre og uklassifiserte	19	12	18	30	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	23	19	16	34	:	:
Grunnskole	32	17	22	37	28	43
Videregående skole	25	15	22	34	26	32
Universitet/høyskole nivå 1	20	17	18	24	24	33
Universitet/høyskole nivå 2	17	12	16	18	17	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	29	19	20	40	28	41
160 000-199 999	24	11	20	35	23	36
200 000-299 999	24	14	21	31	24	29
300 000 og over	18	15	20	18	14	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	25	12	21	30	27	41
Østlandet ellers	27	20	21	34	29	42
Agder og Rogaland	22	11	20	26	25	36
Vestlandet	22	18	15	30	22	39
Trøndelag	23	11	20	29	20	36
Nord-Norge	29	20	24	36	31	45
N	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ See translation in table 1.2.

2.11. Andel personer 16 år og over som har vært ganske mye eller veldig mye plaget med smerter i 14-dagersperioden, etter (forts.) alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel.

Prosent

Percentage of persons 16 years and over that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All'	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All'	20	13	17	25	21	31
Husholdningstype						
Enslige.....	17	17	14	19	18	33
Par uten hjemmeboende barn	24	17	13	28	22	32
Par med barn under 16 år	19	8	19	23	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	20	13	14	26	28	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	13	8	9	23	:	:
Flerfamiliehusholdninger	20	18	18	30	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	19	17	18	22	:	:
Arbeider faglært	18	14	16	24	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	19	16	:	:	:	:
Funksjonær mellomnivå	17	12	17	20	:	:
Funksjonær høyere nivå	16	21	15	18	:	:
Gårdbrukere og fiskere	36	-	35	43	10	:
Andre selvstendige.....	18	14	17	19	:	:
Skoleelev/student.....	9	10	6	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	29	28	27	40	22	31
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte.....	12	10	8	20	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	20	11	15	29	18	:
Grunnskole.....	26	21	17	28	25	32
Videregående skole.....	20	12	18	30	18	28
Universitet/høyskole nivå 1	17	14	15	20	19	:
Universitet/høyskole nivå 2	15	11	17	13	15	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	24	16	16	37	24	31
160 000-199 999.....	20	10	16	28	19	35
200 000-299 999.....	20	12	18	25	16	21
300 000 og over.....	15	10	16	15	17	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	20	9	18	24	20	39
Østlandet ellers.....	22	14	18	28	24	29
Agder og Rogaland.....	18	9	16	25	14	30
Vestlandet	16	10	11	24	20	27
Trøndelag.....	20	23	16	23	18	37
Nord-Norge	25	22	24	27	29	29
N	3 945	699	1 353	1 201	396	296

¹ See translation in table 1.2.

2.11. Andel personer 16 år og over som har vært ganske mye eller veldig mye plaget med smerter i 14-dagersperioden, etter (forts.) alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel.

Prosent

Percentage of persons 16 years and over that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner <i>Females</i>¹	29	19	24	37	30	46
Husholdningstype						
Enslige	32	16	16	46	30	43
Par uten hjemmeboende barn	33	23	24	37	30	50
Par med barn under 16 år	22	22	22	25	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	27	14	34	31	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	31	:	29	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	30	15	:	31	:	53
Flerfamiliehusholdninger	35	21	31	39	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	23	11	25	26	:	:
Arbeider faglært	29	:	24	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	29	18	26	36	:	:
Funksjonær mellomnivå	26	28	24	30	:	:
Funksjonær høyere nivå	23	:	18	33	:	:
Gårdbrukere og fiskere	:	:	:	:	:	:
Andre selvstendige	25	:	19	32	:	:
Skoleelev/student	17	16	21	:	:	:
Pensjonister/trygdete	39	:	35	51	31	46
Hjemmearbeidende	23	:	19	30	:	:
Andre og uklassifiserte	30	:	33	44	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	26	27	17	39	:	:
Grunnskole	36	14	25	44	30	48
Videregående skole	30	20	27	38	34	36
Universitet/høgskole nivå 1	23	19	21	29	30	:
Universitet/høgskole nivå 2	19	13	16	24	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	33	22	24	42	31	46
160 000-199 999	28	12	23	42	27	:
200 000-299 999	28	16	24	37	34	43
300 000 og over	22	22	23	23	11	50
Landsdel						
Oslo og Akershus	29	15	24	37	32	43
Østlandet ellers	32	27	24	39	33	51
Agder og Rogaland	26	14	23	28	34	42
Vestlandet	27	25	20	35	24	45
Trøndelag	25	1	25	35	23	36
Nord-Norge	32	18	24	45	32	54
N	4 157	598	1 470	1 180	433	476

¹ See translation in table 1.2.

2.12. Andel av den yrkesaktive befolkningen 16-66 år med ganske mye eller veldig mye smerter i 14-dagersperioden, etter kjønn, alder og arbeidets art. Prosent

Percentage of working persons 16-66 years that have experienced pain as quite a problem or as a very serious problem during the reference period, by sex, age and type of work

	Alle <i>All</i>	Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
		16-24	25-44	45-66	16-24	25-44	45-66
Smerter i armer, skuldre eller nakke <i>Pain in arms, shoulders or neck</i>.....	13	4	6	24	6	17	32
Overveiende stillesittende arbeid <i>Mostly sedentary work</i>	13	11	7	12	19	15	19
Arbeid som krever at du står/går mye <i>Work requiring much walking or standing</i>	12	7	7	9	12	13	21
Arbeid hvor du går eller løfter mye <i>Work requiring much walking and lifting</i>	15	5	9	15	9	19	31
Tungt kroppsarbeid <i>Physically strenuous work</i>	16	11	5	25	-	23	41
N.....	624	20	92	124	28	185	175
Smerter i rygg <i>Back pain</i>	11	7	13	25	9	19	27
Overveiende stillesittende arbeid	10	:	8	11	12	10	14
Arbeid som krever at du står/går mye	10	5	7	9	10	11	15
Arbeid hvor du går eller løfter mye	13	8	8	15	6	19	19
Tungt kroppsarbeid.....	15	15	12	18	:	:	20
N.....	524	22	104	114	23	145	116
Smerter i føtter eller knær <i>Pain in feet or knees</i>.....	4	7	11	14	6	9	20
Overveiende stillesittende arbeid	6	-	5	5	2	4	11
Arbeid som krever at du står/går mye	6	8	6	7	7	4	8
Arbeid hvor du går eller løfter mye	7	2	4	9	2	7	16
Tungt kroppsarbeid.....	8	-	7	12	-	3	20
N.....	303	11	65	70	12	61	84
N (Alle).....	4 737	291	1 245	972	243	1 171	815

3. Funksjonsvansker og bevegelsehemming

3.1. Tabellene

Dette kapitlet inneholder tabeller over ulike funksjonsmål:

- bevegelsesvansker, bevegelsehemming
- nedsatt syn eller hørsel

3.2. Noen resultater

Bevegelsesvansker

Andel personer med funksjonsproblemer varierer mye med alder og kjønn. Av eldre 67-79 år hadde f.eks. 48 prosent bevegelsesvansker, målt ved om man har vansker med å gå i trapper en etasje opp/ned eller ikke kan løpe 100 meter. En større andel kvinner enn menn hadde bevegelsesvansker i 1995 (jf. tabell 3.2). I aldersgruppen 45-66 år hadde 17 prosent slike bevegelsesvansker, mot knapt 4 prosent i lavere aldersgrupper.

Andelen med bevegelsesvansker er lavest i høyinntekts- eller høyutdanningshushold (husholdningen er klassifisert etter den høyeste inntekten eller utdanningsnivået i husholdningen). Trenden er den samme innenfor tilnærmet alle aldersgrupper, men mest tydelig i de eldste aldersgruppene.

Bevegelsehemmet

Et noe strengere mål på bevegelsesevne er referert i tabell 3.3. Den viser at om lag 6 prosent av den hjemmeboende befolkningen anså seg selv som bevegelsehemmet dersom bevegelsehemmingen avgrenses til å gjelde vansker med å gå i trapper en etasje opp eller ned uten å hvile, eller vansker med å gå en distanse på 200 meter uten å stoppe og uten hjelp. Blant eldre 67-79 år hadde 17 prosent store vansker med å bevege seg, mens 34 prosent av de eldste (80 år og eldre) var bevegelsehemmet.

I 1985 hadde 38 prosent av personer 67 år og eldre nedsatt bevegelsesevne, 30 prosent av mennene og 44 prosent av kvinnene. Dette ble målt ved om man hadde vansker med å gå i trapper, og om man klarte å gå en 5 minutters tur. Målet for bevegelsesevne ble endret fra 1985- til 1995-undersøkelsen. I 1995 ble det målt hvor mange personer som hadde vansker med å gå i trapper, eller som var ute av stand til å gå mer enn 200 meter uten å stoppe og uten hjelp av andre. Blant personer 67 år og eldre hadde 34 prosent nedsatt bevegelsesevne når denne definisjonen ble lagt til grunn, 28 prosent av mennene og 39 prosent av kvinnene (ikke vist i tabell 3.1).

Nedsatt syn/hørsel

Nedsatt syn ble rapportert av 5 prosent av personene i aldersgruppen 67-79 år og 15 prosent blant de som var 80 år og eldre, mens andelen med nedsatt hørsel var

9 prosent blant 67-79-åringene og 21 prosent blant personer 80 år og eldre i 1995. Relativt sett flere eldre kvinner hadde nedsatt syn i forhold til eldre menn, henholdsvis 6 prosent av mennene og 10 prosent av kvinnene 67 år og over (ikke vist i tabell 3.1). Sammenliknet med 1985-undersøkelsen var det flere eldre menn som rapporterte om nedsatt hørsel i 1995.

3.1. Andel personer 7-79 år med nedsatt funksjonsevne, etter alder og kjønn.¹ Prosent
Percentage of persons 7-79 years with reduced functional abilities, by age and sex¹

	Alle All	Alder Age				
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner Males and females						
Nedsatt funksjonsevne ² <i>Reduced functional abilities²</i>	14	4	3	5	19	53
Av dette <i>Of which</i>						
Bevegelsesvansker <i>Reduced physical mobility</i>	12	1	2	4	17	48
Nedsatt syn <i>Reduced eyesight</i>	2	2	1	1	2	5
Nedsatt hørsel <i>Reduced hearing</i>	2	1	1	1	2	9
Menn Males						
Nedsatt funksjonsevne ²	11	3	3	4	16	45
Av dette						
Bevegelsesvansker	9	1	2	2	14	39
Nedsatt syn.....	2	2	1	1	2	4
Nedsatt hørsel	2	1	0	1	2	11
Kvinner Females						
Nedsatt funksjonsevne ²	17	4	3	6	22	59
Av dette						
Bevegelsesvansker	15	1	2	5	20	55
Nedsatt syn.....	2	2	0	1	2	7
Nedsatt hørsel	2	0	1	1	2	8
N.....	8 478	1 148	1 297	2 823	2 381	829

¹ Personer med bevegelsesvansker er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke løpe 100 meter dersom de har det travelt. ² Noen personer har både nedsatt bevegelse og/eller syn og/eller hørsel. Tallene er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte førlighetsmålene.

¹ *Reduced mobility is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to run a distance of 100 metres when in a hurry.*

² *Some persons have both reduced physical mobility and/or reduced eyesight and/or hearing. The figures are therefore smaller than the sum for the specified disabilities.*

3.2. Andel personer 7-79 år med bevegelsvansker¹, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 7-79 years with reduced physical mobility¹, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79
Alle All²	12	1	2	4	17	48
Kjønn						
Menn	9	1	2	2	14	39
Kvinner	15	1	2	5	20	55
Husholdningstype						
Enslige	21	.	2	4	22	55
Par uten hjemmeboende barn	22	.	3	4	20	43
Par med barn under 16 år	2	1	2	3	7	:
Par med hjemmeboende barn ellers	9	.	1	6	12	38
Enslig mor/far med barn under 16 år	5	2	5	8	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	15	.	1	3	20	61
Flerfamiliehusholdninger	10	:	2	6	16	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	9	:	3	3	16	:
Grunnskole	33	:	6	10	28	55
Videregående skole	9	1	2	4	16	43
Universitet/høyskole nivå 1	6	0	1	2	12	36
Universitet/høyskole nivå 2	5	1	2	3	5	30
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	24	3	3	6	33	53
160 000-199 999	10	0	1	3	21	45
200 000-299 999	6	1	2	3	11	32
300 000 og over	5	0	0	3	7	31
Landsdel						
Oslo og Akershus	12	2	3	3	16	49
Østlandet ellers	13	0	3	4	20	44
Agder og Rogaland	12	1	3	3	18	59
Vestlandet	11	1	1	4	15	43
Trøndelag	12	3	1	4	13	55
Nord-Norge	11	:	3	3	16	49
N	8 478	1 148	1 297	2 823	2 381	829

¹ Personer med bevegelsvansker er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke løpe 100 meter dersom de har det travelt.

¹ Reduced mobility is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to run a distance of 100 metres when in a hurry.

² See translation in table 1.2.

3.2. Andel personer 7-79 år med bevegelsesvansker¹, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

(forts.) *Percentage of persons 7-79 years with reduced physical mobility¹, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age				
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79
Menn Males²	9	1	2	2	14	39
Husholdningstype						
Enslige.....	12	.	4	3	19	48
Par uten hjemmeboende barn.....	20	.	7	2	17	37
Par med barn under 16 år.....	2	1	1	2	7	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	6	.	1	5	9	30
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	2	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	7	.	:	:	12	:
Flerfamiliehusholdninger.....	7	:	:	3	16	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	7	:	:	1	13	:
Grunnskole.....	29	:	:	5	27	50
Videregående skole.....	6	1	1	3	12	30
Universitet/høyskole nivå 1.....	5	:	2	1	10	28
Universitet/høyskole nivå 2.....	3	2	:	:	2	19
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000.....	20	2	3	3	36	49
160 000-199 999.....	8	:	2	2	17	35
200 000-299 999.....	4	0	2	3	7	16
300 000 og over.....	3	1	:	1	5	21
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	7	:	2	0	12	38
Østlandet ellers.....	10	:	2	3	15	35
Agder og Rogaland.....	10	1	2	2	16	55
Vestlandet.....	8	2	0	3	13	34
Trøndelag.....	9	2	1	4	6	42
Nord-Norge.....	10	:	6	3	16	41
N.....	4 252	603	699	1 353	1 201	396

¹ Personer med bevegelsesvansker er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke løpe 100 meter dersom de har det travelt.

¹ *Reduced mobility is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to run a distance of 100 metres when in a hurry.*

² See translation in table 1.2.

3.2. Andel personer 7-79 år med bevegelsvansker¹, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

(forts.) *Percentage of persons 7-79 years with reduced physical mobility¹, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age				
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79
Kvinner Females²	15	1	2	5	20	55
Husholdningstype						
Enslige	30	.	:	6	26	58
Par uten hjemmeboende barn	25	.	1	7	22	51
Par med barn under 16 år	3	1	4	3	8	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	11	.	2	7	16	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	6	3	:	8	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	22	.	2	6	24	:
Flerfamiliehusholdninger	14	:	:	8	17	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	12	:	:	4	20	:
Grunnskole	36	:	3	13	29	58
Videregående skole.....	11	1	3	5	20	55
Universitet/høyskole nivå 1	7	1	0	3	14	46
Universitet/høyskole nivå 2	8	:	:	6	8	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	27	4	4	8	31	56
160 000-199 999.....	12	1	:	4	24	57
200 000-299 999.....	8	1	2	3	16	52
300 000 og over	6	:	1	4	10	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	16	4	4	5	21	56
Østlandet ellers	16	1	3	5	24	52
Agder og Rogaland	14	1	5	4	19	63
Vestlandet	14	:	1	6	18	48
Trøndelag	16	3	:	4	19	68
Nord-Norge.....	12	:	:	3	17	56
N.....	4 226	545	598	1 470	1 180	433

¹ Personer med bevegelsvansker er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke løpe 100 meter dersom de har det travelt.

¹ *Reduced mobility is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to run a distance of 100 metres when in a hurry.*

² See translation in table 1.2.

3.3. Andel personer 16 år og over med vesentlig nedsatt funksjonsevne, etter alder og kjønn.¹ Prosent
Percentage of persons 16 years and over with severely reduced functional abilities, by age and sex¹

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females						
Vesentlig nedsatt funksjonsevne ² <i>Severely reduced functional abilities²</i>	10	2	2	7	27	51
Av dette <i>Of which</i>						
Bevegelseshemmet <i>Physical disability</i>	6	1	1	5	17	34
Nedsatt syn <i>Reduced eyesight</i>	2	1	1	2	5	15
Nedsatt hørsel <i>Reduced hearing</i>	3	1	1	2	9	21
Menn Males						
Vesentlig nedsatt funksjonsevne ²	7	1	2	6	22	43
Av dette						
Bevegelseshemmet	4	1	1	3	11	24
Nedsatt syn.....	2	1	1	2	4	12
Nedsatt hørsel	3	0	1	2	11	24
Kvinner Females						
Vesentlig nedsatt funksjonsevne ²	12	2	3	9	31	56
Av dette						
Bevegelseshemmet	8	1	2	6	22	40
Nedsatt syn.....	3	0	1	2	7	16
Nedsatt hørsel	3	1	1	2	8	19
N.....	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Bevegelseshemmede personer ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke gå en strekning på 200 meter uten å stoppe og uten hjelp av andre. ² Noen personer har både nedsatt bevegelse og/eller syn og/eller hørsel. Tallene er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte førighetsmålene.

¹ *Physical disability is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to walk a distance of 200 metres without stopping or without assistance.* ² *Some persons have both reduced physical mobility and/or eyesight and/or hearing. The figures are therefore smaller than the sum for the specified disabilities.*

3.4. Andel personer 16 år og over med bevegelseshemming¹, etter alder og kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over with physical disability¹, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				80-
		16-24	25-44	45-66	67-79	
Alle All²	6	1	1	5	17	34
Kjønn						
Menn	4	1	1	3	11	24
Kvinner	8	1	2	6	22	40
Husholdningstype						
Enslige	12	1	1	6	22	38
Par med hjemmeboende barn	8	:	1	5	15	26
Par med barn under 16 år	1	1	1	2	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	3	1	4	3	14	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	1	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	8	:	2	4	19	43
Flerfamiliehusholdninger	5	:	3	5	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	6	:	1	7	:	:
Grunnskole	17	3	3	9	21	38
Videregående skole	4	1	1	4	15	24
Universitet/høyskole nivå 1	1	0	0	2	4	22
Universitet/høyskole nivå 2	2	:	1	1	15	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	13	1	1	10	20	36
160 000-199 999	3	:	1	4	13	16
200 000-299 999	2	1	1	3	14	21
300 000 og over	1	0	0	1	3	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	6	0	1	4	21	27
Østlandet ellers	6	1	1	5	15	31
Agder og Rogaland	7	1	1	5	25	35
Vestlandet	6	0	2	4	12	33
Trøndelag	7	1	1	3	19	43
Nord-Norge	5	:	0	4	15	45
N	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Personer med bevegelseshemming er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke gå en strekning på 200 meter uten å stoppe og uten hjelp av andre.

¹ Physical disability is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to walk a distance of 200 metres without stopping or without assistance. ² See translation in table 1.2.

3.4. Andel personer 16 år og over med bevegelseshemming¹, etter alder og kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

(forts.) *Percentage of persons 16 years and over with physical disability¹, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males²	4	1	1	3	11	24
Husholdningstype						
Enslige.....	5	2	1	5	13	31
Par med hjemmeboende barn	6	:	1	3	10	21
Par med barn under 16 år	1	1	0	2	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	2	1	2	2	9	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	2	:	:	:	:	:
Flerfamiliehusholdningstyper.....	3	:	3	2	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	4	:	:	4	:	:
Grunnskole.....	13	:	3	7	16	27
Videregående skole.....	2	0	1	2	7	15
Universitet/høgskole nivå 1	1	1	:	1	3	:
Universitet/høgskole nivå 2	1	:	:	1	4	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	8	1	1	8	14	28
160 000-199 999.....	2	:	0	2	10	14
200 000-299 999.....	1	1	1	1	5	:
300 000 og over.....	1	:	:	1	2	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	2	:	0	2	8	22
Østlandet ellers.....	4	2	0	3	9	21
Agder og Rogaland.....	6	1	:	5	23	36
Vestlandet	3	:	1	3	6	18
Trøndelag.....	4	1	1	:	13	30
Nord-Norge	3	:	0	2	14	25
N.....	3 945	699	1 353	1 201	396	296

¹ Personer med bevegelseshemming er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke gå en strekning på 200 meter uten å stoppe og uten hjelp av andre.

² Physical disability is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to walk a distance of 200 metres without stopping or without assistance. ² See translation in table 1.2.

3.4. Andel personer 16 år og over med bevegelsehemming¹, etter alder og kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

(forts.) *Percentage of persons 16 years and over with physical disability¹, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age				80-
		16-24	25-44	45-66	67-79	
Kvinner Females²	8	1	2	6	22	40
Husholdningstype						
Enslige	18	:	3	7	24	40
Par med hjemmeboende barn	9	:	1	7	20	37
Par med barn under 16 år	2	2	1	3	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	4	1	5	4	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	1	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	12	:	4	6	:	45
Flerfamiliehusholdninger	8	:	3	8	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	7	:	2	10	:	:
Grunnskole	20	1	2	10	24	43
Videregående skole	5	1	2	6	22	32
Universitet/høyskole nivå 1	2	0	1	3	5	:
Universitet/høyskole nivå 2	4	:	2	1	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	16	1	2	12	23	41
160 000-199 999	5	:	2	7	17	:
200 000-299 999	4	1	2	4	26	:
300 000 og over	1	1	1	2	4	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	8	1	1	6	29	30
Østlandet ellers	9	1	2	7	21	37
Agder og Rogaland	8	2	2	6	27	34
Vestlandet	8	1	2	5	15	42
Trøndelag	9	:	1	5	25	51
Nord-Norge	7	:	0	6	15	57
N	4 157	598	1 470	1 180	433	476

¹ Personer med bevegelsehemming er ute av stand til å gå trapper opp/ned en etasje uten å hvile, eller kan ikke gå en strekning på 200 meter uten å stoppe og uten hjelp av andre.

¹ Physical disability is measured as being unable to climb a flight of stairs up/down without resting or being unable to walk a distance of 200 metres without stopping or without assistance. ² See translation in table 1.2.

4. Tannhelse

4.1. Tabellene

I likhet med helseundersøkelsen 1985 ble det også i 1995 stilt spørsmål om tannhelse. Personer 16 år og over ble spurt om hvor mange egne tenner de hadde igjen (jf. tabell 4.1), og det ble stilt spørsmål om hvor lenge det var siden de var hos tannlege sist.

4.2. Noen resultater

Antall egne tenner

Av alle personer 16 år og over hadde 80 prosent (71 prosent i 1985) 20 eller flere egne tenner, mens 8 prosent var helt uten egne tenner. Andel voksne uten egne tenner er vesentlig redusert fra 1975, da tallet var 20 prosent, mens det i 1985 var 14 prosent helt uten egne tenner. I 1995 var tannhelsen blant unge mennesker god, og manglende tenner var mest vanlig blant eldre mennesker. I aldersgruppen 45-66 år hadde nærmere en tredjedel 20 eller flere tenner, mens andelen var knapt 40 prosent blant 67-79-åringene, og 20 prosent for de aller eldste (80 år og over).

Ser en spesielt på andelen personer helt uten egne tenner varierer tallene noe med kjønn. Variasjonene var likevel større gruppert etter alder, landsdel og sosioøkonomisk status. Blant personer 67 år og eldre var 35 prosent (50 prosent i 1985) helt uten egne tenner. Dette gjaldt 38 prosent av kvinnene og 32 prosent av mennene. Ti år tidligere var 53 prosent av kvinnene 67 år og eldre og 46 prosent av mennene helt uten egne tenner.

Relativt sett var det flest personer uten egne tenner i Nord-Norge i aldersgruppene 45-67 år og 67 år og eldre, med henholdsvis 17 og 67 prosent (36 og 73 prosent i 1985).

Særlig store variasjoner i andel personer uten egne tenner ble funnet i fordelingen etter sosioøkonomisk status. I aldersgruppen 45-66 år var andelen personer uten tenner for trygdete 13 prosent, gårdbrukere og fiskere 9 prosent og ufaglærte/faglærte arbeidere hhv. 7 og 6 prosent. I de øvrige sosioøkonomiske gruppene var andelen uten egen tenner under 2 prosent. Andelen er atskillig lavere i 1995 enn i 1985.

Tid siden siste tannlegekontakt

7 av 10 personer 16 år og eldre hadde vært hos tannlege siste år. Andelen reduseres med økende alder.

20 prosent (16 prosent i 1985) av intervjupersonene, relativt sett like mange menn som kvinner, hadde siste tannlegekontakt mindre enn en måned før intervjuet. Det var ikke store forskjeller mellom aldersgruppene, unntatt for de aller eldste (80 år og eldre) der bare 8 prosent hadde hatt kontakt med tannlege mindre enn en måned før intervjuet.

En av tre intervjupersoner 16 år og over hadde ikke vært hos tannlege siste år, tilnærmet like stor andel menn som kvinner.

4.1. Andel personer 16 år og over i ulike aldersgrupper, etter kjønn og antall egne tenner. Prosent
Percentage of persons 16 years and over in different age groups, by sex and number of own teeth

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner <i>Males and females</i>						
Alle <i>All</i>	100	100	100	100	100	100
20 eller flere tenner <i>20 or more teeth</i>	80	100	98	76	39	20
10-19 tenner <i>teeth</i>	8	0	2	14	19	16
1-9 tenner <i>teeth</i>	4	-	0	5	12	15
Uten egne tenner <i>Without own teeth</i>	8	0	0	6	29	49
N.....	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772
Menn <i>Males</i>						
Alle.....	100	100	100	100	100	100
20 eller flere tenner.....	81	100	98	75	41	21
10-19 tenner.....	8	0	2	14	20	19
1-9 tenner.....	4	-	0	5	11	16
Uten egne tenner.....	7	-	-	5	28	44
N.....	3 945	699	1 353	1 201	396	296
Kvinner <i>Females</i>						
Alle.....	100	100	100	100	100	100
20 eller flere tenner.....	78	100	99	76	38	19
10-19 tenner.....	8	-	1	14	18	14
1-9 tenner.....	4	-	0	4	13	14
Uten egne tenner.....	10	0	0	6	31	52
N.....	3 216	597	1 450	919	160	90

4.2. Andel personer 16 år og over med 20 eller flere egne tenner og andel helt uten egne tenner, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over with 20 or more own teeth, and percentage without any own teeth, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	20 eller flere egne tenner 20 or more own teeth				Helt uten egne tenner Without own teeth			
	Alle All'	16-44 år years	45-66 år years	67- år years	Alle All'	16-44 år years	45-66 år years	67- år years
Alle All'	80	99	76	33	8	0	6	35
Kjønn								
Menn	81	98	75	35	7	:	5	32
Kvinner.....	78	99	76	32	10	0	6	38
Husholdningstype								
Enslige.....	67	98	70	30	16	:	7	39
Par uten hjemmeboende barn	67	100	73	38	13	:	7	30
Par med barn under 16 år	98	99	90	:	0	:	:	-
Par med hjemmeboende barn ellers.....	89	99	84	34	3	:	:	32
Enslig mor/far med barn under 16 år	94	95	71	:	-	:	:	-
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	69	96	63	13	15	:	9	59
Flerfamiliehusholdninger	79	98	66	7	9	1	9	55
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	90	98	70	:	2	:	7	:
Arbeider faglært	86	98	64	:	2	:	6	:
Funksjonær lavere nivå.....	92	100	78	:	1	0	:	:
Funksjonær mellomnivå	94	99	86	:	0	:	0	:
Funksjonær høyere nivå	96	99	93	:	0	:	0	:
Gårdbrukere og fiskere	78	98	69	:	7	:	9	:
Andre selvstendige.....	90	97	86	63	4	0	5	:
Skoleelev/student.....	100	100	43	:	0	0	-	:
Pensjonister/trygdete.....	44	96	55	32	27	:	13	37
Hjemmearbeidende.....	89	99	77	:	3	:	8	:
Andre og uklassifiserte.....	88	99	70	:	2	0	9	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	84	96	78	:	6	:	5	:
Grunnskole.....	45	98	55	23	29	:	14	46
Videregående skole.....	86	98	76	43	4	0	4	22
Universitet/høyskole nivå 1	94	99	90	63	1	:	1	13
Universitet/høyskole nivå 2	95	100	94	70	2	:	:	3
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	62	98	57	26	19	0	12	42
160 000-199 999.....	86	99	73	48	4	0	5	22
200 000-299 999.....	90	99	81	55	2	:	4	16
300 000 og over.....	93	99	89	62	1	:	2	10
Landsdel								
Oslo og Akershus.....	86	99	83	48	4	:	3	19
Østlandet ellers.....	80	98	79	37	7	:	3	31
Agder og Rogaland.....	83	98	82	36	6	:	2	30
Vestlandet	79	100	76	29	9	:	4	40
Trøndelag.....	73	99	68	18	13	0	11	47
Nord-Norge	69	96	55	12	16	0	17	67
N.....	6 386	4 067	1 845	474	750	2	124	624

¹ See translation in table 1.2.

4.2. Andel personer 16 år og over med 20 eller flere egne tenner og andel helt uten egne tenner, etter alder, kjønn, (forts.) husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over with 20 or more own teeth, and percentage without any own teeth, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	20 eller flere egne tenner 20 or more own teeth				Helt uten egne tenner Without own teeth				
	Alle All	16-44 år years	45-66 år years	67- år years	Alle All	16-44 år years	45-66 år years	67- år years	
Menn Males¹	81	98	75	35	7	-	5	32	
Husholdningstype									
Enslige	79	97	69	30	9	-	8	41	
Par uten hjemmeboende barn	64	100	70	37	14	-	7	30	
Par med barn under 16 år	97	99	89	:	:	-	:	:	
Par med hjemmeboende barn ellers.....	89	99	84	41	3	-	3	27	
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:	-	:	:	
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers....	79	94	56	:	5	-	9	:	
Flerfamiliehusholdninger	82	100	66	:	6	-	7	:	
Sosioøkonomisk status									
Arbeider ufaglært	92	99	74	:	1	-	5	:	
Arbeider faglært	87	98	65	:	2	-	5	:	
Funksjonær lavere nivå	97	99	:	:	:	-	:	:	
Funksjonær mellomnivå.....	94	98	84	:	1	-	2	:	
Funksjonær høyere nivå.....	95	98	91	:	:	-	:	:	
Gårdbrukere og fiskere.....	79	97	71	:	7	-	10	:	
Andre selvstendige.....	91	99	86	:	3	-	3	:	
Skoleelev/student	99	99	:	:	:	-	:	:	
Pensjonister/trygdete.....	45	91	54	33	25	-	14	34	
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:	:	-	:	:	
Andre og uklassifiserte	88	99	69	:	2	-	:	:	
Husholdningens høyeste utdanning									
Ingen eller uoppgitt utdanning	87	98	79	:	5	-	3	:	
Grunnskole	44	96	50	21	28	-	18	45	
Videregående skole.....	86	98	76	43	3	-	4	23	
Universitet/høyskole nivå 1	93	98	89	64	1	-	:	:	
Universitet/høyskole nivå 2	95	100	94	74	1	-	0	5	
Husholdningens høyeste inntekt									
Under 160 000	64	98	49	26	:	-	0	41	
160 000-199 999.....	84	98	71	45	4	-	6	22	
200 000-299 999.....	90	99	83	58	2	-	3	17	
300 000 og over	91	98	87	65	1	-	:	3	
Landsdel									
Oslo og Akershus	88	99	81	55	4	-	4	19	
Østlandet ellers	81	98	80	39	6	-	4	29	
Agder og Rogaland	83	97	79	37	5	-	3	26	
Vestlandet	83	100	77	32	7	-	4	35	
Trøndelag	75	98	74	17	10	-	5	40	
Nord-Norge.....	69	95	51	14	15	-	18	61	
N.....	3 170	2 020	926	224	298	0	60	238	

¹ See translation in table 1.2.

4.2. Andel personer 16 år og over med 20 eller flere egne tenner og andel helt uten egne tenner, etter alder, kjønn, (forts.) husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over with 20 or more own teeth, and percentage without any own teeth, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	20 eller flere egne tenner 20 or more own teeth				Helt uten egne tenner Without own teeth			
	Alle All	16-44 år years	45-66 år years	67- år years	Alle All	16-44 år years	45-66 år years	67- år years
Kvinner Females¹	78	99	76	32	10	:	6	38
Husholdningstype								
Enslige.....	58	100	71	31	21	-	6	38
Par uten hjemmeboende barn	71	100	75	38	12	-	6	31
Par med barn under 16 år	99	99	90	:	0	-	3	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	89	99	84	:	4	-	4	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	95	97	67	:	-	-	-	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	61	98	67	7	22	-	9	:
Flerfamiliehusholdninger	76	96	67	:	12	0	11	:
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	84	98	64	:	4	0	11	:
Arbeider faglært	83	97	53	:	3	-	9	:
Funksjonær lavere nivå.....	91	100	78	:	1	-	2	:
Funksjonær mellomnivå	95	99	87	:	0	-	1	:
Funksjonær høyere nivå	98	100	95	:	0	-	1	:
Gårdbrukere og fiskere	77	100	66	:	:	-	:	:
Andre selvstendige.....	89	95	87	:	5	0	7	:
Skoleelev/student.....	100	100	100	:	0	0	-	:
Pensjonister/trygdete.....	44	100	56	31	29	-	12	38
Hjemmearbeidende.....	90	99	78	:	3	-	7	:
Andre og uklassifiserte	87	100	:	:	2	-	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	82	95	78	:	7	-	6	:
Grunnskole.....	45	98	59	24	29	-	11	47
Videregående skole.....	86	99	76	43	4	0	5	21
Universitet/høyskole nivå 1	95	100	92	61	1	0	1	14
Universitet/høyskole nivå 2	95	100	94	63	:	:	:	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	60	99	63	27	20	-	10	42
160 000-199 999.....	88	99	75	53	4	0	5	23
200 000-299 999.....	89	99	79	52	2	0	4	15
300 000 og over.....	94	99	92	:	2	-	2	21
Landsdel								
Oslo og Akershus.....	85	99	86	44	5	-	3	20
Østlandet ellers.....	79	99	78	36	8	-	3	32
Agder og Rogaland.....	84	99	86	35	7	-	2	34
Vestlandet	76	100	76	27	11	-	4	43
Trøndelag	71	100	63	18	16	0	16	53
Nord-Norge	69	96	59	10	18	0	16	71
N.....	3 216	2 047	919	250	452	2	64	386

¹ See translation in table 1.2.

4.3. Andel personer 16 år og over, etter om de har vært hos tannlege siste år og tid siden siste tannlegebesøk, kjønn og alder. Prosent

Percentage of persons 16 years and over, by who have been to the dentist the past year and time passed since last contact, by sex and age

	Alle <i>All</i>	Ikke tann- lege siste år <i>No dental visits past year</i>	Tannlege siste år <i>Been to the dentist past year</i>	Tid siden tannlegebesøk siste år <i>Time since dental visits past year</i>				Husker ikke <i>Do not recall</i>	N
				Under 1 md. <i>Under 1 month</i>	1-6 md. <i>1-6 months</i>	6 md.-1 år <i>6 months - 1 year</i>			
Menn og kvinner <i>Males and females</i>									
Alle <i>All</i>	100	32	68	20	43	37	1	8 102	
16-24 år <i>years</i>	100	29	71	22	38	38	1	1 297	
25-44 år	100	28	72	18	40	41	0	2 823	
45-66 år	100	23	77	20	47	32	0	2 381	
67-79 år	100	45	55	23	44	33	1	829	
80- år	100	67	33	8	47	32	3	772	
Menn <i>Males</i>									
Alle.....	100	33	67	20	42	38	1	3 945	
16-24 år	100	29	70	22	40	38	1	699	
25-44 år	100	32	68	19	39	42	0	1 353	
45-66 år	100	25	75	20	46	34	-	1 201	
67-79 år	100	43	56	22	43	34	2	396	
80- år	100	67	33	14	48	34	4	296	
Kvinner <i>Females</i>									
Alle.....	100	31	69	20	44	35	1	4 157	
16-24 år	100	29	71	23	37	38	2	598	
25-44 år	100	24	76	18	41	41	1	1 470	
45-66 år	100	20	80	21	49	30	0	1 180	
67-79 år	100	46	54	24	44	31	-	433	
80- år	100	67	33	21	46	31	2	476	
N.....	8 098	2 591	5 507	1 101	2 356	2 014	34		

5. Konsekvenser av sykdom og funksjonshemming

5.1. Tabellene

Dette kapitlet omfatter tabeller med følgende typer av konsekvenser:

- nedsatt fysisk aktivitet i 14-dagersperioden
- medisinbruk
- sykdom som påvirker daglige aktiviteter
- praktiske og sosiale konsekvenser av sykdom
- fritidsaktiviteter og sosial deltakelse

5.2. Noen resultater

Redusert aktivitet i 14-dagersperioden

Om lag 15 prosent av personer 7 år og eldre hadde nedsatt aktivitet en eller flere dager i 14-dagersperioden på grunn av sykdom (jf. tabell 5.1), noe større andel blant kvinner enn menn. Sammenliknet med 1985 ser det ut til at relativt sett flere unge hadde nedsatt aktivitet, mens det blant personer 45 år og eldre var langt mindre andel som hadde redusert aktivitet i forhold til daglige gjøremål. Det var særlig personer bosatt i Nord-Norge og til dels også Trøndelag som hadde den største økningen i andelen barn og unge med nedsatt aktivitet i løpet av 10-årsperioden.

Av alle persondager i perioden (dvs. antall personer multiplisert med 14) var 10 prosentdager med redusert aktivitet (jf. tabell 5.3). I 3 av 10 slike dager lå personene til sengs hele eller deler av dagen. På grunnlag av disse tallene kan vi grovt anslå at hver person 7 år og eldre i gjennomsnitt har rundt 35 dager i året med redusert aktivitet, herav om lag 10 dager med helt eller delvis sengeleie.

Medisinbruk

Tabell 5.5 viser at om lag halvparten av den hjemmeboende befolkningen brukte ulike typer medikamenter i løpet av en 14-dagersperiode. Medikamentbruken, særlig av smertestillende midler uten resept, var relativt sett høyere blant kvinner enn menn. Det gjaldt i alle aldersgruppene. Eksempelvis benyttet 14 prosent av kvinnene over 16 år medisiner med beroligende og avslappende virkning, mot 7 prosent av mennene (jf. tabell 5.6). Analysene viser at det gjennomgående var størst andel som brukte slike preparater blant lavutdannings- og lavinntektsgruppene.

Sykdom som påvirker hverdagen

Personer med sykdom eller funksjonshemming ble spurt om hvordan de selv vurderer syketilfellene de har fortalt om, og i hvilken grad de virker inn på hverdagen. Det er tale om smerter, angst, søvnproblemer, tretthet eller andre aktivitetsbegrensninger. En av tre personer med syktilfelle svarte at dette/disse virket

inn på hverdagen i høy grad eller i noen grad (jf. tabell 5.7) - 35 prosent av kvinnene og 27 prosent av mennene. Andelen med sykdom som påvirker hverdagen øker med økende alder. Blant personer 67 år og over hadde om lag halvparten av personene med sykdom en sykdom som påvirket deres daglige utfoldelse. Også blant enslig forsørgere og i småbarnsfamilier i alderen 25-44 år var det relativt sett mange som svarte at sykdommen de har påvirker hverdagen i høy eller i noen grad.

Varige praktiske og sosiale konsekvenser av sykdom

Ved bruk av tallene i tabellene 5.8-5.11 bør en være klar over at det ble stilt til dels forskjellige spørsmål til voksne og til barn 0-6 år og 7-15 år.

Av personer med sykdom opplevde om lag 20 prosent i alderen 16-79 år en eller flere av de spesifiserte varige konsekvensene (jf. tabell 5.8). Størst andel hadde vansker i forhold til å delta i foreningsliv eller andre fritidsaktiviteter (14 prosent) eller med å finne/klare en jobb (8 prosent). Dette bildet har endret seg lite fra 1985- til 1995-undersøkelsen.

Resultatene viser ellers at eldre personer oftere har varige praktiske og sosiale konsekvenser av sykdom enn de yngre, og at kvinner har det i større grad enn menn. I aldersgruppen 67-79 år opplevde f.eks. 38 prosent av intervjupersonene minst én av konsekvensene. Blant eldre menn opplevde 30 prosent mot 43 prosent av de eldre kvinnene praktiske eller sosiale begrensninger pga. sykdommen/funksjonshemmingen de har.

Liknende spørsmål om varige vansker som skyldes sykdom, skade eller funksjonshemming ble også stilt til barn 0-15 år. 5 prosent av barna i skolealder (7-15 år) hadde slike vansker. Vanskene ser ut til å være mest uttalt for mål som fanger opp fysisk utfoldelse som deltakelse i lek og organiserte fritidsaktiviteter (jf. tabell 5.9).

5.1. Andel personer 7 år og over med redusert fysisk aktivitet¹ i daglige gjøremål i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 7 years and over with reduced physical activity¹ during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All'	15	13	18	16	15	12	10
Kjønn							
Menn	13	12	15	14	13	8	8
Kvinner	17	15	20	18	17	15	11
Husholdningstype							
Enslige	16	.	27	13	18	13	11
Par uten hjemmeboende barn	15	.	11	22	15	11	9
Par med barn under 16 år	15	12	17	16	14	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	14	.	14	17	13	10	7
Enslig mor/far med med barn under 16 år	19	20	26	16	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	14	.	20	9	14	19	7
Flerfamiliehusholdninger	13	16	11	15	10	:	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	15	.	18	15	12	:	:
Arbeider faglært	12	.	5	12	14	:	:
Funksjonær lavere nivå	16	.	20	18	10	:	:
Funksjonær mellomnivå	16	.	22	15	16	:	:
Funksjonær høyere nivå	15	.	3	19	11	:	:
Gårdbrukere og fiskere	11	.	0	9	14	:	:
Andre selvstendige	11	.	12	11	11	6	:
Skoleelev/student	18	.	18	16	-	:	:
Pensjonister/trygdete	16	.	21	27	24	13	10
Hjemmearbeidende	10	.	:	12	9	:	:
Andre og uklassifiserte	13	.	14	11	16	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	13	13	18	13	10	15	:
Grunnskole	13	12	29	12	17	11	10
Videregående skole	15	15	16	15	14	17	11
Universitet/høyskole nivå 1	16	11	16	18	17	11	6
Universitet/høyskole nivå 2	14	13	20	19	11	4	:
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	16	15	22	17	19	12	11
160 000-199 999	16	16	13	16	17	17	7
200 000-299 999	15	14	14	16	15	11	3
300 000 og over	11	9	17	12	10	9	0
Landsdel							
Oslo og Akershus	16	14	22	18	12	17	9
Østlandet ellers	14	11	12	16	14	15	7
Agder og Rogaland	14	15	18	12	14	11	13
Vestlandet	12	12	13	13	15	5	9
Trøndelag	18	12	23	19	22	11	12
Nord-Norge	17	19	26	17	16	11	16
N	9 240	1 148	1 294	2 823	2 379	827	769

¹ Aktiviteten regnes som nedsatt dersom personen i en eller flere av dagene i 14-dagersperioden var sengeliggende eller var oppegående uten å kunne utføre sitt vanlige arbeid i eller utenfor hjemmet.

¹ The activity is limited if a person in one or several of the days in the reference period is totally or partially bed-ridden and thus unable to perform his/her normal duties related to work or leisure. ² See translation in table 1.2.

5.1. Andel personer 7 år og over med redusert fysisk aktivitet¹ i daglige gjøremål i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, (forts.) husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 7 years and over with reduced physical activity¹ during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males¹	13	12	15	14	13	8	8
Husholdningstype							
Enslige.....	14	.	24	11	18	8	11
Par uten hjemmeboende barn	12	.	7	20	13	8	7
Par med barn under 16 år	14	12	20	13	14	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	10	.	10	14	9	9	:
Enslig mor/far med med barn under 16 år	16	16	:	17	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	10	.	:	6	:	:	:
Flerfamiliehusholdninger	11	:	12	16	10	:	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	13	.	15	14	10	:	:
Arbeider faglært	11	.	3	11	13	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	8	.	10	11	:	:	:
Funksjonær mellomnivå	15	.	24	14	14	:	:
Funksjonær høyere nivå	12	.	:	15	10	:	:
Gårdbrukere og fiskere	9	.	-	7	11	:	:
Andre selvstendige.....	11	.	:	13	11	:	:
Skoleelev/student.....	15	.	15	13	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	13	.	:	19	21	9	8
Hjemmearbeidende.....	:	.	:	50	:	:	:
Andre og uklassifiserte	12	.	:	11	7	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	13	:	:	9	14	:	:
Grunnskole.....	12	11	:	7	17	7	8
Videregående skole.....	13	12	14	13	12	11	9
Universitet/høyskole nivå 1	13	13	14	15	14	8	:
Universitet/høyskole nivå 2	13	13	18	18	8	:	:
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	14	16	18	14	18	9	9
160 000-199 999.....	15	13	14	17	17	11	5
200 000-299 999.....	13	12	12	14	14	5	:
300 000 og over.....	8	10	15	8	6	3	:
Landsdel							
Oslo og Akershus.....	14	13	14	17	12	8	8
Østlandet ellers.....	12	15	10	13	11	10	5
Agder og Rogaland.....	13	10	19	11	16	6	6
Vestlandet	10	9	10	11	11	6	11
Trøndelag	15	17	25	12	20	5	11
Nord-Norge	16	7	26	17	15	13	11
N.....	4 543	603	696	1 353	1 200	395	296

¹ Aktiviteten regnes som nedsatt dersom personen i en eller flere av dagene i 14-dagersperioden var sengeliggende eller var oppegående uten å kunne utføre sitt vanlige arbeid i eller utenfor hjemmet.

¹ The activity is limited if a person in one or several of the days in the reference period is totally or partially bed-ridden and thus unable to perform his/her normal duties related to work or leisure. ² See translation in table 1.2.

5.1. Andel personer 7 år og over med redusert fysisk aktivitet¹ i daglige gjøremål i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, (forts.) husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 7 years and over with reduced physical activity¹ during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females²	17	15	20	18	17	15	11
Husholdningstype							
Enslige	17	.	32	18	19	15	11
Par uten hjemmeboende barn	17	.	14	24	16	15	15
Par med barn under 16 år	16	12	15	18	16	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	18	.	20	20	16	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	20	24	29	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	17	.	:	12	13	:	8
Flerfamiliehusholdninger	15	25	11	14	10	:	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	18	.	27	17	16	:	:
Arbeider faglært	16	.	:	15	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	17	.	23	20	11	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	17	.	20	16	18	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	19	.	-	23	13	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	17	.	-	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	10	.	:	8	12	:	:
Skoleelev/student	21	.	21	18	-	:	:
Pensjonister/trygdete	18	.	15	32	26	16	11
Hjemmearbeidende.....	10	.	:	11	8	:	:
Andre og uklassifiserte	15	.	:	10	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	13	:	16	18	6	:	0
Grunnskole	15	15	33	15	16	13	11
Videregående skole.....	17	18	19	17	16	22	13
Universitet/høyskole nivå 1	18	9	19	21	20	16	6
Universitet/høyskole nivå 2	16	12	23	19	15	:	25
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	17	14	26	21	19	13	11
160 000-199 999	17	18	12	16	17	26	11
200 000-299 999	17	16	16	19	16	19	7
300 000 og over	15	8	21	16	14	:	0
Landsdel							
Oslo og Akershus	18	16	30	20	13	23	9
Østlandet ellers	16	7	14	19	17	19	8
Agder og Rogaland	15	20	18	13	13	15	18
Vestlandet	14	16	16	15	19	5	8
Trøndelag	21	7	22	26	24	18	13
Nord-Norge.....	19	29	26	17	18	9	20
N.....	4 697	545	598	1 470	1 179	432	473

¹ Aktiviteten regnes som nedsatt dersom personen i en eller flere av dagene i 14-dagersperioden var sengeliggende eller var oppegående uten å kunne utføre sitt vanlige arbeid i eller utenfor hjemmet.

² The activity is limited if a person in one or several of the days in the reference period is totally or partially bed-ridden and thus unable to perform his/her normal duties related to work or leisure. ² See translation in table 1.2.

5.2. Andel dager med ulik grad av fysisk aktivitet i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent av alle persondager i perioden¹

Percentage of days with different degree of physical activity in the reference period, by age and sex. Per cent of all "persondays" in the period¹

	Alle All	Alder Age					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females							
Alle All	100	100	100	100	100	100	100
Helt/delvis sengeliggende <i>In bed the whole or part of the day</i>	3	2	3	3	4	5	3
Med nedsatt aktivitet <i>Out of bed, but not as active as usual</i>	7	5	7	7	7	6	6
I full aktivitet <i>No reduced activity</i>	90	93	90	90	89	89	91
Menn Males							
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt/delvis sengeliggende.....	3	2	2	3	3	3	3
Med nedsatt aktivitet.....	5	4	6	5	6	4	3
I full aktivitet.....	92	94	92	92	91	93	94
Kvinner Females							
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt/delvis sengeliggende.....	4	3	4	3	4	6	3
Med nedsatt aktivitet.....	8	6	8	8	8	7	7
I full aktivitet.....	88	92	87	89	88	86	90
N.....	9 250	1 148	1 297	2 824	2 380	829	772

¹ Tallet på personer er multiplisert med 14.

¹ Number of persons multiplied by 14.

5.3. Andel dager med redusert fysisk aktivitet i 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, sivilstatus, husholdningstype, sosio-økonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent av alle person dager i perioden¹
Percentage of days with reduced physical activity in the reference period, by age, sex, marital status, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region. Per cent of all "persondays" in the period¹

	Alle <i>All</i> ²	Alder <i>Age</i>					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle <i>All</i>²	10	7	10	10	11	11	9
Kjønn							
Menn	8	6	8	8	9	7	6
Kvinner	12	8	13	11	12	13	10
Sivilstatus							
Ugift <i>Unmarried</i>	10	7	10	10	16	4	13
Gift/registrert partner <i>Married/cohabitee</i>	9	.	7	9	10	9	8
Enke/enkemann <i>Widow/widower</i>	12	.	:	:	14	15	8
Skilt/separert <i>Divorced/separated</i>	12	.	:	10	12	15	:
Husholdningstype							
Enslige	11	.	17	7	15	12	10
Par uten hjemmeboende barn	11	.	8	12	11	9	8
Par med barn under 16 år	8	6	9	9	8	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	9	.	7	11	8	10	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	13	14	17	11	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	10	.	13	8	9	19	5
Flerfamiliehusholdninger	8	5	6	10	10	:	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	9	.	13	9	7	:	:
Arbeider faglært	8	.	3	8	8	:	:
Funksjonær lavere nivå	10	.	14	11	7	:	:
Funksjonær mellomnivå	10	.	12	9	10	:	:
Funksjonær høyere nivå	8	.	:	9	7	:	:
Gårdbrukere og fiskere	10	.	:	9	12	:	:
Andre selvstendige	7	.	:	6	8	6	:
Skoleelev/student	9	.	10	8	:	:	:
Pensjonister/trygdete	14	.	14	22	21	11	9
Hjemmearbeidende	7	.	:	8	7	:	:
Andre og uklassifiserte	7	.	4	5	10	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	9	12	9	8	8	:	:
Grunnskole	11	10	19	9	13	10	9
Videregående skole	10	8	10	10	10	15	10
Universitet/høyskole nivå 1	9	5	7	10	12	7	4
Universitet/høyskole nivå 2	8	6	10	9	6	4	:
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	12	10	14	11	16	10	9
160 000-199 999	10	9	9	10	12	15	6
200 000-299 999	9	6	8	10	10	10	:
300 000 og over	6	4	8	7	6	9	:
Landsdel							
Oslo og Akershus	10	9	13	10	8	15	7
Østlandet ellers	10	6	7	11	11	13	6
Agder og Rogaland	9	6	12	7	12	10	11
Vestlandet	8	7	8	8	11	4	8
Trøndelag	12	4	14	12	16	11	10
Nord-Norge	11	12	12	10	11	9	13
N	9 226	1 148	1 293	2 815	2 376	825	769

¹ Tallet på personer er multiplisert med 14.

² Number of persons multiplied by 14. ² See translation in table 1.2.

5.3. Andel dager med redusert fysisk aktivitet i 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, sivilstatus, husholdningstype, sosio-økonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent av alle person dager i perioden¹
Percentage of days with reduced physical activity in the reference period, by age, sex, marital status, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region. Per cent of all "persondays" in the period¹

	Alle All	Alder Age					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males²	8	6	8	8	9	7	6
Sivilstatus							
Ugift.....	8	6	8	8	14	:	7
Gift/registrert partner.....	8	.	:	8	8	8	6
Enke/enkemann.....	8	.	:	:	:	7	6
Skilt/separert.....	9	.	:	7	12	:	:
Husholdningstype							
Enslige.....	9	.	16	5	14	5	11
Par uten hjemmeboende barn.....	9	.	3	11	10	8	5
Par med barn under 16 år.....	8	6	9	8	8	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	6	.	5	9	5	9	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	8	7	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	8	.	7	6	13	:	:
Flerfamiliehusholdninger.....	5	:	3	6	9	:	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært.....	8	.	12	8	5	:	:
Arbeider faglært.....	7	.	1	7	9	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	4	.	4	6	:	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	8	.	9	9	8	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	6	.	:	6	6	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	7	.	:	7	8	:	:
Andre selvstendige.....	7	.	:	7	7	:	:
Skoleelev/student.....	8	.	8	5	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	11	.	15	17	19	8	6
Hjemmearbeidende.....	:	.	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte.....	6	.	:	8	5	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	:	:	9	8	10	:	:
Grunnskole.....	9	10	17	5	13	7	7
Videregående skole.....	8	5	7	8	9	9	7
Universitet/høyskole nivå 1.....	7	5	7	7	9	4	:
Universitet/høyskole nivå 2.....	6	6	11	8	4	:	:
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000.....	10	10	10	7	17	8	8
160 000-199 999.....	9	7	9	10	10	8	3
200 000-299 999.....	7	4	6	8	9	5	:
300 000 og over.....	4	4	7	5	3	3	:
Landsdel							
Oslo og Akershus.....	7	7	7	8	8	6	5
Østlandet ellers.....	8	9	6	10	8	8	5
Agder og Rogaland.....	9	4	11	8	13	6	6
Vestlandet.....	6	5	5	5	7	6	8
Trøndelag.....	9	4	13	6	14	5	9
Nord-Norge.....	10	2	13	10	10	13	8
N.....	4 536	603	695	1 350	1 198	394	296

¹ Tallet på personer er multiplisert med 14.

² Number of persons multiplied by 14. ² See translation in table 1.2.

5.3. Andel dager med redusert fysisk aktivitet i 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, sivilstatus, husholdningstype, sosio-økonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent av alle persondager i perioden¹
Percentage of days with reduced physical activity in the reference period, by age, sex, marital status, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region. Per cent of all "persondays" in the period¹

	Alle All	Alder Age					
		7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females²	12	8	13	11	12	13	10
Sivilstatus							
Ugift	11	8	13	12	22	:	17
Gift/registrert partner	11	.	:	11	12	11	13
Enke/enkemann	13	.	:	:	14	16	8
Skilt/separert	13	.	:	11	12	:	:
Husholdningstype							
Enslige	13	.	19	10	17	14	10
Par uten hjemmeboende barn	12	.	10	14	12	12	13
Par med barn under 16 år	9	6	10	10	10	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	12	.	10	13	12	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	15	18	:	12	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	12	.	21	11	7	:	6
Flerfamiliehusholdninger	12	9	8	15	10	:	:
Sosioøkonomisk status							
Arbeider ufaglært	12	.	18	13	9	:	:
Arbeider faglært	10	.	:	12	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	11	.	17	12	7	:	:
Funksjonær mellomnivå	11	.	14	10	11	:	:
Funksjonær høyere nivå	12	.	:	14	9	:	:
Gårdbrukere og fiskere	17	.	:	:	:	:	:
Andre selvstendige	7	.	:	4	9	:	:
Skoleelev/student	11	.	11	10	:	:	:
Pensjonister/trygdete	16	.	14	25	24	14	10
Hjemmearbeidende	7	.	:	7	7	:	:
Andre og uklassifiserte	8	.	:	2	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning							
Ingen eller uoppgitt utdanning	8	:	8	9	6	:	:
Grunnskole	12	10	20	12	14	11	10
Videregående skole	12	10	14	11	12	20	11
Universitet/høyskole nivå 1	11	5	8	12	14	12	:
Universitet/høyskole nivå 2	9	5	9	10	9	:	:
Husholdningens høyeste inntekt							
Under 160 000	13	11	17	15	15	11	10
160 000-199 999	12	10	8	9	14	24	:
200 000-299 999	11	8	10	11	12	16	:
300 000 og over	9	4	8	10	9	:	:
Landsdel							
Oslo og Akershus	13	12	19	13	9	21	8
Østlandet ellers	11	3	8	12	13	16	7
Agder og Rogaland	10	9	13	7	10	14	16
Vestlandet	10	8	10	10	14	4	8
Trøndelag	15	3	16	18	18	17	11
Nord-Norge	12	20	11	9	13	6	16
N	4 690	545	598	1 465	1 178	431	473

¹ Tallet på personer er multiplisert med 14.

² Number of persons multiplied by 14. ² See translation in table 1.2.

5.4. Andel dager med redusert fysisk aktivitet¹ i 14-dagersperioden for yrkesaktive personer, etter alder, kjønn og arbeidets karakter. Prosent

Percentage of days with reduced physical activity¹ in the reference period for working persons, by age, sex and type of work

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>		
		16-24	25-44	45-66
Menn og kvinner <i>Males and females</i>				
Alle <i>All</i>	9	11	9	8
Overveiende stillesittende arbeid <i>Mostly sedentary work</i>	8	6	9	6
Arbeid som krever at du står eller går mye <i>Work requiring much walking or standing</i>	9	13	8	9
Arbeid hvor du går og løfter mye <i>Work requiring much walking and lifting</i>	10	10	10	10
Tungt kroppsarbeid <i>Physical strenuous work</i>	10	12	10	9
Menn <i>Males</i>				
Alle	7	7	7	7
Overveiende stillesittende arbeid	7	5	7	6
Arbeid som krever at du står eller går mye	6	7	6	6
Arbeid hvor du går og løfter mye	9	7	9	10
Tungt kroppsarbeid	9	13	8	8
Kvinner <i>Females</i>				
Alle	11	15	11	10
Overveiende stillesittende arbeid	9	6	10	7
Arbeid som krever at du står eller går mye	11	18	10	11
Arbeid hvor du går og løfter mye	11	15	11	10
Tungt kroppsarbeid	15	:	:	10
N	4 732	534	2 412	1 786

¹ Aktiviteten regnes som nedsatt dersom personen i en eller flere av dagene i 14-dagersperioden var sengeliggende eller var oppegående uten å kunne utføre sitt vanlige arbeid i eller utenfor hjemmet.

¹ *The activity is limited if a person in one or several of the days in the reference period is totally or partially bed-ridden and thus unable to perform his/her normal duties related to work or leisure.*

5.5. Andel personer som har brukt ulike typer medisiner i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons that have used different types of medication during the reference period, by age and sex

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females								
Brukt medisin siste 14 dager <i>Use of drugs last 14 days</i>	50	25	24	45	50	60	73	81
Av dette <i>Of which</i>								
smertestillende midler uten resept <i>painkiller drugs without prescription</i>	25	12	15	33	31	27	20	18
smertestillende midler på resept fra lege <i>painkiller drugs with prescription from doctor</i>	9	1	1	4	8	14	17	23
penicillin/antibiotika (0-24 år) <i>penicillin/antibiotic (0-24 years)</i> ..	4	8	2	3
hjertemedisin <i>heart drugs</i>	5	.	0	.	1	6	18	29
blodtrykksmedisin (16 år og over) <i>blood pressure drugs</i>	8	.	.	0	1	11	24	23
medisin mot sure oppstøt, halsbrann, magesår uten resept (16 år og over) <i>drugs against acid stomach, heartburn, gastric ulcer without prescription</i>	8	.	.	3	6	10	13	8
medisin mot sure oppstøt, halsbrann, magesår på resept (16 år og over) <i>drugs against acid stomach, heartburn, gastric ulcer with prescription</i>	2	.	.	0	1	2	3	4
medisin mot revmatisme (16 år og over) <i>drugs against rheumatism</i>	4	.	.	1	2	6	8	7
astmamedisin <i>asthmatic drugs</i>	4	3	4	5	3	4	7	7
allergimedisin <i>allergic drugs</i>	5	3	3	6	6	6	5	3
beroligende midler (16 år og over) <i>sedatives</i>	5	.	.	1	2	6	11	13
midler mot depresjon (16 år og over) <i>drugs against depression</i> ..	3	.	.	0	2	3	5	4
sovemidler <i>sleeping drugs</i>	5	1	0	1	2	7	17	25
andre medisiner <i>other drugs</i>	12	7	4	5	10	15	20	28
homeopatmedisin <i>homeopathic drugs</i>	1	1	0	1	1	2	2	2
Menn Males								
Brukt medisin siste 14 dager	43	24	22	36	42	52	67	75
Av dette								
smertestillende midler uten resept	18	10	13	25	23	17	12	11
smertestillende midler på resept fra lege	7	1	1	1	6	11	13	19
penicillin/antibiotika (0-24 år)	4	7	2	3
hjertemedisin	5	0	0	0	1	8	19	32
blodtrykksmedisin (16 år og over)	8	.	.	0	1	11	23	21
medisin mot sure oppstøt, halsbrann, magesår uten resept (16 år og over)	8	.	.	3	8	11	11	10
medisin mot sure oppstøt, halsbrann, magesår på resept (16 år og over)	2	.	.	0	2	3	4	3
medisin mot revmatisme (16 år og over)	2	.	.	0	1	3	4	4
astmamedisin	3	2	5	4	2	3	5	10
allergimedisin	4	3	3	6	4	4	2	3
beroligende midler (16 år og over)	3	.	.	1	2	5	8	7
midler mot depresjon (16 år og over)	2	.	.	0	1	3	3	4
sovemidler	3	0	0	1	1	5	12	18
andre medisiner	10	8	3	4	8	14	20	23
homeopatmedisin	1	0	0	0	1	1	2	1
Kvinner Females								
Brukt medisin siste 14 dager	56	27	26	54	57	68	79	85
Av dette								
smertestillende midler uten resept	31	14	18	42	39	36	27	22
smertestillende midler på resept fra lege	11	1	1	7	10	17	20	26
penicillin/antibiotika (0-24 år)	5	8	2	4
hjertemedisin	4	0	0	0	1	4	17	27
blodtrykksmedisin (16 år og over)	9	.	.	0	1	11	24	25
medisin mot sure oppstøt, halsbrann, magesår uten resept (16 år og over)	7	.	.	2	5	9	14	7
medisin mot sure oppstøt, halsbrann, magesår på resept (16 år og over)	2	.	.	1	1	2	3	4
medisin mot revmatisme (16 år og over)	6	.	.	2	2	9	12	9
astmamedisin	5	3	3	5	3	5	8	5
allergimedisin	6	3	3	6	7	8	8	3
beroligende midler (16 år og over)	8	.	.	1	3	8	13	17
midler mot depresjon (16 år og over)	3	.	.	0	3	4	7	5
sovemidler	7	1	0	2	3	9	22	30
andre medisiner	13	6	5	7	13	17	19	32
homeopatmedisin	1	1	0	1	1	3	2	2
N	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

5.6. Andel personer 16 år og over som har brukt beroligende midler, midler mot depresjon eller sovemedler i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over having used sedatives, anti-depressives or sleeping tablets during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle <i>All</i> ¹	10	2	4	12	24	33
Kjønn						
Menn	7	1	2	9	16	22
Kvinner.....	14	3	6	16	30	39
Husholdningstype						
Enslige.....	18	2	7	22	29	34
Par uten hjemmeboende barn	14	1	4	13	22	28
Par med barn under 16 år	3	2	3	4	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	5	1	4	7	8	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	9	2	8	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	17	4	13	17	27	48
Flerfamiliehusholdninger	7	2	6	9	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	4	2	3	4	:	:
Arbeider faglært	4	:	3	6	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	8	2	4	14	:	:
Funksjonær mellomnivå	4	2	3	7	:	:
Funksjonær høyere nivå	4	:	3	6	:	:
Gårdbrukere og fiskere	5	-	:	8	:	:
Andre selvstendige.....	4	:	3	6	:	:
Skoleelev/student.....	2	1	6	-	:	:
Pensjonister/trygdete.....	26	8	17	27	25	33
Hjemmearbeidende.....	10	-	8	15	:	:
Andre og uklassifiserte	8	3	6	14	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	12	3	7	17	:	:
Grunnskole.....	22	3	10	22	23	34
Videregående skole.....	8	1	5	10	27	24
Universitet/høyskole nivå 1	4	2	2	7	14	39
Universitet/høyskole nivå 2	9	1	6	8	26	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	18	3	8	24	25	34
160 000-199 999.....	8	1	3	15	22	23
200 000-299 999.....	5	1	3	7	19	18
300 000 og over.....	6	2	4	5	24	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	10	1	4	11	28	33
Østlandet ellers.....	12	1	6	14	24	27
Agder og Rogaland.....	12	4	5	11	37	44
Vestlandet	9	2	3	13	19	30
Trøndelag	11	-	4	16	18	27
Nord-Norge	7	2	2	7	19	38
N.....	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ See translation in table 1.2.

5.6. Andel personer 16 år og over som har brukt beroligende midler, midler mot depresjon eller sovemidler i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over having used sedatives, anti-depressives or sleeping tablets during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males¹	7	1	2	9	16	22
Husholdningstype						
Enslige	10	:	4	18	20	22
Par uten hjemmeboende barn	11	2	1	9	16	21
Par med barn under 16 år	2	1	2	2	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	3	1	2	5	9	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	10	:	6	19	:	:
Flerfamiliehusholdninger	2	:	:	2	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	3	2	3	3	:	:
Arbeider faglært	3	0	2	5	:	:
Funksjonær lavere nivå	2	:	:	:	:	:
Funksjonær mellomnivå	2	1	1	3	:	:
Funksjonær høyere nivå	3	:	2	6	:	:
Gårdbrukere og fiskere	4	:	:	7	:	:
Andre selvstendige	2	:	1	4	:	:
Skoleelev/student	1	1	2	:	:	:
Pensjonister/trygdete	19	:	16	22	18	22
Hjemmearbeidende	:	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	8	:	3	18	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	7	:	1	9	:	:
Grunnskole	15	:	1	18	17	22
Videregående skole	5	1	3	7	17	12
Universitet/høyskole nivå 1	3	1	1	3	11	:
Universitet/høyskole nivå 2	6	:	2	8	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	12	1	3	23	18	23
160 000-199 999	6	1	2	10	21	22
200 000-299 999	3	:	2	5	8	8
300 000 og over	3	2	2	2	14	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	6	1	2	10	16	20
Østlandet ellers	7	1	5	8	18	17
Agder og Rogaland	8	1	3	9	23	30
Vestlandet	5	1	1	8	12	13
Trøndelag	7	:	1	13	11	26
Nord-Norge	6	:	1	5	19	:
N	3 945	699	1 353	1 201	396	296

¹ See translation in table 1.2.

5.6. Andel personer 16 år og over som har brukt beroligende midler, midler mot depresjon eller sovemidler i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over having used sedatives, anti-depressives or sleeping tablets during the reference period, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner <i>Females</i> ¹	14	3	6	16	30	39
Husholdningstype						
Enslige.....	25	5	11	26	32	38
Par uten hjemmeboende barn	17	:	8	15	29	44
Par med barn under 16 år	4	3	4	8	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	7	1	7	9	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	9	:	9	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	22	10	22	15	:	47
Flerfamiliehusholdninger	13	5	11	16	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	6	5	6	7	:	:
Arbeider faglært	12	.	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	9	3	5	15	:	:
Funksjonær mellomnivå	6	3	4	:	:	:
Funksjonær høyere nivå	5	:	4	8	:	:
Gårdbrukere og fiskere	6	-	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	7	:	5	9	:	:
Skoleelev/student.....	3	1	9	0	:	:
Pensjonister/trygdete.....	31	:	19	32	30	39
Hjemmearbeidende.....	10	:	8	16	:	:
Andre og uklassifiserte	9	:	10	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgett utdanning	18	5	14	25	:	:
Grunnskole.....	27	6	16	25	27	40
Videregående skole.....	11	:	6	13	36	33
Universitet/høyskole nivå 1	6	3	2	10	18	:
Universitet/høyskole nivå 2	12	3	10	9	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	23	4	12	25	30	40
160 000-199 999.....	10	1	4	19	23	:
200 000-299 999.....	7	3	4	9	32	:
300 000 og over.....	9	1	7	9	:	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	13	1	6	13	35	41
Østlandet ellers.....	16	2	8	19	28	34
Agder og Rogaland.....	17	8	7	12	49	55
Vestlandet	14	2	6	17	23	40
Trøndelag.....	14	:	8	18	25	28
Nord-Norge	9	3	3	8	19	39
N.....	4 157	598	1 470	1 180	433	476

¹ See translation in table 1.2.

5.7. Andel personer med sykdom som påvirker hverdagen i høy eller noen grad, etter alder, kjønn, husholdningstype, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons with disease, injury or handicap that affect every day activities to a certain degree or to a high degree, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All ¹	31	9	14	23	29	42	49	55
Kjønn								
Menn	27	8	16	21	25	36	44	51
Kvinner	35	11	12	25	34	47	53	58
Husholdningstype								
Enslige	40	.	.	22	27	47	51	57
Par uten hjemmeboende barn	42	.	.	28	29	43	48	53
Par med barn under 16 år	20	8	14	21	29	30	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	34	.	.	24	35	38	53	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	28	23	16	36	38	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	37	.	.	13	34	47	48	59
Flerfamiliehusholdninger	29	5	17	25	33	41	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	29	0	31	21	30	40	:	:
Grunnskole	48	14	11	23	37	53	52	58
Videregående skole	30	12	17	24	32	43	44	50
Universitet/høyskole nivå 1	23	6	10	20	26	34	47	28
Universitet/høyskole nivå 2	23	8	10	32	24	24	47	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	41	14	15	25	37	57	52	58
160 000-199 999	28	8	15	20	28	43	44	39
200 000-299 999	26	8	14	23	27	38	46	34
300 000 og over	23	8	14	21	26	29	33	:
Landsdel								
Oslo og Akershus	28	8	16	19	29	34	51	54
Østlandet ellers	32	9	14	24	30	46	50	54
Agder og Rogaland	32	11	20	28	30	38	56	53
Vestlandet	28	6	13	19	28	40	42	56
Trøndelag	33	18	12	20	31	45	46	61
Nord-Norge	33	9	9	28	31	47	53	58
N	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ See translation in table 1.2.

5.7. Andel personer med sykdom som påvirker hverdagen i høy eller noen grad, etter alder, kjønn, husholdningstype, (forts.) husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons with disease, injury or handicap that affect every day activities to a certain degree or to a high degree, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males ¹	27	8	16	21	25	36	44	51
Husholdningstype								
Enslige.....	31	.	.	26	21	39	45	52
Par uten hjemmeboende barn	39	.	.	30	23	40	43	52
Par med barn under 16 år	19	8	16	17	25	26	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	29	.	.	21	32	31	48	:
Enslig mor/far med barn under 16 år ellers	18	13	14	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	29	.	.	7	33	49	:	:
Flerfamiliehusholdninger	24	0	23	19	22	38	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	27	0	:	:	22	35	:	:
Grunnskole	43	:	11	20	33	48	49	56
Videregående skole.....	27	9	19	20	28	39	35	38
Universitet/høyskole nivå 1	19	6	11	22	17	28	50	:
Universitet/høyskole nivå 2	20	8	17	26	21	19	8	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	38	11	17	24	31	63	48	55
160 000-199 999.....	24	7	17	18	24	35	43	30
200 000-299 999.....	23	8	14	21	23	32	38	:
300 000 og over	19	6	19	17	20	22	28	:
Landsdel								
Oslo og Akershus.....	23	7	22	15	20	30	45	53
Østlandet ellers.....	28	8	17	19	28	40	40	48
Agder og Rogaland.....	27	11	22	22	24	34	46	51
Vestlandet	25	8	12	17	25	34	41	53
Trøndelag	29	10	13	29	22	41	50	52
Nord-Norge	30	7	7	34	28	39	51	54
N	5 019	471	603	699	1 353	1 201	396	296

¹ See translation in table 1.2.

5.7. Andel personer med sykdom som påvirker hverdagen i høy eller noen grad, etter alder, kjønn, husholdningstype, (forts.) husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons with disease, injury or handicap that affect every day activities to a certain degree or to a high degree, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females ¹	35	11	12	25	34	47	53	58
Husholdningstype								
Enslige	48	.	.	16	38	55	52	59
Par uten hjemmeboende barn	45	.	.	26	36	46	53	56
Par med barn under 16 år	21	8	11	26	32	38	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	40	.	.	28	38	45	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	33	31	16	:	38	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	43	.	.	22	34	46	:	61
Flerfamiliehusholdninger	35	.	:	:	43	44	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	32	0	:	23	38	45	:	:
Grunnskole	51	:	10	25	40	56	54	59
Videregående skole.....	33	14	14	28	35	47	53	60
Universitet/høyskole nivå 1	27	7	9	19	33	41	43	:
Universitet/høyskole nivå 2	26	9	2	39	28	0	:	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	44	16	13	26	42	53	55	59
160 000-199 999.....	31	9	13	23	32	51	45	:
200 000-299 999.....	30	8	13	26	32	45	55	:
300 000 og over	27	10	7	26	31	38	:	:
Landsdel								
Oslo og Akershus	33	9	9	23	36	38	54	55
Østlandet ellers	36	10	11	31	31	51	59	59
Agder og Rogaland	36	12	17	35	36	43	65	54
Vestlandet	31	4	14	22	32	46	42	58
Trøndelag	37	25	12	12	41	50	42	66
Nord-Norge.....	35	12	10	22	33	55	54	61
N	5 229	527	545	598	1 470	1 180	433	476

¹ See translation in table 1.2.

5.8. Andel personer 16-79 år med bestemte varige praktiske og sosiale konsekvenser av sykdom, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons 16-79 years with specific permanent practical and social consequences of disease, by age and sex

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner Males and females					
Alle med minst en type konsekvens ¹ <i>type of consequence</i> ¹	20	11	13	24	38
Vansker med <i>Difficulties with</i>					
å finne eller klare en jobb <i>finding/managing a job</i>	8	3	6	12	11
å starte/gjennomføre utdanning <i>starting/completing an education/training</i>	6	5	5	8	8
å delta i forenings-/fritidsaktiviteter <i>participating in committee work etc./recreation activities</i>	14	6	8	18	30
sosial kontakt <i>social contact</i>	3	1	2	3	6
fysisk aktivitet <i>physical activity</i>	6	1	2	6	18
Menn Males					
Alle med minst en type konsekvens ¹	17	12	11	22	30
Vansker med					
å finne eller klare en jobb.....	7	3	5	11	9
å starte/gjennomføre utdanning	5	6	4	6	7
å delta i forenings-/fritidsaktiviteter.	12	6	7	16	24
sosial kontakt	2	1	1	3	6
fysisk aktivitet.....	4	1	2	5	12
Kvinner Females					
Alle med minst en type konsekvens ¹	22	10	15	27	43
Vansker med					
å finne eller klare en jobb.....	9	2	6	14	13
å starte/gjennomføre utdanning	7	4	6	10	9
å delta i forenings-/fritidsaktiviteter.	16	6	10	19	34
sosial kontakt	3	1	3	2	6
fysisk aktivitet.....	7	1	3	7	23
N.....	7 330	1 297	2 823	2 381	829

¹ Noen personer har flere vansker pga. sykdom. Tallene for alle med minst en konsekvens er derfor lavere enn summen av tallene for de spesifiserte konsekvensene.

¹ Some persons experience more than one consequence of disease. The figures for all persons with at least one type of consequence are therefore smaller than the sum for each of the specified consequences.

5.9. Andel barn 0-15 år med varige vansker knyttet til fritidsaktiviteter og sosial deltakelse som skyldes sykdom, skade eller funksjonshemming, etter alder og kjønn. Prosent

Percentage of children 0-15 years with difficulties in leisure or social participation due to disease, injury or handicap, by age and sex

	Alder Age	
	0-6 år years	7-15 år
Gutter og jenter Boys and girls		
Vansker med en eller flere aktiviteter ¹ <i>Difficulty with one or more activities¹</i>	3	5
Vansker med <i>Difficulties with</i>		
fysisk mobilitet ² (kun 7-15 år) <i>physical mobility² (7-15 years only)</i>	2
deltakelse i foreningsliv/fritidsaktiviteter (kun 7-15 år) <i>participation in associations/recreation (7-15 years only)</i>	4
deltakelse i lek/fysisk aktivitet (0-15 år) <i>participation in play/physical activity (0-15 years)</i>	3	4
å få kontakt/snakke med andre (0-15 år) <i>making contact/socialize(0-15 years)</i>	1	1
Gutter Boys		
Vansker med en eller flere aktiviteter	2	6
Vansker med		
fysisk mobilitet ² (kun 7-15 år)	1
deltakelse i foreningsliv/fritidsaktiviteter (kun 7-15 år)	4
deltakelse i lek/fysisk aktivitet (0-15 år)	1	4
å få kontakt/snakke med andre (0-15 år)	1	1
Jenter Girls		
Vansker med en eller flere aktiviteter	4	5
Vansker med		
fysisk mobilitet ² (kun 7-15)	2
deltakelse i foreningsliv/fritidsaktiviteter (kun 7-15 år)	4
deltakelse i lek/fysisk aktivitet (0-15 år)	4	3
å få kontakt/snakke med andre (0-15 år)	0	1
N.....	998	1 148

¹ Noen barn har flere vansker pga. sykdom. Tallene for alle med minst en konsekvens er derfor lavere enn summen av tallene for de spesifiserte konsekvensene. ² Fysisk mobilitet viser til om man har vansker med å bevege seg ut av bolig eller vansker med å benytte offentlig transport.

¹ Some children have more than one consequence of the disease. The figures for all persons with at least one type of consequence are therefore smaller than the sum for each of the specified consequences. ² Physical mobility is defined as having trouble with getting out of his/her dwelling or having trouble using public transportation.

5.10. Andel personer 16-79 år med minst én varig praktisk eller sosial konsekvens av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16-79 years with at least one type of permanent practical or social consequence of disease, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Alle All¹	20	11	13	24	38
Kjønn					
Menn	17	12	11	22	30
Kvinner.....	22	10	15	27	43
Husholdningstype					
Enslige.....	26	18	14	34	42
Par uten hjemmeboende barn	24	12	12	25	34
Par med barn under 16 år	12	8	12	15	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	16	9	16	19	32
Enslig mor/far med barn under 16 år	19	16	19	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	24	5	19	33	57
Flerfamiliehusholdninger	22	16	16	26	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	14	14	12	16	:
Arbeider faglært	11	11	11	10	:
Funksjonær lavere nivå.....	15	9	14	18	:
Funksjonær mellomnivå	11	10	8	16	:
Funksjonær høyere nivå	10	:	9	10	:
Gårdbrukere og fiskere	16	-	14	15	:
Andre selvstendige.....	14	:	11	18	:
Skoleelev/student.....	10	9	16	-	:
Pensjonister/trygdete.....	46	36	52	59	39
Hjemmearbeidende.....	18	:	15	22	:
Andre og uklassifiserte	17	11	9	26	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	20	11	14	26	:
Grunnskole	35	21	21	35	43
Videregående skole.....	18	11	14	24	32
Universitet/høyskole nivå 1	13	8	10	19	27
Universitet/høyskole nivå 2	13	15	10	12	30
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	30	14	20	44	41
160 000-199 999.....	16	11	11	25	29
200 000-299 999.....	15	9	11	19	33
300 000 og over.....	12	9	11	13	27
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	18	14	12	21	:
Østlandet ellers.....	21	8	15	27	36
Agder og Rogaland.....	18	13	12	23	37
Vestlandet	18	10	12	22	35
Trøndelag	19	8	14	22	36
Nord-Norge	23	16	13	30	45
N.....	7 330	1 297	2 823	2 381	829

¹ See translation in table 1.2.

5.10. Andel personer 16-79 år med minst én varig praktisk eller sosial konsekvens av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
 (forts.) *Percentage of persons 16-79 years with at least one type of permanent practical or social consequence of disease, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn Males¹	17	12	11	22	30
Husholdningstype					
Enslige	22	21	14	35	30
Par uten hjemmeboende barn	23	17	10	23	31
Par med barn under 16 år	10	6	10	14	:
Par med hjemmeboende barn ellers	4	10	15	16	23
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	18	4	11	37	:
Flerfamiliehusholdninger	18	13	11	30	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	13	18	10	17	:
Arbeider faglært	10	10	10	9	:
Funksjonær lavere nivå	10	5	11	:	:
Funksjonær mellomnivå	11	8	8	16	:
Funksjonær høyere nivå	8	:	8	8	:
Gårdbrukere og fiskere	12	-	7	11	:
Andre selvstendige	12	:	8	17	:
Skoleelev/student	8	8	6	:	:
Pensjonister/trygdete	44	47	59	58	33
Hjemmearbeidende	:	-	:	:	:
Andre og uklassifiserte	14	:	11	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	18	9	11	23	:
Grunnskole	33	22	18	35	38
Videregående skole	16	12	13	21	21
Universitet/høyskole nivå 1	13	9	8	18	31
Universitet/høyskole nivå 2	9	12	8	8	15
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	29	14	16	50	37
160 000-199 999	15	14	9	25	21
200 000-299 999	13	9	11	15	22
300 000 og over	9	10	8	9	17
Landsdel					
Oslo og Akershus	14	10	7	20	34
Østlandet ellers	18	8	13	23	27
Agder og Rogaland	17	11	13	23	23
Vestlandet	17	15	12	20	33
Trøndelag	17	15	10	18	34
Nord-Norge	22	19	13	28	39
N	3 649	699	1 353	1 201	396

¹ See translation in table 1.2.

5.10. Andel personer 16-79 år med minst én varig praktisk eller sosial konsekvens av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16-79 years with at least one type of permanent practical or social consequence of disease, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Kvinner Females¹	22	10	15	27	43
Husholdningstype					
Enslige.....	31	14	14	33	45
Par uten hjemmeboende barn	26	9	14	27	38
Par med barn under 16 år	13	9	13	18	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	18	7	16	23	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	19	:	19	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	30	6	27	30	:
Flerfamiliehusholdninger	26	21	22	21	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	14	-	18	14	:
Arbeider faglært	14	:	11	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	15	10	14	18	:
Funksjonær mellomnivå	11	12	8	16	:
Funksjonær høyere nivå	12	0	12	14	:
Gårdbrukere og fiskere	26	-	:	:	:
Andre selvstendige.....	18	0	15	18	:
Skoleelev/student.....	13	10	23	:	:
Pensjonister/trygdete.....	47	27	47	60	43
Hjemmearbeidende.....	17	:	15	22	:
Andre og uklassifiserte	21	:	7	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	22	13	19	29	:
Grunnskole.....	37	20	23	35	46
Videregående skole.....	20	9	15	27	42
Universitet/høyskole nivå 1	14	7	12	19	23
Universitet/høyskole nivå 2	17	18	12	17	48
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	32	13	23	39	43
160 000-199 999.....	17	8	12	25	38
200 000-299 999.....	17	8	12	23	47
300 000 og over.....	16	9	14	17	:
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	22	17	16	21	43
Østlandet ellers.....	24	7	16	31	43
Agder og Rogaland.....	20	16	12	23	49
Vestlandet	19	6	13	23	37
Trøndelag	21	2	18	25	39
Nord-Norge	25	13	14	33	50
N.....	3 681	598	1 470	1 180	433

¹ See translation in table 1.2.

5.11. Andel yrkesaktive personer 16-66 år med minst én varig praktisk eller sosial konsekvens av sykdom, etter alder, kjønn og arbeidets karakter. Prosent

Percentage of working persons 16-66 years with at least one permanent practical or social consequence of disease, by age, sex and type of work

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>		
		16-24	25-44	45-66
Menn og kvinner <i>Males and females</i>				
Alle <i>All</i>	12	11	10	15
Overveiende stillesittende arbeid <i>Mostly sedentary work</i>	11	18	10	13
Arbeid som krever at du står eller går mye <i>Work requiring much walking or standing</i>	12	9	10	15
Arbeid hvor du går og løfter mye <i>Work requiring much walking and lifting</i>	12	8	10	18
Tungt kroppsarbeid <i>Physically strenuous work</i>	12	17	11	11
Menn <i>Males</i>				
Overveiende stillesittende arbeid.....	10	:	8	10
Arbeid som krever at du står eller går mye	12	9	11	14
Arbeid hvor du går og løfter mye.....	10	8	7	18
Tungt kroppsarbeid.....	10	19	8	8
Kvinner <i>Females</i>				
Overveiende stillesittende arbeid.....	13	11	11	16
Arbeid som krever at du står eller går mye	12	10	10	16
Arbeid hvor du går og løfter mye.....	14	7	13	18
Tungt kroppsarbeid.....	22	:	:	18
N.....	4 737	534	2 416	1 787

6. Omsorgsbehov og hjelp i hjemmet

6.1. Tabellene

Dette kapitlet omfatter tabeller over ulike typer vansker og hjelpebehov:

- varige vansker i relasjon til daglige gjøremål
- hjelpe- eller pleietrengende til daglig
- ekstra omsorg fra andre i husholdningen
- hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen

6.2. Noen resultater

Varige vansker i relasjon til daglige gjøremål

Disse målene er mest relevant for eldre personer. Derfor omfatter tabell 6.1 kun personer 45 år og over. Personer med bevegelses-, syns- eller hørselsproblemer ble spurt om de uten vanskelighet kunne sette seg eller reise seg fra en stol, komme opp i/ut av en seng, og om de uten vanskelighet kan klare av-/påkledning, sørge for personlig hygiene, samt kutte opp mat og spise selv.

I alt 6 prosent av alle personer 45 år og over hadde vansker med ett eller flere av gjøremålene - relativt sett flere kvinner enn menn. Blant personer 67-79 år hadde 8 prosent slike vansker, og blant de eldste (80 år og over) var andelen med vansker i forhold til de spesifiserte gjøremålene hele 18 prosent.

Hjelpetrengende og pleietrengende

Personer som omtales som hjelpetrengende er personer som ikke klarer innkjøp av dagligvarer eller vask og rengjøring av boligen uten hjelp av andre. Mens pleietrengende omfatter personer som med noe vanskelighet eller bare med hjelp av andre klarer å kle av/på seg selv, eller som ikke klarer å ivareta daglig personlig hygiene. Med utgangspunkt i hele den hjemmeboende befolkningen 16 år og over er tilnærmet 8 prosent hjelpetrengende. Det er rimeligvis størst andel hjelpetrengende i de eldste aldersgruppene, 6 prosent blant 45-66-åringene, 22 prosent blant personer 67 til 79 år og vel halvparten blant de eldste (80 år og over) (jf. tabell 6.2). Menn og kvinner som tilhører husholdninger med høy inntekt eller utdanning er mindre hjelpetrengende enn de som tilhører husholdninger med mindre ressurser.

Pleietrengende personer trenger assistanse til intime gjøremål som av-/påkledning og personlig hygiene. Om lag 2 prosent av den hjemmeboende befolkningen 16 år og over har behov for slik assistanse, herav 6 prosent av de mellom 67-79 år og 14 prosent av de som er 80 år og eldre. Dobbeltså stor andel kvinner som menn 45 år og eldre er pleietrengende (jf. tabell 6.4). For-skjellene er størst i de yngste aldersgruppene, og jevnes ut med økende alder. Geografisk ser pleiebehovet ut til å være størst for de aller eldste (80 år og over) i nord-

vestlige deler av landet (Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge). Dette gjelder primært kvinnene (jf. tabell 6.4).

Ekstra omsorg fra andre i husholdningen

Av alle som bodde i husholdninger med flere personer i 1995, fikk 4 prosent vanligvis ekstra omsorg fra andre husholdningsmedlemmer på grunn av egen sykdom (jf. tabell 6.5). Dette er like mange som ved helseundersøkelsen i 1985. Som ekstra omsorg ble regnet hjelp til daglige gjøremål, stell og tilsyn pga. sykdom.

I aldersgruppen 67-79 år var det 6 prosent og blant de eldste (80 år og over) var det 9 prosent som fikk ekstra omsorg pga. sykdom. Det er noe færre enn 10 år tidligere da 13 prosent av de som var 67 år og eldre, mottok slik omsorg. Det var særlig de eldste kvinnene (80 år og over) som mottok mindre omsorg fra andre i husholdningen i 1995 sammenliknet med 1985.

Personer under 45 år mottok flere timer ekstra omsorg i gjennomsnitt pr. uke pga. sykdom, mens eldre mottok færre timer i gjennomsnitt i 1995 sammenliknet med 10 år tidligere.

Hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen

Personer med sykdom ble spurt om de på grunn av sykdom hadde fått hjelp i 14-dagersperioden av slektninger utenfor husholdningen, naboer, venner eller gjennom profesjonelle hjelpeordninger (husmorvikar, hjemmehjelp, hjemmesykepleier).

Blant personer 16 år og over hadde 4 prosent mottatt denne type hjelp. Om lag 12 prosent i aldersgruppen 67-79 år og 30 prosent blant de eldste (80 år og over) hadde fått hjelp i 14-dagersperioden fra hold utenfor husholdningen (jf. tabell 6.7). En større andel kvinner enn menn hadde fått slik hjelp. Av menn og kvinner over 67 år hadde henholdsvis 10 og 24 prosent fått hjelp i perioden av andre enn husholdningsmedlemmer pga. sykdom (ikke vist i tabell).

En større andel personer 67 år og over hadde pga. sykdom mottatt uformell hjelp av slekt, venner og naboer i 1995 (9 prosent) sammenliknet med 1985 (6 prosent). Samtidig hadde, relativt regnet, litt færre mottatt hjelp fra profesjonelle hjelpere som husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleier i 1995. Tabell 6.10, som skiller mellom personer som bor sammen med andre voksne i husholdningen eller ikke, viser at personer som ikke hadde voksne rundt seg mottok hjelp fra hold utenfor husholdningen i større grad enn de som bodde sammen med andre voksne. Slik uformell/formell hjelp ble mottatt av 11 prosent av dem som ikke hadde andre voksne i husholdningen, mot 2 prosent av personene som bodde sammen med andre voksne.

6.1. Andel personer 45 år og over som har varige vansker i forhold til en del spesifiserte gjøremål¹, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons 45 years and over who perform specific everyday activities¹ with some difficulty, by age and sex

	Alle All			
	45-66	67-79	80-	
Menn og kvinner Males and females				
<i>Vansker med ett eller flere gjøremål² Difficulties in performing at least one activity²</i>				
Vansker med <i>Difficulties with</i>				
å sette/reise seg fra en stol <i>sitting down or rising from a chair</i>	6	3	8	18
å komme opp i/ut av en seng <i>lying down or rising from a bed</i>	3	1	5	9
av-/påklledning <i>dressing or undressing</i>	2	1	3	8
personlig hygiene <i>washing oneself</i>	4	2	4	12
å spise selv <i>eating by oneself</i>	3	1	4	11
	1	1	2	3
Menn Males				
Vansker med ett eller flere gjøremål ²	4	2	5	16
Vansker med				
å sette/reise seg fra en stol	1	0	2	6
å komme opp i/ut av en seng	2	1	2	6
av-/påklledning	3	1	3	11
personlig hygiene	2	1	3	10
å spise selv	1	1	1	4
Kvinner Females				
Vansker med ett eller flere gjøremål ²	8	4	11	19
Vansker med				
å sette/reise seg fra en stol	4	1	6	11
å komme opp i/ut av en seng	3	1	5	9
av-/påklledning	5	3	5	12
personlig hygiene	4	2	5	12
å spise selv	1	1	2	3
N	3 982	2 381	829	772

¹ Tabellen omfatter personer som kan utføre gjøremålene med noe vanskelighet eller kun med hjelp av andre. ² Noen personer har vansker med flere av gjøremålene. Tallene er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte gjøremål.

¹ Persons that are able to manage with assistance from others or who are unable to perform the specified activities. ² Some persons have problems with more than one activity. The figures are therefore smaller than the sum of the figures for the specified activities.

6.2. Andel personer 16 år og over som er hjelpetrequende¹ eller pleietrequende² til daglig, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons 16 years and over in need of help¹ or in need of care² on daily basis, by age and sex

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females						
Hjelpetrequende <i>In need of help</i>	8	1	1	6	22	52
Av dette <i>Of which</i>						
vansker med innkjøp av dagligvarer <i>difficulties with shopping groceries</i>	5	1	1	3	14	33
vansker med renhold av bolig <i>difficulties with house cleaning</i>	7	1	1	5	20	47
Pleietrequende <i>In need of care</i>	2	0	0	2	6	14
Av dette						
vansker med daglig av-/påklledning <i>difficulties with dressing/undressing</i>	2	0	0	2	4	12
vansker med daglig personlig hygiene <i>difficulties with washing oneself</i>	2	0	0	1	4	11
Menn Males						
Hjelpetrequende	5	1	1	4	14	45
Av dette						
vansker med innkjøp av dagligvarer	2	:	0	2	5	23
vansker med renhold av bolig	5	:	1	3	13	43
Pleietrequende	2	0	0	1	4	13
Av dette						
vansker med daglig av-/påklledning	1	0	0	1	3	11
vansker med daglig personlig hygiene	1	0	:	1	3	10
Kvinner Females						
Hjelpetrequende	11	1	2	8	28	56
Av dette						
vansker med innkjøp av dagligvarer	8	1	1	5	21	39
vansker med renhold av bolig	9	1	2	7	25	49
Pleietrequende	3	0	1	3	7	15
Av dette						
vansker med daglig av-/påklledning	3	0	1	3	5	12
vansker med daglig personlig hygiene	2	:	0	2	5	12
N	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Hjelpetrequende omfatter personer som har svart 'nei' på spørsmål om de uten hjelp av andre kan klare innkjøp av dagligvarer eller vask og rengjøring av boligen.

² Pleietrequende omfatter personer som har svart 'med noe vanskelighet' eller 'bare med hjelp av andre' på spørsmål om de kan kle av/på seg selv eller om daglig personlig hygiene.

¹ *In need of help: persons that are unable to manage shopping groceries or cleaning own house on their own.* ² *In need of care: persons that are unable to dress/undress or wash themselves on daily basis without assistance or who perform these activities with some difficulty.*

6.3. Andel personer 45 år og over som er hjelpetrengende¹ til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily help¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age		
		45-66	67-79	80-
Alle All²	16	6	22	52
Kjønn				
Menn	10	4	14	45
Kvinner	21	8	28	56
Husholdningstype				
Enslige	26	5	26	55
Par uten hjemmeboende barn	14	7	19	45
Par med barn under 16 år	3	3	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	7	5	18	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	21	6	30	64
Flerfamiliehusholdninger	19	6	:	:
Sosioøkonomisk status				
Arbeider ufaglært	3	3	:	:
Arbeider faglært	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	3	3	:	:
Funksjonær mellomnivå	3	3	:	:
Funksjonær høyere nivå	2	2	:	:
Gårdbrukere og fiskere	2	1	:	:
Andre selvstendige	3	3	:	:
Skoleelev/student	:	:	:	:
Pensjonister/trygdete	29	18	23	52
Hjemmearbeidende	5	5	:	:
Andre og uklassifiserte	20	15	:	:
Husholdningens høyeste utdanning				
Ingen eller uoppgitt utdanning	14	7	:	:
Grunnskole	26	9	26	55
Videregående skole	11	5	21	44
Universitet/høyskole nivå 1	5	4	7	28
Universitet/høyskole nivå 2	8	4	11	:
Husholdningens høyeste inntekt				
Under 160 000	28	12	25	55
160 000-199 999	10	7	17	23
200 000-299 999	7	4	18	47
300 000 og over	3	2	5	:
Landsdel				
Oslo og Akershus	16	6	25	47
Østlandet ellers	15	7	21	50
Agder og Rogaland	15	6	23	47
Vestlandet	14	5	14	54
Trøndelag	18	5	28	59
Nord-Norge	17	6	27	62
N	3 975	2 379	827	769

¹ Hjelpetrengende omfatter personer som har svart 'nei' på spørsmål om de uten hjelp av andre kan klare innkjøp av dagligvarer eller vask og rengjøring av boligen.

² *In need of help: persons that are unable to manage shopping groceries or cleaning own house on their own.* ² See translation in table 1.2.

6.3. Andel personer 45 år og over som er hjelpetrequende¹ til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
 (forts.) *Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily help¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age		
		45-66	67-79	80-
Menn Males²	10	4	14	45
Husholdningstype				
Enslige.....	17	4	18	61
Par uten hjemmeboende barn	12	5	13	39
Par med barn under 16 år	3	3	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	4	2	11	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	7	:	:	:
Flerfamiliehusholdninger	9	2	:	:
Sosioøkonomisk status				
Arbeider ufaglært	1	1	:	:
Arbeider faglært	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	:	:	:	:
Funksjonær mellomnivå	2	2	:	:
Funksjonær høyere nivå	1	1	:	:
Gårdbrukere og fiskere	1	:	:	:
Andre selvstendige.....	2	1	:	:
Skoleelev/student.....	:	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	20	11	15	45
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	16	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning				
Ingen eller uoppgitt utdanning	10	1	:	:
Grunnskole.....	20	7	19	49
Videregående skole.....	7	3	12	34
Universitet/høyskole nivå 1	4	2	3	:
Universitet/høyskole nivå 2	5	2	:	:
Husholdningens høyeste inntekt				
Under 160 000	22	10	18	49
160 000-199 999.....	8	4	15	27
200 000-299 999.....	3	2	3	:
300 000 og over	2	1	2	:
Landsdel				
Oslo og Akershus.....	9	3	12	45
Østlandet ellers.....	9	3	11	43
Agder og Rogaland.....	13	5	18	49
Vestlandet	9	4	5	42
Trøndelag	14	2	25	52
Nord-Norge	12	5	20	46
N.....	1 891	1 200	395	296

¹ Hjelpetrequende omfatter personer som har svart 'nei' på spørsmål om de uten hjelp av andre kan klare innkjøp av dagligvarer eller vask og rengjøring av boligen.

² In need of help: persons that are unable to manage shopping groceries or cleaning own house on their own. ² See translation in table 1.2.

6.3. Andel personer 45 år og over som er hjelpetrengende¹ til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
 (forts.) *Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily help¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age		
		45-66	67-79	80-
Kvinner Females²	21	8	28	56
Husholdningstype				
Enslige	30	7	29	53
Par uten hjemmeboende barn	17	9	26	57
Par med barn under 16 år	3	3	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	10	7	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	27	10	:	66
Flerfamiliehusholdninger	29	11	:	:
Sosioøkonomisk status				
Arbeider ufaglært	5	5	:	:
Arbeider faglært	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	3	3	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	4	4	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	2	2	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	6	6	:	:
Skoleelev/student	0	0	:	:
Pensjonister/trygdete	35	24	29	56
Hjemmearbeidende.....	5	5	:	:
Andre og uklassifiserte	:	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning				
Ingen eller uoppgitt utdanning	18	13	:	:
Grunnskole	30	11	30	58
Videregående skole.....	16	7	30	53
Universitet/høgskole nivå 1	7	6	12	:
Universitet/høgskole nivå 2	11	6	:	:
Husholdningens høyeste inntekt				
Under 160 000	31	12	29	57
160 000-199 999.....	12	9	20	:
200 000-299 999.....	11	7	35	:
300 000 og over	4	3	:	:
Landsdel				
Oslo og Akershus	22	9	34	48
Østlandet ellers	21	10	28	54
Agder og Rogaland	18	8	27	45
Vestlandet	19	6	20	61
Trøndelag	21	7	32	64
Nord-Norge.....	22	7	32	72
N.....	2 084	1 179	432	473

¹ Hjelpetrengende omfatter personer som har svart 'nei' på spørsmål om de uten hjelp av andre kan klare innkjøp av dagligvarer eller vask og rengjøring av boligen.
² *In need of help: persons that are unable to manage shopping groceries or cleaning own house on their own.* ³ See translation in table 1.2.

6.4. Andel personer 45 år og over som er pleietrengende¹ til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily care¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age		
		45-66	67-79	80-
Alle All²	5	2	6	14
Kjønn				
Menn	3	1	4	13
Kvinner.....	6	3	7	15
Husholdningstype				
Enslige.....	8	2	7	15
Par uten hjemmeboende barn	4	2	4	13
Par med barn under 16 år	1	1	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	2	1	4	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	6	2	15	11
Flerfamiliehusholdninger	8	2	:	:
Sosioøkonomisk status				
Arbeider ufaglært	1	1	0	:
Arbeider faglært	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	1	1	:	:
Funksjonær mellomnivå	1	1	:	:
Funksjonær høyere nivå	1	1	:	:
Gårdbrukere og fiskere	1	1	:	:
Andre selvstendige.....	1	1	:	:
Skoleelev/student.....	:	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	8	7	6	14
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	9	5	:	:
Husholdningens høyeste utdanning				
Ingen eller uoppgitt utdanning	7	5	:	:
Grunnskole	7	3	7	15
Videregående skole.....	3	2	4	12
Universitet/høyskole nivå 1	2	2	2	8
Universitet/høyskole nivå 2	3	2	4	16
Husholdningens høyeste inntekt				
Under 160 000	8	4	6	15
160 000-199 999.....	3	2	4	11
200 000-299 999.....	2	2	7	3
300 000 og over.....	1	1	0	:
Landsdel				
Oslo og Akershus.....	5	2	9	11
Østlandet ellers.....	4	2	5	12
Agder og Rogaland.....	4	3	5	13
Vestlandet	4	2	3	18
Trøndelag	4	1	7	19
Nord-Norge	7	4	8	19
N.....	3 975	2 379	827	769

¹ Pleietrengende omfatter personer som har svart 'med noe vanskelighet' eller 'bare med hjelp av andre' på spørsmål om de kan kle av/på seg selv eller klare daglig personlig hygiene.

² In need of care: persons that are unable to dress/undress or wash themselves on daily basis without assistance or who perform these activities with some difficulty.

² See translation in table 1.2.

6.4. Andel personer 45 år og over som er pleietrengende¹ til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, (forts.) høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily care¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age		
		45-66	67-79	80-
Menn Males²	3	1	4	13
Husholdningstype				
Enslige	5	1	5	16
Par uten hjemmeboende barn	4	2	4	12
Par med barn under 16 år	1	1	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	1	1	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	3	:	:	:
Flerfamiliehusholdninger	6	:	:	:
Sosioøkonomisk status				
Arbeider ufaglært	1	1	:	:
Arbeider faglært	0	0	:	:
Funksjonær lavere nivå	0	0	:	:
Funksjonær mellomnivå	1	1	:	:
Funksjonær høyere nivå	1	1	:	:
Gårdbrukere og fiskere	0	0	:	:
Andre selvstendige	1	1	:	:
Skoleelev/student	0	0	:	:
Pensjonister/trygdete	6	4	5	13
Hjemmearbeidende	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	8	9	:	:
Husholdningens høyeste utdanning				
Ingen eller uoppgitt utdanning	6	0	:	:
Grunnskole	7	3	6	16
Videregående skole	1	1	1	3
Universitet/høyskole nivå 1	1	1	2	15
Universitet/høyskole nivå 2	1	1	:	:
Husholdningens høyeste inntekt				
Under 160 000	7	4	5	15
160 000-199 999	3	2	5	8
200 000-299 999	0	0	2	:
300 000 og over	1	1	:	:
Landsdel				
Oslo og Akershus	3	1	7	14
Østlandet ellers	3	1	4	13
Agder og Rogaland	3	2	2	13
Vestlandet	2	1	1	13
Trøndelag	2	0	2	15
Nord-Norge	5	4	7	11
N	1 891	1 200	395	296

¹ Pleietrengende omfatter personer som har svart 'med noe vanskelighet' eller 'bare med hjelp av andre' på spørsmål om de kan kle av/på seg selv eller klare daglig personlig hygiene.

¹ *In need of care: persons that are unable to dress/undress or wash themselves on daily basis without assistance or who perform these activities with some difficulty.*

² See translation in table 1.2.

6.4. Andel personer 45 år og over som er pleietrengende¹ til daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, (forts.) høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 45 years and over that are in need of daily care¹, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alder Age			
	Alle All	45-66	67-79	80-
Kvinner Females²	6	3	7	15
Husholdningstype				
Enslige.....	9	4	8	15
Par uten hjemmeboende barn	4	3	5	15
Par med barn under 16 år	1	1	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	3	2	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	8	3	.	13
Flerfamiliehusholdninger	9	5	:	:
Sosioøkonomisk status				
Arbeider ufaglært	2	2	:	:
Arbeider faglært	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	1	1	:	:
Funksjonær mellomnivå	2	2	:	:
Funksjonær høyere nivå	2	2	:	:
Gårdbrukere og fiskere	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	1	1	:	:
Skoleelev/student.....	:	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	9	9	7	15
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	:	0	:	:
Husholdningens høyeste utdanning				
Ingen eller uoppgitt utdanning	8	10	:	:
Grunnskole.....	8	3	7	15
Videregående skole.....	4	2	7	19
Universitet/høyskole nivå 1	3	3	3	:
Universitet/høyskole nivå 2	5	4	:	:
Husholdningens høyeste inntekt				
Under 160 000	8	4	7	15
160 000-199 999.....	4	3	4	:
200 000-299 999.....	4	3	13	:
300 000 og over.....	1	1	:	:
Landsdel				
Oslo og Akershus.....	6	3	10	9
Østlandet ellers.....	4	3	5	10
Agder og Rogaland.....	6	3	8	12
Vestlandet	6	3	3	22
Trøndelag	7	1	11	21
Nord-Norge	8	4	9	24
N.....	2 084	1 179	432	473

¹ Pleietrengende omfatter personer som har svart 'med noe vanskelighet' eller 'bare med hjelp av andre' på spørsmål om de kan kle av/på seg selv eller klare daglig personlig hygiene.

¹ *In need of care: persons that are unable to dress/undress or wash themselves on daily basis without assistance or who perform these activities with some difficulty.*

² See translation in table 1.2.

6.5. Andel personer i flerpersonhusholdninger som vanligvis får ekstra omsorg av andre personer i husholdningen på grunn av sykdom, samt gjennomsnittlig antall timer pr. uke med ekstra omsorg, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons in multi-person households who, due to illness, receive special care from other persons in the household, and average number of hours per week with special care, by age and sex

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner <i>Males and females</i>								
Personer som får omsorg ¹								
<i>Persons receiving special care</i> ¹	4	4	4	1	2	4	6	9
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke med omsorg ²								
<i>Average number of hours per week with special care</i> ²	16	21	23	15	10	11	15	23
Menn <i>Males</i>								
Personer som får omsorg ¹	3	4	4	1	1	2	5	11
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke med omsorg ²	19	14	29	18	10	17	16	22
Kvinner <i>Females</i>								
Personer som får omsorg ¹	5	4	4	0	4	7	8	8
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke med omsorg ²	14	30	15	6	10	9	15	25
N	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Pleie, tilsyn og husarbeid. ² Pr. person som får omsorg.

¹ *Nursing, attention and housework.* ² *Per person receiving special care.*

6.6. Andel personer i flerpersonshusholdninger som vanligvis får ekstra omsorg¹ av andre i husholdningen på grunn av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons in multi-person households who, due to illness, normally receive special care¹ from other persons in the household, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All²	4	4	4	1	3	5	10	21
Kjønn								
Menn	3	4	4	1	1	2	6	16
Kvinner.....	6	4	4	0	4	8	15	29
Husholdningstype								
Par uten hjemmeboende barn	7	:	:	2	2	7	9	18
Par med barn under 16 år	3	3	4	0	3	2	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	4	:	:	1	4	4	14	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	5	10	7	2	2	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	8	:	:	1	2	7	11	41
Flerfamiliehusholdninger	4	7	1	0	6	3	:	:
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	1	.	.	1	1	1	:	:
Arbeider faglært	1	.	.	0	:	1	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	2	.	.	1	2	3	:	:
Funksjonær mellomnivå	2	.	.	0	2	3	:	:
Funksjonær høyere nivå	2	.	.	:	2	3	:	:
Gårdbrukere og fiskere	4	.	.	:	2	6	:	:
Andre selvstendige.....	2	.	.	:	3	3	:	:
Skoleelev/student.....	1	.	.	1	1	0	:	:
Pensjonister/trygdete.....	9	.	.	4	12	16	10	21
Hjemmearbeidende.....	4	.	.	:	5	4	:	:
Andre og uklassifiserte.....	4	.	.	:	7	6	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	3	:	:	:	5	1	:	:
Grunnskole.....	6	4	3	:	4	8	11	22
Videregående skole.....	4	6	4	1	3	5	10	15
Universitet/høyskole nivå 1	3	3	3	1	2	4	8	:
Universitet/høyskole nivå 2	3	3	4	:	2	4	3	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	5	7	6	1	2	10	10	21
160 000-199 999.....	4	7	3	1	3	4	10	21
200 000-299 999.....	3	2	3	0	3	5	11	:
300 000 og over	3	3	4	1	3	3	2	:
Landsdel								
Oslo og Akershus.....	3	3	6	1	2	4	9	16
Østlandet ellers.....	4	2	3	1	3	7	11	18
Agder og Rogaland.....	4	7	7	:	1	2	13	22
Vestlandet	3	4	2	1	3	3	6	26
Trøndelag.....	4	9	2	3	4	3	11	27
Nord-Norge	4	5	4	:	3	6	10	21
N	9 142	998	1 148	1 199	2 585	2 215	655	342

¹ Pleie, tilsyn og husarbeid.

² Nursing, attention and housework. See translation in table 1.2.

6.6. Andel personer i flerpersonshusholdninger som vanligvis får ekstra omsorg¹ av andre i husholdningen på grunn av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel.
(forts.)

Prosent

Percentage of persons in multi-person households who, due to illness, normally receive special care¹ from other persons in the household, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age						80-
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	
Menn Males²	3	4	4	1	1	2	6	16
Husholdningstype								
Par uten hjemmeboende barn	5	:	:	2	1	3	6	17
Par med barn under 16 år	2	4	4	:	1	1	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	2	:	:	1	1	2	6	11
Enslig mor/far med barn under 16 år	6	7	7	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	2	:	:	2	:	3	:	:
Flerfamiliehusholdninger	3	:	3	0	3	:	:	:
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	1	.	.	1	1	:	:	:
Arbeider faglært	1	.	.	:	1	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	0	.	.	:	:	:	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	1	.	.	:	1	0	:	:
Funksjonær høyere nivå.....	1	.	.	:	1	2	:	:
Gårdbrukere og fiskere.....	3	.	.	:	:	4	:	:
Andre selvstendige.....	1	.	.	:	:	2	:	:
Skoleelev/student	1	.	.	1	:	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	8	.	.	11	:	6	6	16
Hjemmearbeidende.....	:	.	.	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	4	.	.	:	3	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	3	:	:	:	1	:	:	:
Grunnskole	6	:	:	:	2	4	8	15
Videregående skole.....	3	6	4	1	1	3	4	12
Universitet/høyskole nivå 1	2	3	4	2	:	1	4	:
Universitet/høyskole nivå 2	2	2	6	:	1	1	0	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	6	3	7	2	1	6	7	16
160 000-199 999.....	3	9	3	2	1	1	7	21
200 000-299 999.....	2	4	3	0	1	2	2	:
300 000 og over	2	1	7	2	1	1	:	:
Landsdel								
Oslo og Akershus	3	3	7	1	1	1	7	14
Østlandet ellers	3	3	4	1	1	4	6	14
Agder og Rogaland	4	8	6	0	1	2	9	22
Vestlandet	3	7	2	1	1	1	3	20
Trøndelag	3	4	0	6	0	2	3	:
Nord-Norge.....	3	2	6	0	2	4	5	:
N	4 596	471	603	645	1 194	1120	355	208

¹ Pleie, tilsyn og husarbeid.

² Nursing, attention and housework. ² See translation in table 1.2.

6.6. Andel personer i flerpersonshusholdninger som vanligvis får ekstra omsorg¹ av andre i husholdningen på grunn av sykdom, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons in multi-person households who, due to illness, normally receive special care¹ from other persons in the household, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females²	6	4	4	0	4	8	15	29
Husholdningstype								
Par uten hjemmeboende barn	9	:	:	1	3	9	14	21
Par med barn under 16 år	4	3	3	1	5	4	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	6	:	:	0	6	6	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	5	13	6	0	2	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	13	:	:	0	:	9	14	47
Flerfamiliehusholdninger	6	6	0	0	9	6	25	0
Sosioøkonomisk status								
Arbeider ufaglært	1	.	.	:	1	2	:	:
Arbeider faglært	4	.	.	:	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	3	.	.	1	2	4	:	:
Funksjonær mellomnivå	3	.	.	:	2	5	:	:
Funksjonær høyere nivå	4	.	.	:	4	4	:	:
Gårdbrukere og fiskere	8	.	.	:	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	5	.	.	:	7	5	:	:
Skoleelev/student.....	1	.	.	:	1	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	18	.	.	:	17	24	8	29
Hjemmearbeidende.....	4	.	.	:	5	3	:	:
Andre og uklassifiserte	4	.	.	:	13	3	:	:
Husholdningens høyeste utdanning								
Ingen eller uoppgitt utdanning	5	:	:	:	8	1	:	:
Grunnskole.....	11	:	:	:	6	11	14	31
Videregående skole.....	6	6	4	1	4	8	19	:
Universitet/høyskole nivå 1	4	2	2	:	4	7	12	:
Universitet/høyskole nivå 2	4	4	2	:	2	7	:	:
Husholdningens høyeste inntekt								
Under 160 000	9	10	6	1	4	14	14	28
160 000-199 999.....	5	4	3	:	4	6	14	:
200 000-299 999.....	5	1	4	1	5	7	25	:
300 000 og over	4	5	2	:	5	5	:	:
Landsdel								
Oslo og Akershus.....	5	4	4	:	4	10	12	21
Østlandet ellers.....	6	1	2	0	5	7	17	:
Agder og Rogaland.....	7	6	9	:	2	12	17	:
Vestlandet	4	2	2	1	5	3	9	32
Trøndelag.....	8	13	5	:	7	5	23	:
Nord-Norge	6	8	2	:	4	9	15	:
N	4546	527	545	554	1391	1095	300	134

¹ Pleie, tilsyn og husarbeid.

² Nursing, attention and housework. ² See translation in table 1.2.

6.7. Andel personer 16 år og over som på grunn av sykdom mottok hjelp fra ulike hold¹ utenfor husholdningen i 14-dagersperioden, etter alder og kjønn. Prosent

Percentage of persons 16 years and over who, due to illness, received help in the reference period from different bodies¹ outside the household, by age and sex

	Alle All	Alder Age				80-
		16-24	25-44	45-66	67-79	
Menn og kvinner Males and females						
Hjelp fra ulike hold <i>Help from different bodies</i>	4	0	1	2	12	30
Av dette <i>Of which</i>						
slekt, naboer eller venner <i>relatives, neighbours, friends</i>	2	0	1	1	7	14
husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleie <i>housewife's substitute, homehelper, homenurse</i>	2	0	:	1	7	22
Menn Males						
Hjelp fra ulike hold	2	0	0	1	4	21
Av dette						
slekt, naboer eller venner	1	:	0	1	1	10
husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleie	1	0	:	1	3	14
Kvinner Females						
Hjelp fra ulike hold	6	1	1	3	18	36
Av dette						
slekt, naboer eller venner	4	0	1	1	11	16
husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleie	4	0	:	1	10	27
N	8 102	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Noen personer fikk hjelp fra flere hold. Tallene er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte gruppene som gav hjelp.

¹ Some persons received help from more than one group. The figures are therefore smaller than the sum of the figures for the specified groups giving help.

6.8. Gjennomsnittlig antall timer hjelp pr. uke mottatt fra ulike hold¹ utenfor husholdningen, etter alder og kjønn. Prosent.

Average number of hours assistance per week received from different bodies¹ outside the household, by age and sex. Per cent

	Alle All	Alder Age		
		45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females				
Hjelp fra ulike hold <i>Help from different bodies</i>	7,5	6,1	7,3	8,0
Av dette <i>Of which</i>				
slekt, venner, naboer <i>relatives, friends, neighbours</i>	6,6	5,6	6,7	7,0
hjemmehjelp, husmorvikar <i>homehelper, housewife's substitute</i>	4,2	4,8	3,4	4,7
hjemmesykepleie <i>homenurse</i>	5,4	2,3	6,7	4,7
andre hold <i>other bodies</i>	3,9	3,9	2,1	6,0
Menn Males				
Hjelp fra ulike hold	7,1	4,5	7,9	7,8
Av dette				
slekt, venner, naboer	6,7	3,4	12,2	7,0
hjemmehjelp, husmorvikar	4,2	4,5	3,9	4,2
hjemmesykepleie	4,3	1,0	6,0	4,7
andre hold	6,1	:	:	6,1
Kvinner Females				
Hjelp fra ulike hold	7,6	6,8	7,3	8,1
Av dette				
slekt, venner, naboer	6,6	7,1	6,2	7,1
hjemmehjelp, husmorvikar	4,2	5,0	3,3	4,8
hjemmesykepleie	5,6	3,3	6,9	4,8
andre hold	3,6	3,9	2,1	5,9

¹ Noen personer fikk hjelp fra flere hold. Tallene er derfor lavere enn summen av tallene for de enkelte gruppene som gav hjelp.

¹ Some persons received help from more than one group. The figures are therefore smaller than the sum of figures for the specified groups giving help.

6.9. Andel personer 16 år og over som på grunn av sykdom mottok hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen i løpet av 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over who, due to illness, received assistance during the reference period from bodies outside the household, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-44	45-66	67-79	80-
Alle All ¹	4	1	2	12	30
Kjønn					
Menn	2	0	1	4	21
Kvinner.....	6	1	3	18	36
Husholdningstype					
Enslige.....	13	1	6	23	40
Par uten hjemmeboende barn	3	:	1	5	17
Par med barn under 16 år	1	1	1	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	1	0	1	13	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	3	2	14	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	5	:	4	15	25
Flerfamiliehusholdninger	3	2	1	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	3	:	5	:	:
Grunnskole.....	12	1	4	15	32
Videregående skole.....	2	1	1	10	28
Universitet/høgskole nivå 1	1	0	2	6	8
Universitet/høgskole nivå 2	1	0	:	:	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	9	1	5	14	33
160 000-199 999.....	2	1	2	9	11
200 000-299 999.....	1	1	1	5	16
300 000 og over	1	0	1	5	:
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	5	1	3	17	27
Østlandet ellers.....	5	1	3	13	29
Agder og Rogaland.....	4	1	2	11	27
Vestlandet	3	0	1	5	34
Trøndelag.....	4	:	1	11	32
Nord-Norge	4	1	2	12	35
N.....	8 102	4 120	2 381	829	772

¹ See translation in table 1.2.

6.9. Andel personer 16 år og over som på grunn av sykdom mottok hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen i løpet av (forts.) 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel.

Prosent

Percentage of persons 16 years and over who, due to illness, received assistance during the reference period from bodies outside the household, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-44	45-66	67-79	80-
Menn Males¹	2	0	1	4	21
Husholdningstype					
Enslige	5	0	6	8	40
Par uten hjemmeboende barn	2	0	1	2	13
Par med barn under 16 år	0	0	:	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	1	0	:	11	11
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	2	:	3	20	17
Flerfamiliehusholdninger	1	:	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	2	:	:	:	:
Grunnskole	6	:	4	4	23
Videregående skole.....	1	0	1	4	15
Universitet/høyskole nivå 1	1	:	1	1	:
Universitet/høyskole nivå 2	1	:	:	:	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	5	:	5	4	23
160 000-199 999.....	1	1	:	7	8
200 000-299 999.....	1	:	1	:	21
300 000 og over	:	:	:	2	:
Landsdel					
Oslo og Akershus	2	:	2	4	22
Østlandet ellers	2	0	0	4	18
Agder og Rogaland	2	0	1	1	30
Vestlandet	1	:	1	2	16
Trøndelag	2	0	1	4	11
Nord-Norge.....	3	:	3	6	25
N	3 945	2 052	1 201	396	296

¹ See translation in table 1.2.

6.9. Andel personer 16 år og over som på grunn av sykdom mottok hjelp fra ulike hold utenfor husholdningen i løpet av (forts.) 14-dagersperioden, etter alder, kjønn, husholdningstype, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over who, due to illness, received assistance during the reference period from bodies outside the household, by age, sex, type of household, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females¹	6	1	3	18	36
Husholdningstype					
Enslige.....	19	2	6	27	40
Par uten hjemmeboende barn	4	:	2	9	27
Par med barn under 16 år	1	1	4	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	2	0	2	:	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	3	3	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	7	:	4	:	:
Flerfamiliehusholdninger	5	5	3	:	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Ingen eller uoppgitt utdanning	4	:	11	:	:
Grunnskole.....	16	1	4	21	37
Videregående skole.....	4	2	2	15	38
Universitet/høyskole nivå 1	2	1	4	12	:
Universitet/høyskole nivå 2	2	1	:	:	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	13	1	5	20	38
160 000-199 999.....	3	2	3	11	:
200 000-299 999.....	2	1	2	12	:
300 000 og over	1	0	2	:	:
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	7	1	3	26	29
Østlandet ellers.....	8	1	6	20	37
Agder og Rogaland.....	6	1	3	20	25
Vestlandet	5	0	1	7	44
Trøndelag	6	:	1	18	45
Nord-Norge	6	3	:	17	41
N.....	4 157	2 068	1 180	433	476

¹ See translation in table 1.2.

6.10. Andel personer som på grunn av sykdom fikk hjelp i 14-dagersperioden fra ulike hold utenfor husholdningen, etter alder og bostatus (om man bor sammen med andre voksne personer). Prosent

Percentage of persons that received assistance from different bodies outside the household during the reference period, by age and whether there are other adults living in the household

	Alle All	Alder Age			
		16-44	45-66	67-79	80-
Alle All					
Hjelp fra ulike hold <i>Help from different bodies</i>	4	1	2	12	30
Av dette <i>Of which</i>					
slekt, naboer eller venner <i>relatives, neighbours, friends</i>	2	1	1	7	14
husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleie <i>housewife's substitute, homehelper, homenurse</i>	2	0	1	7	22
andre hold <i>other bodies</i>	0	0	0	1	3
Ingen andre voksne i husholdningen <i>Single adult household</i>					
Hjelp fra ulike hold	11	1	6	22	39
Av dette					
slekt, naboer eller venner	6	1	4	14	18
husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleie	7	.	2	14	30
andre hold	1	:	1	2	3
Andre voksne i husholdningen <i>More than one adult in the household</i>					
Hjelp fra ulike hold	2	1	1	5	17
Av dette					
slekt, naboer eller venner	1	1	0	2	7
husmorvikar, hjemmehjelp/-sykepleie	1	0	0	3	10
andre hold	0	0	0	1	2
N	8 102	4 120	2 381	829	772

7. Kontakter med helse-tjenesten

7.1. Tabellene

Alle intervjupersoner, uansett alder, fikk spørsmål om kontakter med helsetjenesten. Tabellene omfatter temaer knyttet til:

- ulike kontakter med helsetjenesten siste 12 måneder, alle typer kontakter
- kontakter med helsetjenesten der lege har vært involvert
- tid siden siste legekontakt
- type tilknytning til primærlege/legesenter
- kontakter med ulike behandlere siste 12 måneder på grunn av egen sykdom, skade eller lidelse

7.2. Noen resultater

Alle typer kontakter

I løpet av de siste 12 måneder hadde 82 prosent av intervjupersonene (0-79 år), dvs. vel 8 av 10 personer, hatt kontakt med helsetjenesten (jf. tabell 7.1). Det gjelder alle typer kontakter. Om lag 77 prosent hadde hatt en eller annen form for legekontakt (allmennlege, spesialist mv.) eller vært innlagt på sykehus (jf. tabell 7.3). Nesten en fjerdedel hadde vært hos lege på sykehus/poliklinikk, og 1 av 10 hadde vært innlagt på sykehus siste år. En større andel kvinner enn menn hadde vært i kontakt med helsetjenesten. Kjønnforskjellen er minst i de eldste aldersgruppene.

På grunn av feil i dataregistreringsprogrammet finnes dessverre ikke tall på kontakthypighet med legetjenesten for undersøkelsen som gikk i 1995.

Tid siden siste lege- og tannlegeskontakt

For legekontakter er det tale om kontakter både ved og utenom syketilfelle, og om kontakt med vanlig lege, sykehuslege, skolelege og bedriftslege mv. Ifølge tabell 7.5 hadde 28 prosent ikke vært i kontakt med lege eller legesenter siste år. Opp til pensjonsalderen var det relativt regnet færre menn enn kvinner som har vært hos lege eller besøkt legesenter siste år, mens den tilsvarende andelen for de over 67 år var tilnærmet lik.

I alt 27 prosent av alle intervjupersonene rapporterte at det på intervjuutidspunktet var mindre enn 1 måned siden de sist hadde kontakt med lege i 1985. I 1995 rapporterte 34 prosent av personer som hadde vært hos lege sa at de hadde kontakt for mindre enn 1 måned siden (jf. tabell 7.5).

Fast lege/legesenter

Av intervjupersonene oppgav 82 prosent at de pleide å bruke en fast lege eller et fast legesenter når de trengte legehjelp. Fast legesenter ble oppgitt av 26 prosent, mens dobbelt så mange, dvs. 56 prosent, sa at de had-

de fast lege. Tallene tyder på liten eller tilnærmet ingen endring sammenliknet med helseundersøkelsen i 1985. Andel personer som har fast legefórbindelse (enten fast lege eller fast legesenter) øker med alderen, fra 73 prosent for personer i alderen 16-24 år til 92 prosent for personer 80 år og eldre (jf. tabell 7.7).

Kontakter med andre behandlere siste år

Tabell 7.9 gir en oversikt over andelen personer som var i kontakt med ulike typer behandlere siste år. Det var særlig mange som hadde vært hos fysioterapeut, 11 prosent, og andelen øker med økende alder både for kvinner og menn. 4 prosent hadde vært hos kiropraktor på grunn av egen sykdom, skade eller lidelse. Når det gjelder kontakt med «alternative behandlere» som akupunktører, fotsoneoterapeuter, homøopater eller naturmedisinere, var andelen lave både for kvinner og menn. Likevel tyder tallene på at kvinner har større tilbøyelighet til å oppsøke alternative behandlere enn menn (jf. tabell 7.9).

7.1. Andel personer under 80 år med ulike typer kontakter med helsetjenester siste 12 måneder. Alle slags kontakter, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons under 80 years with different types of contact with the health service during the last 12 months. All types of contact, by age and sex

	Alle All	Alder Age					
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner Males and females							
Alle typer kontakt ¹ <i>All types of contact</i> ¹	82	86	74	77	82	83	86
Av dette <i>Of which</i>							
konsultert lege, privatpraktiserende spesialist ² <i>consulted general practitioner/practising specialist</i>	75	77	54	73	78	79	82
konsultert lege på sykehus, poliklinikk ³ <i>consulted physician at hospital, policlinic</i> ³	24	24	17	19	23	27	31
innlagt på sykehus <i>admitted to hospital</i>	10	14	5	9	11	10	14
vært på sykehus uten legekontakt/innleggelse <i>been to hospital without consulting doctor or admission</i>	10	5	5	9	10	12	12
konsultert sykepleier, helsesøster, m.m. ⁴ <i>contact with nurse, health visitor, etc.</i> ⁴	25	54	45	16	19	17	15
Menn Males							
Alle typer kontakt ¹	78	86	71	73	78	80	85
Av dette							
konsultert lege, privatpraktiserende spesialist ²	71	77	52	68	72	74	80
konsultert lege på sykehus, poliklinikk ³	23	24	20	18	21	25	32
innlagt på sykehus	8	12	5	7	7	9	12
vært på sykehus uten legekontakt/innleggelse	9	5	5	8	9	11	14
konsultert sykepleier, helsesøster, m.m. ⁴	25	53	41	16	20	21	13
Kvinner Females							
Alle typer kontakt ¹	85	87	77	83	86	86	86
Av dette							
konsultert lege, privatpraktiserende spesialist ²	79	77	56	79	83	83	83
konsultert lege på sykehus, poliklinikk ³	25	23	14	21	25	29	30
innlagt på sykehus	12	16	4	11	15	11	14
vært på sykehus uten legekontakt/innleggelse	10	5	6	10	12	13	11
konsultert sykepleier, helsesøster, m.m. ⁴	24	55	48	16	19	13	16
N.....	9 476	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829

¹ Noen personer har hatt flere typer kontakt. Tallene for alle typer kontakt er derfor mindre enn summen av tallene for de enkelte kontakttypene. ² Allmennpraktiserende lege, legesenter, kommunelege, legevakt eller bedriftslege. ³ Uten innleggelse. ⁴ Medregnet bedriftssykepleier.

¹ Some persons have had more than one type of contact. The figures for all types of contact are therefore lower than the sum for the specified types of contact. ² General practitioner, municipality physician etc. ³ Without admission. ⁴ Including industrial nurse etc.

7.2. Andel personer 16-79 år som har hatt kontakt med helsetjenesten¹ siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years who have been in contact with the health service¹ during the past year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle <i>All</i> ²	Alder <i>Age</i>			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Alle <i>All</i>²	82	77	82	83	86
Kjønn					
Menn	78	72	77	79	84
Kvinner.....	86	83	86	86	86
Husholdningstype					
Enslige.....	82	81	80	82	87
Par uten hjemmeboende barn	85	88	86	85	85
Par med barn under 16 år	80	75	82	75	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	78	73	77	81	83
Enslig mor/far med barn under 16 år	87	81	88	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	74	64	67	83	85
Flerfamiliehusholdninger	84	82	85	81	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	81	73	82	83	:
Arbeider faglært	84	83	82	89	:
Funksjonær lavere nivå.....	83	81	82	86	:
Funksjonær mellomnivå	84	85	83	84	:
Funksjonær høyere nivå	83	:	85	79	:
Gårdbrukere og fiskere	71	:	66	73	:
Andre selvstendige.....	76	:	75	75	90
Skoleelev/student.....	73	72	76	:	:
Pensjonister/trygdete.....	85	82	83	86	85
Hjemmearbeidende.....	83	:	85	78	:
Andre og uklassifiserte	76	85	74	76	69
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	75	62	71	85	:
Grunnskole	84	82	81	87	84
Videregående skole.....	81	77	81	81	88
Universitet/høyskole nivå 1	83	78	84	83	90
Universitet/høyskole nivå 2	80	74	83	77	87
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	83	82	80	82	86
160 000-199 999.....	82	78	81	82	86
200 000-299 999.....	81	73	82	83	82
300 000 og over	82	73	84	83	89
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	83	80	83	83	90
Østlandet ellers.....	83	78	81	85	89
Agder og Rogaland.....	83	74	85	81	90
Vestlandet	78	74	80	81	73
Trøndelag	82	84	79	85	84
Nord-Norge	81	78	81	79	87
N.....	7 323	1 294	2 823	2 379	827

¹ Gjelder ulike kontakter med helsetjenesten gjennom helsearbeidere som allmennleger, privatpraktiserende spesialister, sykehusleger eller annet sykehuspersonell, samt sykepleier, helsesøster, jordmor mv.

² *Contacts with the health service through different health workers; general practitioners, practising specialist, physician or other health workers in hospitals, nurses, health visitors and midwives etc.* ² See translation in table 1.2.

7.2. Andel personer 16-79 år som har hatt kontakt med helsetjenesten¹ siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, (forts.) sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years who have been in contact with the health service¹ during the past year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All				
	16-24	Alder Age			
		25-44	45-66	67-79	
Menn Males²	78	72	78	80	85
Husholdningstype					
Enslige	79	84	77	78	85
Par uten hjemmeboende barn	84	78	83	84	85
Par med barn under 16 år	76	67	78	70	:
Par med hjemmeboende barn ellers	75	70	72	79	83
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	70	65	54	88	:
Flerfamiliehusholdninger	76	74	81	70	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	78	72	78	83	:
Arbeider faglært	84	81	82	88	:
Funksjonær lavere nivå	76	64	77	:	:
Funksjonær mellomnivå	79	84	77	80	:
Funksjonær høyere nivå	80	96	83	76	:
Gårdbrukere og fiskere	71	50	66	74	:
Andre selvstendige	73	:	72	71	:
Skoleelev/student	67	:	63	:	:
Pensjonister/trygdete	82	67	75	82	85
Hjemmearbeidende	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	75	:	70	83	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	69	:	64	79	:
Grunnskole	83	84	83	85	81
Videregående skole	78	73	78	79	86
Universitet/høyskole nivå 1	78	71	78	80	88
Universitet/høyskole nivå 2	75	66	78	69	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	79	77	74	80	85
160 000-199 999	78	78	77	77	87
200 000-299 999	79	67	80	82	76
300 000 og over	78	68	80	77	93
Landsdel					
Oslo og Akershus	79	75	79	78	89
Østlandet ellers	80	73	77	84	88
Agder og Rogaland	77	68	80	77	84
Vestlandet	76	71	78	75	74
Trøndelag	78	76	71	87	83
Nord-Norge	79	76	79	78	86
N	3 644	696	1 353	1 200	395

¹ Gjelder ulike kontakter med helsetjenesten gjennom helsearbeidere som allmennleger, privatpraktiserende spesialister, sykehusleger eller annet sykehuspersonell, samt sykepleier, helsesøster, jordmor mv.

² *Contacts with the health service through different health workers; general practitioners, practising specialist, physician or other health workers in hospitals, nurses, health visitors and midwives etc.* ² See translation in table 1.2.

7.2. Andel personer 16-79 år som har hatt kontakt med helsetjenesten¹ siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, (forts.) sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years who have been in contact with the health service¹ during the past year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle <i>All</i>	Alder <i>Age</i>			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Kvinner <i>Females</i>²	86	83	86	86	86
Husholdningstype					
Enslige.....	85	77	85	87	87
Par uten hjemmeboende barn.....	88	94	89	87	85
Par med barn under 16 år.....	85	83	85	82	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	82	79	83	83	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	89	:	88	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	79	63	89	79	:
Flerfamiliehusholdninger.....	91	93	90	91	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært.....	87	78	94	84	:
Arbeider faglært.....	91	:	86	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	84	85	83	85	:
Funksjonær mellomnivå.....	87	86	87	88	:
Funksjonær høyere nivå.....	88	:	88	88	:
Gårdbrukere og fiskere.....	72	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	82	:	80	82	:
Skoleelev/student.....	79	77	87	:	:
Pensjonister/trygdete.....	88	96	89	90	86
Hjemmearbeidende.....	83	:	84	78	:
Andre og uklassifiserte.....	78	:	79	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	80	75	78	89	:
Grunnskole.....	86	80	82	88	85
Videregående skole.....	85	83	85	83	90
Universitet/høyskole nivå 1.....	88	85	89	87	92
Universitet/høyskole nivå 2.....	86	84	87	87	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000.....	85	87	86	82	86
160 000-199 999.....	86	78	86	88	85
200 000-299 999.....	85	81	85	86	90
300 000 og over.....	87	80	89	89	83
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	87	85	87	87	90
Østlandet ellers.....	87	85	86	89	90
Agder og Rogaland.....	88	83	90	85	95
Vestlandet.....	81	76	83	86	72
Trøndelag.....	87	92	88	83	87
Nord-Norge.....	83	80	84	81	87
N.....	3 679	598	1 470	1 179	432

¹ Gjelder ulike kontakter med helsetjenesten gjennom helsearbeidere som allmennleger, privatpraktiserende spesialister, sykehusleger eller annet sykehuspersonell, samt sykepleier, helsesøster, jordmor mv.

² *Contacts with the health service through different health workers; general practitioners, practising specialist, physician or other health workers in hospitals, nurses, health visitors and midwives etc.* ² See translation in table 1.2.

7.3. Andel personer som har vært hos lege¹/spesialist siste 12 måneder, etter alder og kjønn. Prosent
Percentage of persons who have consulted general practitioner¹ or specialist during the past year, by age and sex

	Alle All	Alder Age						
		0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn og kvinner Males and females								
Alle kontakter der lege har vært involvert ² <i>All contacts with general practitioner/specialist</i>	77	79	57	75	80	80	84	88
Av dette <i>Of which</i>								
konsultert lege, privatpraktiserende spesialist <i>consulted general practitioner/practising specialist.....</i>	75	77	54	73	78	79	82	85
konsultert lege på sykehus, poliklinikk <i>consulted physician at hospital, polyclinic</i>	24	24	17	19	23	27	31	28
innlagt på sykehus <i>admitted to hospital.....</i>	11	14	5	9	11	10	14	17
Menn Males								
Alle kontakter der lege har vært involvert ²	74	79	55	70	75	76	83	87
Av dette								
konsultert lege, privatpraktiserende spesialist.....	71	77	52	68	72	74	80	85
konsultert lege på sykehus, poliklinikk	23	24	20	18	21	25	32	30
innlagt på sykehus	9	12	5	7	7	9	12	19
Kvinner Females								
Alle kontakter der lege har vært involvert ²	81	79	58	81	84	84	85	88
Av dette								
konsultert lege, privatpraktiserende spesialist.....	79	77	56	79	83	83	83	85
konsultert lege på sykehus, poliklinikk	25	23	14	21	25	29	30	27
innlagt på sykehus	13	16	4	11	15	11	14	16
N.....	10 248	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829	772

¹ Allmennpraktiserende lege, legesenter, kommunelege, legevakt eller bedriftslege. ² Noen personer har hatt flere typer kontakt. Tallene for alle typer kontakt er derfor mindre enn summen av tallene for de enkelte kontakttypene.

¹ General practitioner, physicians at health centres and casualty clinics, industrial medical officer etc. ² Some persons had more than one type of contact. The figures for all types of contact are therefore lower than the sum for the specified types of contact.

7.4. Andel personer 16 år og over som har vært hos lege¹ siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over who have consulted general practitioner or specialist¹ during the past 12 months, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All²	80	75	80	80	84	88
Kjønn						
Menn	76	70	75	76	83	87
Kvinner.....	84	81	84	84	85	88
Husholdningstype						
Enslige.....	81	80	77	80	85	86
Par uten hjemmeboende barn	84	87	85	83	83	89
Par med barn under 16 år	78	72	79	72	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	76	71	76	78	83	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	85	80	86	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	75	64	67	80	85	98
Flerfamiliehusholdninger	80	78	83	75	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	78	72	80	78	:	:
Arbeider faglært	80	80	79	82	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	82	80	81	85	:	:
Funksjonær mellomnivå	81	82	81	82	:	:
Funksjonær høyere nivå	80	:	83	75	:	:
Gårdbrukere og fiskere	68	:	66	68	:	:
Andre selvstendige.....	75	:	73	74	90	:
Skoleelev/student.....	70	69	72	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	85	82	81	85	84	88
Hjemmearbeidende.....	82	:	82	77	:	:
Andre og uklassifiserte	75	77	74	76	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	73	59	69	83	:	:
Grunnskole.....	83	80	80	84	82	87
Videregående skole.....	79	75	80	78	86	89
Universitet/høyskole nivå 1	81	76	81	82	89	92
Universitet/høyskole nivå 2	78	72	80	72	87	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	81	80	78	79	85	87
160 000-199 999.....	80	77	80	81	83	91
200 000-299 999.....	79	70	80	81	81	95
300 000 og over	80	71	82	79	89	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	81	78	80	80	88	88
Østlandet ellers.....	82	74	80	83	87	89
Agder og Rogaland.....	81	73	83	80	90	91
Vestlandet	77	72	79	77	72	87
Trøndelag	80	84	74	82	84	85
Nord-Norge	79	75	80	76	84	82
N.....	8 092	1 294	2 823	2 379	827	769

¹ Allmennpraktiserende lege, spesialist, legesenter, kommunelege, legevakt eller bedriftslege.

² General practitioner, specialist, municipality physician, medical officer etc. ³ See translation in table 1.2.

7.4. Andel personer 16 år og over som har vært hos lege¹ siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, (forts.) sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over who have consulted general practitioner or specialist¹ during the past 12 months, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Menn Males²	76	70	75	76	83	87
Husholdningstype						
Enslige	78	82	75	75	83	86
Par uten hjemmeboende barn	82	78	82	79	83	89
Par med barn under 16 år	72	61	75	67	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers	72	68	70	75	80	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	68	65	48	85	:	:
Flerfamiliehusholdninger	70	71	77	62	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	75	71	76	75	:	:
Arbeider faglært	80	78	79	82	:	:
Funksjonær lavere nivå	73	61	72	:	:	:
Funksjonær mellomnivå	75	80	73	76	:	:
Funksjonær høyere nivå	77	:	80	70	:	:
Gårdbrukere og fiskere	68	:	66	69	:	:
Andre selvstendige	71	:	69	70	:	:
Skoleelev/student	64	65	57	:	:	:
Pensjonister/trygdete	82	67	72	80	83	87
Hjemmearbeidende	:	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	72	:	70	83	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	68	:	64	78	:	:
Grunnskole	82	82	77	82	81	87
Videregående skole	75	70	76	74	82	88
Universitet/høgskole nivå 1	76	69	74	77	88	:
Universitet/høgskole nivå 2	72	66	75	62	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	78	74	72	77	84	87
160 000-199 999	76	77	75	74	82	89
200 000-299 999	75	63	76	77	75	:
300 000 og over	75	66	77	73	93	:
Landsdel						
Oslo og Akershus	76	72	75	74	89	90
Østlandet ellers	77	69	75	78	86	89
Agder og Rogaland	77	66	79	76	84	89
Vestlandet	73	67	76	70	72	85
Trøndelag	74	76	62	83	81	81
Nord-Norge	76	72	77	73	84	86
N	3 940	464	1 006	901	328	259

¹ Allmennpraktiserende lege, spesialist, legesenter, kommunelege, legevakt eller bedriftslege.

² General practitioner, specialist, municipality physician, medical officer etc. ² See translation in table 1.2.

7.4. Andel personer 16 år og over som har vært hos lege¹ siste 12 måneder, etter alder, kjønn, husholdningstype, (forts.) sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over who have consulted general practitioner or specialist¹ during the past 12 months, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Kvinner Females²	84	81	84	84	85	88
Husholdningstype						
Enslige.....	84	77	82	85	86	86
Par uten hjemmeboende barn	86	91	89	86	83	89
Par med barn under 16 år	83	83	84	81	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	80	75	81	82	.	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	87	:	86	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	81	63	89	78	86	97
Flerfamiliehusholdninger	89	87	90	91	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	86	78	93	82	:	:
Arbeider faglært	82	:	79	:	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	84	85	83	84	:	:
Funksjonær mellomnivå	86	84	85	87	:	:
Funksjonær høyere nivå	86	:	86	84	:	:
Gårdbrukere og fiskere	68	:	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	81	:	78	80	:	:
Skoleelev/student.....	76	74	84	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	87	96	86	89	85	88
Hjemmearbeidende.....	82	:	82	78	:	:
Andre og uklassifiserte	78	:	79	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	78	70	74	89	:	:
Grunnskole.....	84	79	82	85	83	87
Videregående skole.....	84	82	83	82	90	90
Universitet/høyskole nivå 1	86	82	87	87	90	:
Universitet/høyskole nivå 2	84	81	86	83	:	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	84	85	84	81	85	87
160 000-199 999.....	85	76	85	87	84	:
200 000-299 999.....	84	80	84	85	88	:
300 000 og over	85	77	87	87	:	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	85	84	85	85	87	86
Østlandet ellers.....	86	79	84	88	88	89
Agder og Rogaland.....	86	82	86	84	95	92
Vestlandet	80	76	82	83	73	88
Trøndelag	85	91	86	80	87	87
Nord-Norge	81	78	82	80	85	80
N.....	4 152	598	1 470	1 179	432	437

¹ Allmennpraktiserende lege, spesialist, legesenter, kommunelege, legevakt eller bedriftslege.

² General practitioner, specialist, municipality physician, medical officer etc. ² See translation in table 1.2.

7.5. Andel personer etter tid siden siste lege-/senterbesøk, etter kjønn og alder. Prosent
Percentage of persons by time since last visit to general practitioner/medical centre, by sex and age

	Alle <i>All</i>	Ikke vært hos lege siste år <i>No visits to general practi- tioner/ specialist during the last year</i>	Vært hos lege siste år <i>Visited gene- ral practi- tioner/specia- list during the last year</i>	Lege-/senterbesøk siste år <i>Visits to general practitioners/medical centre during the last year</i>				N
				Siste 14 dager <i>Last 14 days</i>	14 dager- 1 md.	1-6 md.	6 md.- 1 år	
Menn og kvinner <i>Males and females</i>								
Alle <i>All</i>	100	28	72	20	14	46	21	10 248
0-6 år <i>years</i>	100	24	76	22	11	47	20	998
7-15 år	100	51	49	13	9	49	28	1 148
16-24 år	100	31	69	16	13	49	22	1 297
25-44 år	100	25	75	19	13	44	25	2 823
45-66 år	100	25	75	20	14	46	20	2 381
67-79 år	100	21	79	23	20	44	13	829
80- år	100	17	83	24	19	46	11	772
Menn <i>Males</i>								
Alle.....	100	31	69	18	13	46	23	5 019
0-6 år	100	24	76	21	10	47	22	471
7-15 år	100	53	47	15	11	48	26	603
16-24 år	100	37	63	13	11	54	22	699
25-44 år	100	30	70	15	13	43	30	1 353
45-66 år	100	29	71	20	13	45	23	1 201
67-79 år	100	22	78	21	16	47	15	393
80- år	100	17	83	24	16	47	13	296
Kvinner <i>Females</i>								
Alle.....	100	24	76	21	15	45	18	5 229
0-6 år	100	24	76	22	12	47	19	527
7-15 år	100	49	51	12	8	50	30	545
16-24 år	100	25	75	19	15	44	23	598
25-44 år	100	20	80	22	13	44	20	1 470
45-66 år	100	21	79	21	16	46	17	1 180
67-79 år	100	21	79	24	22	42	12	433
80- år	100	18	82	24	21	46	9	476

7.6. Andel personer 16 år og over med siste legekontakt¹ for mindre enn 1 måned siden, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16 years and over who have visited a general practitioner/specialist¹ less than a month ago, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age				
		16-24	25-44	45-66	67-79	80-
Alle All²	27	21	24	27	34	35
Kjønn						
Menn	22	16	20	25	29	33
Kvinner.....	30	27	28	30	37	36
Husholdningstype						
Enslige.....	30	23	21	35	37	36
Par uten hjemmeboende barn	29	27	25	28	32	32
Par med barn under 16 år	24	21	25	21	:	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	21	17	22	23	27	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	30	29	28	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	25	18	20	27	39	39
Flerfamiliehusholdninger	22	22	21	24	:	:
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	25	20	27	24	:	:
Arbeider faglært	21	20	21	23	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	29	29	28	30	:	:
Funksjonær mellomnivå	26	29	22	33	:	:
Funksjonær høyere nivå	20	:	22	18	:	:
Gårdbrukere og fiskere	19	:	21	18	:	:
Andre selvstendige.....	20	:	21	19	26	:
Skoleelev/student.....	18	17	19	:	:	:
Pensjonister/trygdete.....	35	36	36	36	35	35
Hjemmearbeidende.....	26	:	28	25	:	:
Andre og uklassifiserte	28	19	28	29	:	:
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	22	13	21	26	:	:
Grunnskole	32	18	23	33	35	34
Videregående skole.....	27	25	25	28	33	34
Universitet/høyskole nivå 1	24	17	24	24	37	39
Universitet/høyskole nivå 2	20	10	21	18	20	:
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	30	24	24	31	35	34
160 000-199 999.....	27	21	24	32	35	41
200 000-299 999.....	25	21	24	27	27	47
300 000 og over.....	20	14	22	19	32	:
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	26	22	24	24	38	33
Østlandet ellers.....	28	23	27	29	33	33
Agder og Rogaland.....	28	20	26	28	43	37
Vestlandet	25	19	21	28	27	40
Trøndelag	27	27	25	26	34	36
Nord-Norge	24	16	20	29	29	30
N	8 092	1 294	2 823	2 379	827	769

¹ Allmennpraktiserende lege, legesenter, kommunelege, legevakt eller bedriftslege.

² General practitioner, physicians at health centres and casualty clinics, industrial medical officer etc. ² See translation in table 1.2.

7.7. Andel personer 16 år og over og tilknytningsform til primærlege eller legesenter, etter kjønn og alder. Prosent
Percentage of persons 16 years and over and connection to practitioners (GP) or medical centre, by sex and age

	Alle	Tilknytningsform til lege <i>Connection to GP</i>				N
	<i>All</i>	Ingen <i>None</i>	Fast lege <i>Regular GP</i>	Fast legesenter <i>Regular medical centre</i>	Bedriftslege <i>Medical officer</i>	
Menn og kvinner <i>Males and females</i>						
Alle <i>All</i>	100	16	56	26	2	8 102
16-24 år <i>years</i>	100	27	41	32	1	1 297
25-44 år	100	18	55	25	2	2 823
45-66 år	100	12	59	25	3	2 381
67-79 år	100	9	65	26	:	829
80- år	100	8	67	25	:	772
Menn <i>Males</i>						
Alle.....	100	20	50	27	3	3 945
16-24 år	100	31	35	33	1	699
25-44 år	100	24	47	25	3	1 353
45-66 år	100	15	54	26	5	1 201
67-79 år	100	10	62	28	:	396
80- år	100	8	64	28	:	296
Kvinner <i>Females</i>						
Alle.....	100	12	62	25	1	4 157
16-24 år	100	22	47	30	0	598
25-44 år	100	11	63	25	1	1 470
45-66 år	100	9	65	25	2	1 180
67-79 år	100	8	67	24	:	433
80- år	100	8	69	23	:	476
N.....	8 102	1 266	4 558	2 128	149	

7.8. Andel personer 16 år og over og tilknytningsform til primærlege eller legesenter, etter kjønn, alder, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over and connection to general practitioner (GP) or medical centre, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Tilknytningsform til lege <i>Connection to GP</i>					N
	Alle <i>All</i>	Ingen <i>None</i>	Fast lege <i>Regular GP</i>	Fast legesenter <i>Regular medical centre</i>	Bedriftslege <i>Industrial medical officer</i>	
Alle <i>All</i> ¹	100	16	56	26	2	8 102
Kjønn						
Menn <i>Males</i>	100	20	50	27	3	3 945
Kvinner <i>Females</i>	100	12	62	25	1	4 157
Alder <i>Age</i>						
16-24 år <i>years</i>	100	27	41	32	1	1 297
25-44 år	100	18	55	25	2	2 823
45-66 år	100	12	59	25	3	2 381
67-79 år	100	9	65	26	:	829
80- år	100	8	67	25	:	772
Husholdningstype						
Enslige.....	100	17	59	23	1	1 101
Par uten hjemmeboende barn	100	12	62	24	2	2 312
Par med barn under 16 år	100	16	53	29	2	2 435
Par med hjemmeboende barn ellers.....	100	18	52	28	2	1 525
Enslig mor/far med barn under 16 år	100	13	63	23	:	134
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	100	18	52	28	1	299
Flerfamiliehusholdninger	100	21	49	28	2	296
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	100	16	51	30	3	628
Arbeider faglært	100	15	49	30	6	486
Funksjonær lavere nivå.....	100	12	59	29	1	610
Funksjonær mellomnivå	100	17	58	23	3	1 394
Funksjonær høyere nivå	100	21	52	22	5	988
Gårdbrukere og fiskere	100	13	43	45	:	150
Andre selvstendige.....	100	20	52	26	1	446
Skoleelev/student.....	100	28	39	33	:	760
Pensjonister/trygdete.....	100	8	67	25	:	2 191
Hjemmearbeidende.....	100	11	62	27	:	287
Andre og uklassifiserte	100	19	58	21	1	162
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	100	23	48	29	0	249
Grunnskole.....	100	9	62	28	1	1 684
Videregående skole.....	100	15	55	28	2	3 697
Universitet/høyskole nivå 1	100	18	56	23	2	1 894
Universitet/høyskole nivå 2	100	28	48	21	3	578
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	100	14	58	28	0	2 628
160 000-199 999.....	100	15	57	27	1	1 416
200 000-299 999.....	100	16	56	26	3	2 671
300 000 og over	100	20	52	24	4	1 387
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	100	23	51	23	4	1 571
Østlandet ellers.....	100	11	69	19	1	2 243
Agder og Rogaland.....	100	15	64	19	3	1 213
Vestlandet	100	19	47	32	1	1 467
Trøndelag	100	10	50	39	1	720
Nord-Norge	100	14	43	42	0	881
N.....	8 102	1 266	4 558	2 128	149	

¹ See translation in table 1.2.

7.8. Andel personer 16 år og over og tilknytningsform til primærlege eller legesenter, etter kjønn, alder, husholdningstype, (forts.) sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over and connection to general practitioner (GP) or medical centre, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Tilknytningsform til lege <i>Connection to GP</i>					N
	Alle <i>All</i>	Ingen <i>None</i>	Fast lege <i>Regular GP</i>	Fast legesenter <i>Regular medical centre</i>	Bedriftslege <i>Industrial medical officer</i>	
Menn <i>Males</i>¹	100	20	50	27	3	3945
Alder						
16-24 år	100	31	35	33	1	699
25-44 år	100	24	47	25	3	1353
45-66 år	100	15	54	26	5	1201
67-79 år	100	10	62	28	:	396
80- år	100	8	64	28	:	296
Husholdningstype						
Enslige	100	25	48	25	2	420
Par uten hjemmeboende barn	100	14	58	25	2	1184
Par med barn under 16 år	100	22	46	28	4	1224
Par med hjemmeboende barn ellers.....	100	21	45	30	3	830
Enslig mor/far med barn under 16 år	100	:	:	:	:	19
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	100	22	43	33	3	120
Flerfamiliehusholdninger	100	26	47	24	3	148
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	100	20	46	30	4	442
Arbeider faglært	100	16	47	31	6	427
Funksjonær lavere nivå	100	34	40	23	2	82
Funksjonær mellomnivå.....	100	24	49	22	5	565
Funksjonær høyere nivå.....	100	25	46	22	7	581
Gårdbrukere og fiskere.....	100	13	41	47	:	111
Andre selvstendige.....	100	24	49	26	1	284
Skoleelev/student	100	29	37	34	:	407
Pensjonister/trygdete	100	10	64	26	:	940
Hjemmearbeidende.....	100	:	:	:	:	10
Andre og uklassifiserte	100	23	48	27	1	96
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	100	28	41	31	1	120
Grunnskole	100	10	58	31	1	678
Videregående skole.....	100	20	49	28	3	1896
Universitet/høyskole nivå 1	100	22	50	24	3	944
Universitet/høyskole nivå 2	100	33	42	21	5	307
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	100	17	52	30	0	1107
160 000-199 999	100	20	51	28	2	720
200 000-299 999.....	100	19	50	26	4	1388
300 000 og over	100	25	45	25	6	730
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	100	28	45	22	5	737
Østlandet ellers	100	14	63	21	2	1102
Agder og Rogaland	100	20	55	21	5	614
Vestlandet	100	25	40	33	2	713
Trøndelag	100	15	46	37	2	346
Nord-Norge.....	100	16	40	43	1	431
N	3 945	785	1 969	1 073	117	

¹ See translation in table 1.2.

7.8. Andel personer 16 år og over og tilknytningsform til primærlege eller legesenter, etter kjønn, alder, husholdningstype, (forts.) sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16 years and over and connection to general practitioners (GP) or medical centre, by sex, age, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Tilknytningsform til lege <i>Connection to GP</i>					N
	Alle <i>All</i>	Ingen <i>None</i>	Fast lege <i>Regular GP</i>	Fast legesenter <i>Regular medical centre</i>	Bedriftslege <i>Industrial medical officer</i>	
Kvinner <i>Females</i>¹.....	100	12	62	25	1	4 157
Alder						
16-24 år	100	22	47	30	0	598
25-44 år	100	11	63	25	1	1 470
45-66 år	100	9	65	25	2	1 180
67-79 år	100	8	67	24	:	433
80- år	100	8	69	23	:	476
Husholdningstype						
Enslige.....	100	12	65	22	1	681
Par uten hjemmeboende barn	100	10	66	22	1	1 128
Par med barn under 16 år	100	10	60	29	1	1 211
Par med hjemmeboende barn ellers.....	100	14	60	26	1	695
Enslig mor/far med barn under 16 år	100	11	64	24	:	115
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	100	16	59	25	1	179
Flerfamiliehusholdninger	100	16	51	32	1	148
Sosioøkonomisk status						
Arbeider ufaglært	100	7	61	30	2	186
Arbeider faglært	100	14	61	19	7	59
Funksjonær lavere nivå.....	100	9	62	29	1	528
Funksjonær mellomnivå	100	12	64	23	1	829
Funksjonær høyere nivå	100	15	59	24	2	407
Gårdbrukere og fiskere	100	13	49	38	:	39
Andre selvstendige.....	100	15	59	27	:	162
Skoleelev/student.....	100	28	41	31	:	353
Pensjonister/trygdete.....	100	8	69	24	:	1 251
Hjemmearbeidende.....	100	9	64	27	:	277
Andre og uklassifiserte	100	14	73	12	2	66
Husholdningens høyeste utdanning						
Ingen eller uoppgitt utdanning	100	19	54	26	-	129
Grunnskole.....	100	7	66	26	0	1 006
Videregående skole.....	100	10	62	27	1	1 801
Universitet/høyskole nivå 1	100	14	63	22	1	950
Universitet/høyskole nivå 2	100	22	55	22	1	271
Husholdningens høyeste inntekt						
Under 160 000	100	11	63	26	0	1 521
160 000-199 999.....	100	9	64	26	1	696
200 000-299 999.....	100	12	62	25	1	1 283
300 000 og over.....	100	15	60	23	2	657
Landsdel						
Oslo og Akershus.....	100	19	56	23	2	834
Østlandet ellers.....	100	7	75	17	0	1 141
Agder og Rogaland.....	100	9	73	17	1	599
Vestlandet	100	15	55	30	1	754
Trøndelag	100	5	54	41	-	374
Nord-Norge	100	12	47	41	-	450
N.....	4 157	481	2 589	1 055	32	

¹ See translation in table 1.2.

7.9. Andel personer som har vært i kontakt med ulike behandlere på grunn av egen sykdom, skade eller lidelse siste 12 måneder, etter alder og kjønn. Prosent

Percentage of persons that have consulted different health-workers due to own disease, injury or suffering during the past 12 months, by age and sex

	Alder Age						
	Alle All	0-6	7-15	16-24	25-44	45-66	67-79
Menn og kvinner Males and females							
Vært hos <i>Visited</i>							
psykolog <i>psychologist</i>	2	1	2	2	3	2	1
fysioterapeut <i>physiotherapist</i>	11	4	3	8	13	17	15
kiropraktor <i>chiropractor</i>	4	1	1	4	6	7	3
akupunktør <i>acupuncturist</i>	3	0	0	2	4	3	2
fotsoneterapeut <i>natural healer</i>	2	1	1	1	2	3	3
homøopat <i>homeopathist</i>	2	1	2	1	2	2	3
naturmedisiner/andre behandlere <i>others</i>	2	1	1	2	4	3	2
Menn Males							
Vært hos							
psykolog.....	2	1	3	2	2	1	1
fysioterapeut.....	9	3	4	9	11	12	11
kiropraktor.....	5	1	1	4	7	7	2
akupunktør.....	2	0	0	2	3	3	2
fotsoneterapeut.....	1	0	1	1	1	1	3
homøopat.....	1	1	2	1	1	1	3
naturmedisiner/andre behandlere.....	1	1	1	1	2	2	1
Kvinner Females							
Vært hos							
psykolog.....	3	1	1	2	4	4	1
fysioterapeut.....	13	4	2	8	15	21	18
kiropraktor.....	4	1	1	4	5	6	3
akupunktør.....	3	1	1	2	4	4	3
fotsoneterapeut.....	3	1	0	1	3	4	4
homøopat.....	2	1	2	2	3	3	3
naturmedisiner/andre behandlere.....	3	1	1	2	5	4	2
N.....	9 476	998	1 148	1 297	2 823	2 381	829

8. Livsstil

8.1. Tabellene

Tabellene i denne publikasjonen som omfatter livsstil er avgrenset til to temaområder:

- røykevaner
- alkoholbruk

Det er grunn til å nevne at tilfanget av livsstilsrelaterte data i undersøkelsen er mer omfattende enn presentert her. Det er også samlet inn data om fysisk aktivitet, kosthold, høyde og vekt mv.

8.2. Noen resultater

Røykevaner

I 1995 svarte 29 prosent av befolkningen mellom 16 og 79 år at de røykte daglig, om lag like stor andel menn (30 prosent) som kvinner (29 prosent). I 1985 oppgav 35 prosent av alle voksne at de røykte daglig, 39 prosent av mennene mot 32 prosent av kvinnene. Sammenliknbare tall for 1975 viser at det da var 41 prosent som var dagligrøykere, 50 prosent av mennene mot 32 prosent av kvinnene. I løpet av 20 år gikk andelen dag-

ligrøykere blant menn klart ned, mens andelen blant kvinner ikke endret seg vesentlig.

Alkoholbruk

I 1995 hadde 83 prosent av personer mellom 16 og 79 år drukket alkohol siste år. Ved undersøkelsen i 1985 oppgav 77 prosent at de hadde brukt alkohol det siste året. Til sammenlikning var det 75 prosent som i 1975 svarte at det hendte at de nøt alkohol.

Av personer som hadde drukket alkohol siste år, sa en av tre at de hadde nytt alkohol omtrent en gang pr. uke eller oftere, og en av syv at de drakk alkohol oftere enn en gang i uken. I 1985 svarte noe færre at de brukte alkohol oftere enn en gang i uken (10 prosent).

Alders- og kjønnsforskjellene kommer tydelig frem når man ser på et relativt sett stort forbruk av alkohol. 30 prosent av mennene og 13 prosent av kvinnene svarte at de hadde vært beruset oftere enn en gang i løpet av en vanlig måned siste år, mens henholdsvis 12 prosent av mennene og 3 prosent av kvinnene drakk mye alkohol oftere enn 4-6 ganger pr. måned.

8.1. Andel personer 16-79 år med ulike røykevaner, etter kjønn og alder. Prosent
Percentage of persons 16-79 years with different smoking habits, by sex and age

	Alle <i>All</i>	Røyker daglig <i>Daily smoker</i>	Før vært dagligrøyker <i>Previous daily smoker</i>	Aldri vært dagligrøyker <i>Never been daily smoker</i>	N
Menn og kvinner <i>Males and females</i>					
Alle <i>All</i>	100	29	25	46	6 171
16-24 år <i>years</i>	100	27	9	64	1 030
25-44 år	100	33	23	44	2 407
45-66 år	100	29	32	39	2 078
67-79 år	100	19	33	48	656
Menn <i>Males</i>					
Alle.....	100	30	28	42	3 030
16-24 år	100	26	9	65	546
25-44 år	100	33	22	45	1 114
45-66 år	100	30	39	30	1 041
67-79 år	100	22	46	32	329
Kvinner <i>Females</i>					
Alle.....	100	29	21	50	3 141
16-24 år	100	27	10	63	484
25-44 år	100	33	24	43	1 293
45-66 år	100	27	24	49	1 037
67-79 år	100	17	19	64	327

8.2. Andel personer 16-79 år som røyker daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent
Percentage of persons 16-79 years who are daily smokers, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Alle All¹	30	2	33	30	19
Kjønn					
Menn	31	28	33	31	23
Kvinner.....	29	29	34	28	16
Husholdningstype					
Enslige.....	32	30	38	33	21
Par uten hjemmeboende barn	26	27	30	29	19
Par med barn under 16 år	30	29	31	29	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	28	22	39	29	21
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	44	:	44	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	31	33	32	34	:
Flerfamiliehusholdninger	34	39	47	16	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	44	43	49	37	:
Arbeider faglært	36	25	39	34	:
Funksjonær lavere nivå.....	35	37	36	32	:
Funksjonær mellomnivå	30	34	31	28	:
Funksjonær høyere nivå	23	:	23	22	:
Gårdbrukere og fiskere	28	:	28	30	:
Andre selvstendige.....	34	:	37	35	:
Skoleelev/student.....	17	17	16	:	:
Pensjonister/trygdete.....	28	61	49	31	19
Hjemmearbeidende.....	29	:	30	25	:
Andre og uklassifiserte	41	43	47	31	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	31	21	30	36	:
Grunnskole.....	30	47	45	33	19
Videregående skole.....	36	32	43	33	21
Universitet/høyskole nivå 1	21	18	20	25	14
Universitet/høyskole nivå 2.....	17	15	16	16	23
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	32	30	42	36	18
160 000-199 999.....	33	42	34	33	22
200 000-299 999.....	29	26	33	26	19
300 000 og over	24	17	23	28	25
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	30	29	30	31	28
Østlandet ellers.....	30	23	34	31	23
Agder og Rogaland.....	30	29	36	27	12
Vestlandet	31	36	36	27	16
Trøndelag	26	26	32	27	9
Nord-Norge	30	29	33	32	13
N.....	5 992	1 008	2 361	2 015	608

¹ See translation in table 1.2.

8.2. Andel personer 16-79 år som røyker daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

(forts.) *Percentage of persons 16-79 years who are daily smokers, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region*

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn Males¹	31	28	33	31	23
Husholdningstype					
Enslige	37	37	41	35	29
Par uten hjemmeboende barn	27	28	27	31	21
Par med barn under 16 år	30	27	31	29	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	28	22	38	30	26
Enslig mor/far med barn under 16 år	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	38	33	:	:	:
Flerfamiliehusholdninger	35	32	52	20	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	44	48	48	34	:
Arbeider faglært	35	25	37	34	:
Funksjonær lavere nivå	30	:	30	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	29	35	29	27	:
Funksjonær høyere nivå.....	24	:	23	26	:
Gårdbrukere og fiskere.....	28	:	28	32	:
Andre selvstendige.....	34	:	35	38	:
Skoleelev/student	17	16	17	:	:
Pensjonister/trygdete	30	:	51	34	23
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:	:
Andre og uklassifiserte	44	:	45	38	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	34	:	37	37	:
Grunnskole	34	:	52	36	24
Videregående skole.....	36	30	43	33	24
Universitet/høgskole nivå 1	23	22	18	31	18
Universitet/høgskole nivå 2	17	17	18	14	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	34	30	39	43	22
160 000-199 999.....	37	44	37	35	29
200 000-299 999.....	28	24	32	26	17
300 000 og over	26	19	24	30	24
Landsdel					
Oslo og Akershus	28	20	29	32	24
Østlandet ellers	30	25	32	32	27
Agder og Rogaland	32	30	38	29	25
Vestlandet	34	35	38	34	20
Trøndelag	25	25	29	26	12
Nord-Norge.....	32	38	31	34	19
N.....	2 969	535	1 106	1017	311

¹ See translation in table 1.2.

8.2. Andel personer 16-79 år som røyker daglig, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, høyeste utdanning (forts.) og inntekt i husholdningen, samt landsdel. Prosent

Percentage of persons 16-79 years who are daily smokers, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Kvinner Females¹	29	29	34	28	16
Husholdningstype					
Enslige.....	26	23	31	32	17
Par uten hjemmeboende barn	26	27	33	27	16
Par med barn under 16 år	30	31	31	30	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	28	22	40	28	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	46	:	47	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	27	:	:	24	:
Flerfamiliehusholdninger	32	48	42	12	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	45	:	53	42	:
Arbeider faglært	42	:	46	:	:
Funksjonær lavere nivå.....	35	39	37	31	:
Funksjonær mellomnivå	31	34	33	28	:
Funksjonær høyere nivå	20	:	23	16	:
Gårdbrukere og fiskere	26	:	:	:	:
Andre selvstendige.....	33	:	39	31	:
Skoleelev/student.....	17	18	14	:	:
Pensjonister/trygdete.....	26	:	48	29	16
Hjemmearbeidende.....	29	:	31	24	:
Andre og uklassifiserte	35	:	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	27	15	22	35	:
Grunnskole.....	27	47	41	30	15
Videregående skole.....	37	35	44	32	18
Universitet/høyskole nivå 1	20	13	22	20	6
Universitet/høyskole nivå 2	17	:	14	19	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	30	30	44	31	15
160 000-199 999.....	31	40	31	30	12
200 000-299 999.....	30	28	34	26	22
300 000 og over	23	15	22	25	:
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	31	37	30	30	31
Østlandet ellers.....	30	20	36	31	19
Agder og Rogaland.....	27	29	33	26	-
Vestlandet	28	37	34	21	12
Trøndelag	28	26	34	27	6
Nord-Norge	28	22	35	29	6
N.....	3 023	473	1 255	998	297

¹ See translation in table 1.2.

8.3. Andel personer 16-79 år, etter alkoholbruk, kjønn og alder. Prosent
Percentage of persons 16-79 years, by use of alcohol, sex and age

	Alle <i>All</i>	Har ikke drukket alkohol siste år <i>Have not consumed alcohol last year</i>	Har drukket alkohol siste år <i>Have con- sumed alcohol last year</i>	Alle alkohol- brukere <i>All users of alcohol</i>	Har drukket alkohol siste år <i>Have used alcohol last year</i>			
					Sjeldnere enn 1 gang pr. md. <i>Less than once per month</i>	1-4 ganger pr. md. <i>1-4 times per month</i>	Omtrent 1 gang pr. uke <i>Approxima- te once per week</i>	Oftere enn 1 gang pr. uke <i>More than once per week</i>
Menn og kvinner Males and females								
Alle <i>All</i>	100	17	83	100	26	38	23	14
16-24 år <i>years</i>	100	16	84	100	25	46	22	8
25-44 år	100	10	90	100	26	40	22	12
45-66 år	100	17	83	100	24	31	25	20
67-79 år	100	42	58	100	35	34	15	16
Menn Males								
Alle.....	100	12	88	100	20	37	25	18
16-24 år	100	14	86	100	21	42	26	10
25-44 år	100	6	94	100	18	40	26	16
45-66 år	100	10	90	100	20	31	24	25
67-79 år	100	30	70	100	31	34	17	17
Kvinner Females								
Alle.....	100	21	79	100	31	38	20	10
16-24 år	100	17	83	100	28	50	18	5
25-44 år	100	13	87	100	33	40	18	8
45-66 år	100	23	77	100	29	31	25	15
67-79 år	100	53	47	100	40	33	12	14
N.....	6 162	1 017	5 145	5 145	1 321	1 931	1 162	731

8.4. Andel alkoholbrukere 16-79 år, etter hvor ofte de drikker mye alkohol (er beruset), kjønn og alder. Prosent
Percentage of alcohol users 16-79 years, by frequency of drinking much alcohol, sex and age

	Alle <i>All</i>	Hyppighet av stort alkoholkonsum <i>Frequency of drinking much alcohol</i>				N
		Ingen eller sjeldnere enn 1 gang pr. md. <i>None or less than once per month</i>	1-3 ganger pr. md. <i>1-3 times per month</i>	4-6 ganger pr. md. <i>4-6 times per month</i>	7 eller flere ganger pr. md. <i>7 or more times per month</i>	
Menn og kvinner <i>Males and females</i>						
Alle <i>All</i>	100	58	35	6	2	4 777
16-24 år <i>years</i>	100	23	60	13	4	746
25-44 år	100	54	39	6	1	1 862
45-66 år	100	69	26	3	1	1 678
67-79 år	100	90	10	0	0	491
Menn <i>Males</i>						
Alle	100	47	42	9	3	2 497
16-24 år	100	21	58	1	4	418
25-44 år	100	40	48	10	3	940
45-66 år	100	57	34	6	3	875
67-79 år	100	83	16	1	0	264
Kvinner <i>Females</i>						
Alle	100	70	27	2	1	2 280
16-24 år	100	26	62	9	3	328
25-44 år	100	68	30	2	0	922
45-66 år	100	81	18	1	0	803
67-79 år	100	97	2	:	0	227

8.5. Andel alkoholbrukere 16-79 år som er beruset oftere enn en gang i løpet av en vanlig måned siste år, etter alder, kjønn, husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of alcohol consumers 16-79 years who have consumed much alcohol more frequent than once during a normal month last year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Alle All ¹	22	48	25	15	4
Kjønn					
Menn	30	54	34	23	6
Kvinner	13	41	15	6	1
Husholdningstype					
Enslige	32	59	45	20	3
Par uten hjemmeboende barn	15	43	30	12	3
Par med barn under 16 år	20	37	17	21	:
Par med hjemmeboende barn ellers	25	49	22	14	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	17	:	15	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers	34	62	33	19	:
Flerfamiliehusholdninger	35	54	36	20	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	33	54	33	17	:
Arbeider faglært	30	50	29	26	:
Funksjonær lavere nivå	21	47	25	6	:
Funksjonær mellomnivå	21	45	23	13	:
Funksjonær høyere nivå	22	50	23	19	:
Gårdbrukere og fiskere	14	:	19	12	:
Andre selvstendige	21	:	22	22	:
Skoleelev/student	44	46	36	:	:
Pensjonister/trygdete	10	56	20	12	4
Hjemmearbeidende	7	21	8	4	:
Andre og uklassifiserte	31	66	27	12	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	22	31	23	21	:
Grunnskole	15	71	28	11	2
Videregående skole	25	45	26	16	6
Universitet/høgskole nivå 1	22	48	21	15	5
Universitet/høgskole nivå 2	20	48	24	15	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	23	52	31	11	4
160 000-199 999	21	43	24	15	4
200 000-299 999	21	44	22	16	5
300 000 og over	22	49	23	16	:
Landsdel					
Oslo og Akershus	25	54	27	17	6
Østlandet ellers	18	42	22	13	1
Agder og Rogaland	24	49	23	18	5
Vestlandet	22	50	23	11	4
Trøndelag	22	44	24	18	4
Nord-Norge	25	49	30	16	6
N	4 774	745	1 862	1 678	489

¹ See translation in table 1.2.

8.5. Andel alkoholbrukere 16-79 år som er beruset oftere enn en gang i løpet av en vanlig måned siste år, etter alder, kjønn, (forts.) husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of alcohol consumers 16-79 years who have consumed much alcohol more frequent than once during a normal month last year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Menn Males¹	30	54	34	23	6
Husholdningstype					
Enslige.....	43	:	50	35	7
Par uten hjemmeboende barn.....	20	47	39	20	5
Par med barn under 16 år.....	27	41	26	26	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	34	57	34	20	:
Enslig mor/far med barn under 16 år.....	:	:	:	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	47	75	:	:	:
Flerfamiliehusholdninger.....	42	52	51	22	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært.....	37	54	38	21	:
Arbeider faglært.....	33	52	30	30	:
Funksjonær lavere nivå.....	45	:	:	:	:
Funksjonær mellomnivå.....	31	57	34	18	:
Funksjonær høyere nivå.....	30	:	34	25	:
Gårdbrukere og fiskere.....	18	:	:	17	:
Andre selvstendige.....	29	:	30	32	:
Skoleelev/student.....	48	50	:	-	:
Pensjonister/trygdete.....	16	:	33	20	6
Hjemmearbeidende.....	:	:	:	:	:
Uklassifiserte.....	38	:	35	21	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning.....	21	:	:	21	:
Grunnskole.....	34	:	38	25	9
Videregående skole.....	27	48	28	21	8
Universitet/høyskole nivå 1.....	28	52	34	23	:
Universitet/høyskole nivå 2.....	35	44	35	36	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000.....	32	:	:	23	:
160 000-199 999.....	28	52	30	23	4
200 000-299 999.....	30	51	34	23	9
300 000 og over.....	29	53	31	24	:
Landsdel					
Oslo og Akershus.....	33	56	38	25	10
Østlandet ellers.....	25	45	31	21	2
Agder og Rogaland.....	32	58	31	28	:
Vestlandet.....	30	60	32	19	9
Trøndelag.....	32	56	37	27	6
Nord-Norge.....	32	52	43	24	7
N.....	2 495	417	940	875	263

¹ See translation in table 1.2.

8.5. Andel alkoholbrukere 16-79 år som er beruset oftere enn en gang i løpet av en vanlig måned siste år, etter alder, kjønn, (forts.) husholdningstype, sosioøkonomisk status, husholdningens høyeste utdanning og inntekt, samt landsdel. Prosent
Percentage of alcohol consumers 16-79 years who have consumed much alcohol more frequent than once during a normal month last year, by age, sex, type of household, socio-economic status, highest education and income in the household, and region

	Alle All	Alder Age			
		16-24	25-44	45-66	67-79
Kvinner Females¹	13	41	15	6	1
Husholdningstype					
Enslige	20	57	36	5	2
Par uten hjemmeboende barn	9	40	20	5	:
Par med barn under 16 år	10	33	8	9	:
Par med hjemmeboende barn ellers.....	15	35	12	8	:
Enslig mor/far med barn under 16 år	15	:	14	:	:
Enslig mor/far med hjemmeboende barn ellers.....	24	:	:	10	:
Flerfamiliehusholdninger	27	:	19	:	:
Sosioøkonomisk status					
Arbeider ufaglært	20	:	19	10	:
Arbeider faglært	14	:	:	:	:
Funksjonær lavere nivå	17	42	19	6	:
Funksjonær mellom nivå.....	15	38	16	9	:
Funksjonær høyere nivå.....	9	:	9	8	:
Gårdbrukere og fiskere.....	3	-	:	:	:
Andre selvstendige.....	7	:	10	3	:
Skoleelev/student	39	41	33	:	:
Pensjonister/trygdete	4	:	11	4	1
Hjemmearbeidende.....	7	:	7	4	:
Andre ig uklassifiserte	19	:	:	:	:
Husholdningens høyeste utdanning					
Ingen eller uoppgitt utdanning	10	:	9	:	:
Grunnskole	10	66	21	4	1
Videregående skole.....	14	33	14	7	2
Universitet/høyskole nivå 1	16	48	15	8	:
Universitet/høyskole nivå 2	10	:	12	4	:
Husholdningens høyeste inntekt					
Under 160 000	16	48	19	4	1
160 000-199 999.....	15	29	19	6	3
200 000-299 999.....	11	35	10	8	:
300 000 og over	12	42	14	5	:
Landsdel					
Oslo og Akershus	18	53	18	10	3
Østlandet ellers	10	38	13	5	:
Agder og Rogaland.....	13	37	14	5	:
Vestlandet	12	40	12	3	:
Trøndelag	12	28	13	9	:
Nord-Norge.....	16	46	18	6	5
N.....	2 279	328	922	803	226

¹ See translation in table 1.2.

Tidligere utgitt på emneområdet

Previously issued on the subject

Norges offisielle statistikk (NOS) Official Statistics of Norway

A 321	Helseundersøkelse 1968	<i>Health Interview Survey 1968</i>
A 894	Helseundersøkelse 1975	<i>Health Interview Survey 1975</i>
B 692	Helseundersøkelse 1985	<i>Health Interview Survey 1985</i>

Rapporter (RAPP)

95/11	Barns helse. Helseundersøkelsene
-------	----------------------------------

Statistiske analyser (SA)

Nr. 5	Helseboka 1995. Hovedtrekk ved helsetilstand og helsetjeneste i Norge
Nr. 22	Sosialt Utsyn 1998; kapitlet om Helse og helsetjenester

Samfunnsspeilet

Nr. 2-1997	Helseundersøkelsene 1968-1995: Fra medisinske diagnoser til egenvurdert helse
Nr. 2-1997	God helse, flere sykdommer
Nr. 2-1997	Frafallsproblemet øker
Nr. 2-1997	Egenvurdert helse: Vi klager ikke før vi må
Nr. 2-1997	Psykisk helse: Fortrolighet forebygger?
Nr. 2-1997	Økende astma og allergi blant barn og unge
Nr. 2-1997	Astma blant barn skjevt sosialt fordelt
Nr. 2-1997	Trafikkulykker alvorligst i lengden
Nr. 2-1997	Fastlegetilknytning blant kronisk syke: Legene flytter fra pasientene
Nr. 2-1997	Østrogenbruken øker
Nr. 2-1997	Brukere av kommunale hjemmetjenester: Får hjelp, savner sosial kontakt